

RAAP-RAPPORT 6987

**Plangebieden
Mijnweg/Tunnelstraat
(VIDAR) & Mauritspark
te Geleen, gemeente
Sittard-Geleen**

**Archeologisch vooronderzoek:
proefsleuvenonderzoek**

Archeologie | Cultuurhistorie | Erfgoed

Colofon

Titel: Plangebieden Mijnweg/Tunnelstraat (VIDAR) & Mauritspark te Geleen, gemeente Sittard-Geleen. Archeologisch vooronderzoek: proefsleuvenonderzoek.

Versie: 22-04-2024

Auteur: drs. E.J.N. Rondags

Projectcode: GELMT3

Bestandsnaam: RAAPrap_6987_GELMT3_20240422

Autorisatie: drs. W. De Baere

ISSN: 0925-6229

RAAP

Leeuwendeldseweg 5b

1382 LV Weesp

Postbus 5069

1380 GB Weesp

Telefoon: 0294-491 500

E-mail: raap@raap.nl

Website: www.raap.nl

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2024

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Samenvatting

Inleiding

In opdracht van de gemeente Sittard-Geleen heeft RAAP een archeologisch proefsleuvenonderzoek uitgevoerd ter plaatse van gebied Mijweg/Tunnelstraat (VIDAR, 14 en 15 februari 2024) en gebied Mauritspark (19 februari en 28 maart 2024), beide gelegen in Geleen (gemeente Sittard-Geleen).

Het doel van het proefsleuvenonderzoek was het vaststellen van de archeologische waarde van beide gebieden. Hiertoe was het noodzakelijk inzicht te krijgen in de precieze aard en omvang van de vindplaats. In het verlengde daarvan is in kaart gebracht wat de consequenties zijn van de onderzoeksresultaten voor de verdere planvorming in beide gebieden. Is de archeologische vindplaats behoudenswaardig, en, zo ja, kan deze behouden blijven of dient deze te worden opgegraven?

Resultaten

Tijdens het onderzoek zijn verspreid in de twee gebieden 20 proefsleuven aangelegd met een totaal oppervlak van 1.961,76 m²:

- Ter plaatse van gebied VIDAR (onderzoeksgebied: 8.342 m²) werden 10 proefsleuven aangelegd met een oppervlakte van 1.010,44 m², hetgeen neerkomt op een dekkinggraad van 12,11 %;
- Ter plaatse van gebied Mauritspark (onderzoeksgebied: 10.350 m²) werden 10 proefsleuven aangelegd met een oppervlakte van 951,32 m², hetgeen neerkomt op een dekkinggraad van 9,19 %.

Bodemopbouw en archeologisch vlak

De bodem kan in beide gebieden omschreven worden als restanten van een radebrikgrond, waarbij het vlak werd aangelegd in de Bt-horizont (top van de ongeroerde löss). Over het algemeen kan gezegd worden dat het grootste deel van het archeologische vlak nog intact is, op uitzondering van de locaties van eerdere (20e eeuwse) bebouwing, en daar waar kabels en leidingen aanwezig zijn:

- Ter plaatse van gebied VIDAR bevindt het archeologisch vlak zich op een diepte tussen 37 en 117 cm -Mv (ca. 66,16 à 68,29 m +NAP);
- Ter plaatse van gebied Mauritspark bevindt het archeologisch niveau zich op een diepte tussen ca. 37 en 85 cm -Mv (tussen 68,22 en 69,42 m +NAP).

Archeologische vindplaatsen

Archeologische resten werden alleen ter plaatse van gebied VIDAR aangetroffen. Het gaat om twee niet-behoudenswaardige vindplaatsen die dateren uit de nieuwe tijd.

Vindplaats 1 betreft de resten van de (achtererven van) historische bewoning van Lutterade. Deze werden aangetroffen in het uiterste noorden van gebied VIDAR (WP 1, 3 en 10). De archeologische resten bestaan uit de onderkant van een fundering/muur (S4), kuilen (S5, 6, 8 en 12) en een vermoedelijke greppel (S10). Het enige aangetroffen restant van de fundering/muur (S4) is mogelijk de

(verdiepte) hoekfundering van een langwerpig NO-ZW georiënteerd gebouw dat te zien is op het kadastrale minuutplan uit het begin van de 19e eeuw. Omdat de ligging niet exact overeen komt is het niet uitgesloten dat het gaat om een onderdeel van een aanbouw of een bijgebouw. De scherven uit de insteek (of oudere kuil) van S4 kunnen in elk geval al in de vroege nieuwe tijd (V4 en V5; ca. 1550-1650) gedateerd worden. Ook een roodbakkende geglazuurde scherf uit S5 (V6), één van de twee kuiltjes die in de nabijheid van S4 liggen, kan in de vroege nieuwe tijd gedateerd worden. De overige kuilen betreffen een afvalkuil met slachtafval van een rund (S8, V3), alsook een kuil (S12) waar de exacte functie niet van bekend is en waarin een wetsteen is aangetroffen (V7). Deze vondsten zijn niet precies te dateren, maar aangenomen wordt dat deze binnen de nieuwe tijd dateren. Een NW-ZO georiënteerde greppel (S10) kan op basis van oriëntatie ingepast worden binnen de perceelsindeling, zoals te zien op het minuutplan. Zowel op basis van de fysieke als inhoudelijke kwaliteit zijn de resten niet behoudenswaardig, zie § 5.6.2. Belangrijke reden hiervoor is dat, ondanks de verwachting, geen goed geconserveerde funderings- en muurresten werden aangetroffen (alleen een restant, S4), alsook de lage informatiewaarde van de overige sporen. Aangenomen kan wel worden dat de bewoning van Lutterade minstens tot de vroege nieuwe tijd terug zal gaan. Aanwijzingen voor oudere bewoningsresten dan de 2e helft van de 16e eeuw werden niet aangetroffen.

Vindplaats 2 bestaat uit de resten van een veldweg die is aangetroffen in het centrale deel van gebied VIDAR (WP 8, S13). Het gaat om een onverharde weg, bestaande uit twee diep uitgesleten karrensporen, die te zien is op historische kaarten uit het begin van de 19e eeuw en nog tot in de 2e helft van de 20e eeuw heeft bestaan. De resten van deze weg zijn op basis van de lage inhoudelijke kwaliteit niet behoudenswaardig.

Overige resten (WOII)

Tot slot dient er ook op gewezen te worden dat er tijdens het proefsleuvenonderzoek op vijf locaties (vier in gebied VIDAR en één in gebied Mauritspark) resten van brandbommen zijn aangetroffen. Het gaat om valgewichten van zogenaamde '4 lb. brandbommen' die in verband staan met het bombardement van het gebied door de RAF op 5 oktober 1942.

Advies (zie ook figuur 44)

Aangezien er geen behoudenswaardige vindplaatsen zijn aangetroffen ter plaatse van de onderzoeksgebieden, wordt aanbevolen om deze vrij te geven (schrappen dubbelbestemming "waarde-archeologie").

Voor het resterende deel van plangebied VIDAR, dat niet met proefsleuven werd onderzocht, kan de archeologische verwachtings- en beleidskaart van de gemeente Sittard-Geleen aangehouden worden (Gemeente Sittard-Geleen, 2012: bijlage 4B) en blijft de dubbelbestemming "waarde-archeologie" in principe gelden. Hierbij dient ook rekening gehouden te worden met de concrete adviezen van het vooronderzoek (Everaars & Ruijters, 2022: figuur 15). Op basis van de resultaten van onderhavig onderzoek kan de verwachting in het zuidelijke deel worden afgeschaald naar laag omdat in de omliggende onderzochte delen geen aanwijzingen voor archeologische resten zijn aangetroffen. Bovendien zijn al delen op basis van het vooronderzoek vrijgegeven. Voor het noordelijk deel blijft de archeologische verwachting hoog vanwege de ligging binnen de historische kern van Lutterade, maar

verwacht wordt dat ook daar de historische bebouwing ondergronds zal zijn gesloopt. Alleen resten van dieper ingegraven sporen kunnen daar nog verwacht worden.

Voor het noordwestelijke deel van plangebied Mauritspark, dat nog bebouwd is, wordt aanbevolen om dit vrij te geven, aangezien elders in het gebied geen archeologische resten werden aangetroffen. Bovendien heeft het proefsleuvenonderzoek uitgewezen dat de locaties waar bebouwing heeft plaats gevonden verstoord is, dat zal hier niet anders zijn geweest.

Dit rapport geeft (selectie)adviezen. Het is aan de bevoegde overheid, de gemeente Sittard-Geleen, deze al dan niet over te nemen in de vorm van een (selectie)besluit.

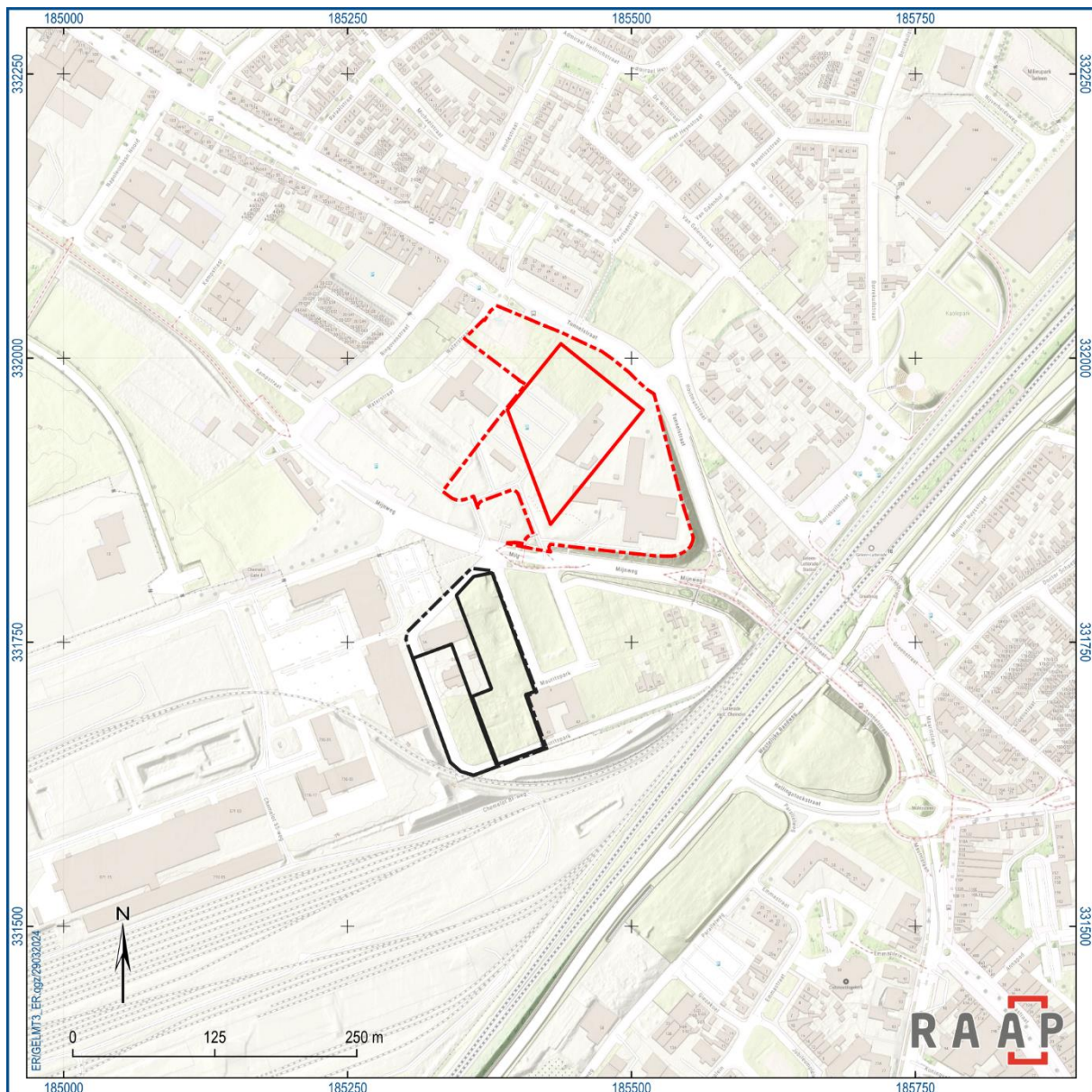
Inhoud

Samenvatting	3
Inhoud	6
1 Inleiding	7
1.1 Kader	7
1.2 Administratieve gegevens	9
1.3 Voorgaand onderzoek	10
1.4 Doelstellingen en onderzoeksvragen	10
2 Methoden	14
2.1 Algemeen	14
2.2 Proefsleuven/werkputten	14
2.3 Documentatie en registratie	16
2.4 Behandeling van sporen	16
2.5 Behandeling van vondsten	16
2.6 Behandeling van profielen	17
2.7 Bemonstering	17
2.8 Uitwerking	17
2.9 Afwijking en aanpassing van de onderzoeksstrategie	17
3 Resultaten: fysisch geografisch onderzoek	28
3.1 Inleiding	28
3.2 Resultaten gebied VIDAR	28
3.3 Resultaten gebied Mauritspark	33
4 Resultaten: archeologie	37
4.1 Inleiding	37
4.2 Resultaten gebied VIDAR	37
4.3 Resultaten gebied Mauritspark	49
5 De vindplaatsen en waardestelling	51
5.1 Inleiding	51
5.2 Resten gerelateerd aan de historische kern van Lutterade (vindplaats 1)	51
5.3 Resten van een historische veldweg (vindplaats 2)	53
5.4 Resten WOII	53
5.5 Terugkoppeling naar vooronderzoek	62
5.6 Waardestelling	62
6 Conclusie en selectieadvies	65
6.1 Beantwoording onderzoeksvragen	65
6.2 Selectieadvies	68
Literatuur	71
Websites/Digitale bronnen	71
Overzicht van figuren, tabellen, bijlagen en appendices	72

1 Inleiding

1.1 Kader

In opdracht van de gemeente Sittard-Geleen heeft RAAP een archeologisch proefsleuvenonderzoek uitgevoerd ter plaatse van gebied Mijweg/Tunnelstraat (VIDAR, 14 en 15 februari 2024) en gebied Mauritspark (19 februari en 28 maart 2024), beide gelegen in Geleen (gemeente Sittard-Geleen; figuur 1). Dit onderzoek is noodzakelijk in verband met de voorgenomen werkzaamheden die een bedreiging kunnen vormen voor eventueel in de ondergrond aanwezige archeologische resten.

Figuur 1. De ligging van de (plan)gebieden VIDAR (rood gestippeld) en Mauritspark (zwart gestippeld). De onderzoeksgebieden zijn aangeduid met de rode en zwarte lijnen.

De aanleiding voor onderhavig proefsleuvenonderzoek werd gevormd door de geplande ontwikkeling in twee gebieden:

- Ter plaatse van gebied VIDAR (ca. 2,8 ha) is men van plan om nieuwbouw te realiseren (bebouwingsgebied van ca. 9.480 m²). De toekomstige verstoringsdiepte bedraagt ca. 0,8 m -Mv (fundering op staal);
- Ter plaatse van gebied Mauritspark (ca. 1,4 ha) is men ook van plan om nieuwbouw te realiseren (bebouwingsgebied van ca. 4.000 m², zuidwestelijke deel). Ten zuiden van het bestaande pand Mauritspark 1a zal een nieuwe aanbouw komen, met name een loods met overkapping. Voor de fundering zal minimaal 1 m -Mv in de bodem geroerd worden. In het kader van grondverbetering kan nog dieper gegraven worden. Het oostelijke deel van het gebied (ca. 6.350 m²) zal ingericht worden met parkeerplaatsen, groen en verharde opslagplaatsen. Hierbij zullen – in mindere mate – nog versturende werkzaamheden / ingrepen (van allerlei aard) plaats gaan vinden. Het gebouw in het noordwesten van het gebied blijft behouden, waardoor deze zone buiten het onderzoeksgebied is gehouden.

In beide gebieden zullen de nieuwbouwplannen leiden tot verstoring van de bodem, waarbij eventueel aanwezige archeologische resten verstoord kunnen raken. Op de gemeentelijke archeologische beleidskaart (Gemeente Sittard-Geleen, 2012: bijlage 4B; figuur 2) hebben beide gebieden de volgende verwachtingen:

- VIDAR: het noordelijk deel ligt binnen categorie 3 (terrein van hoge archeologische waarde, historische kern) en het zuidelijk deel in categorie 4 (hoge verwachting voor droge landschappen);
- Mauritspark: dit gebied ligt binnen categorie 4 (hoge verwachting voor droge landschappen).

Het beleid voor deze categorieën schrijft voor dat er bij bodemingrepen groter dan 100 m² (categorie 3) en 500 m² (categorie 4), en dieper dan 30 cm -Mv, een archeologisch onderzoek dient te worden uitgevoerd. Aangezien zeker is dat de vrijstellingsgrenzen ter plaatse van beide gebieden wordt overschreden, werd een archeologische onderbouwing met betrekking tot de eventuele aanwezigheid van archeologische waarden verplicht gesteld conform het vigerend beleid. Archeologische vooronderzoeken werden in beide gebieden uitgevoerd (zie ook § 1.3):

- VIDAR: in 2022 uitgevoerd door RAAP (Everaars & Ruijters, 2022);
- Mauritspark: in 2023 uitgevoerd door BAAC (de Boo van Uijen, 2023).

Bij beide onderzoeken werd de hoge archeologische verwachting onderschreven en bleek de bodem relatief intact vanaf de E- of de Bt-horizont (op plaatselijke verstoringen na). Vanwege de nog hoge archeologische verwachting (zie ook § 1.3), werd voor beide gebieden waarderende proefsleuvenonderzoeken geadviseerd.

Voor het proefsleuvenonderzoek werd in eerste instantie alleen voor gebied VIDAR een Programma van Eisen opgesteld (Rondags & Hensen, 2024a). Relatief snel kwam de vraag vanuit de gemeente Sittard-Geleen (opdrachtgever) om een *addendum* op dit PvE op te stellen (Rondags & Hensen, 2024b) voor het zuidwestelijke deel van gebied Mauritspark (ca. 4.000 m²), vanwege de nabije ligging, de gelijkaardige context (zowel landschappelijk, archeologisch als historisch) en onderzoeksmethode. Omdat op basis van voortschrijdend inzicht bleek dat ook in het oostelijke deel van het gebied Mauritspark (ca. 6.350 m²) diepere werkzaamheden zouden plaatsvinden, is nog een tweede *addendum*

voor deze zone opgesteld (Rondags & Hensen, 2024c). Zowel PvE als de *addenda* dienden als uitgangspunten voor onderhavig proefsleuvenonderzoek.

De werkzaamheden zijn uitgevoerd onder certificaat BRL SIKB 4000, conform artikel 5.4 van de Erfgoedwet. Onderzoeksdocumentatie en vondstmateriaal zullen worden overgedragen aan het depot van de provincie Limburg.

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de normen van de archeologische beroepsgroep. De Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA, versie 4.1), beheerd door de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB; www.sikb.nl), geldt in de praktijk als norm. RAAP is gecertificeerd voor de protocollen 4001 Programma van eisen, 4002 Bureauonderzoek, 4003 Inventariserend veldonderzoek (landbodems), onderdelen proefsleuven en overig, alsmede 4004 Opgraven (landbodems).

Zie bijlage 1 voor de datering van de in dit rapport genoemde archeologische perioden.

1.2 Administratieve gegevens

Plangebied	Mijnweg/Tunnelstraat (VIDAR) & Mauritspark te Geleen
Opdrachtgever	Gemeente Sittard-Geleen
Contactpersoon opdrachtgever	Dhr. S. Peulen
Bevoegde overheid	Gemeente Sittard-Geleen
Contactpersoon bevoegde overheid	Mevr. M. Aarts & dhr. W.-S. van de Graaf
Plaats	Geleen
Gemeente	Sittard-Geleen
Provincie	Limburg
Oppervlakte plangebied	- VIDAR: ca. 2,8 ha - Mauritspark: ca. 1,4 ha
Oppervlakte onderzoeksgebied	- VIDAR: ca. 9.480 m ² . Hierbinnen is op basis van het vooronderzoek al 1.138 m ² vrijgegeven (figuur 3: blauw gearceerd). De te onderzoeken oppervlakte bedraagt vervolgens 8.342 m ² . - Mauritspark: ca. 10.350 m ² (ca. 4.000 + 6.350 m ²)
Coördinaten (X / Y)	- VIDAR: 185.459 / 331.918 - Mauritspark: 185.350 / 331.680
Toponiem	Mijnweg, Tunnelstraat, Mauritspark
Periode veldwerk	- VIDAR: 14 en 15 februari 2024 - Mauritspark: 19 februari en 28 maart 2024
Projectleider	drs. E.J.N. Rondags
Projectmedewerkers	K. Gaarhuis MA (assistentie veldwerk) & N. Paffen (kaartvervaardiging)
ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer	5502292100
Bewaarplaats documentatie en eventuele vondsten	RAAP Zuid en op termijn ARCHIS, e-depot en het provinciaal depot (in geval van vondsten)

Tabel 1. Administratieve gegevens.

1.3 Voorgaand onderzoek

Soort onderzoek	Uitvoerder	Uitvoeringsperiode	Rapportage
Bureau- en inventariserend veldonderzoek (verkennde fase), gebied VIDAR	RAAP	juni 2022	Everaars & Ruijters, 2022
Bureau- en inventariserend veldonderzoek (verkennde fase), gebied Mauritspark	BAAC	december 2023	De Boo van Uijen, 2023

Tabel 2. Overzicht voorgaande onderzoeken.

Op basis van deze vooronderzoeken is duidelijk geworden dat voor aanvang van onderhavig onderzoek er een hoge archeologische verwachting was voor de aanwezigheid van één of meerdere archeologische vindplaatsen, vanwege de hoge en droge ligging op een daluitspoelingsrest-terras. Daadwerkelijke vindplaatsen werden echter nog niet aangetoond. In de directe omgeving (straal 250 m) van beide gebieden zijn in ARCHIS nog geen archeologische vindplaatsen of archeologische monumenten bekend (<https://zoeken.cultureelerfgoed.nl>). Aanvullend hierop dient gewezen te worden dat het noordelijk deel van gebied VIDAR op de gemeentelijke beleidskaart is gelegen binnen de historische kern van het dorp Lutterade (figuur 2: paars). Lutterade zou zijn ontstaan in de 13e eeuw en heeft bestaan tot aan de komst van de staatsmijn Maurits in de 1e helft van de 20e eeuw.

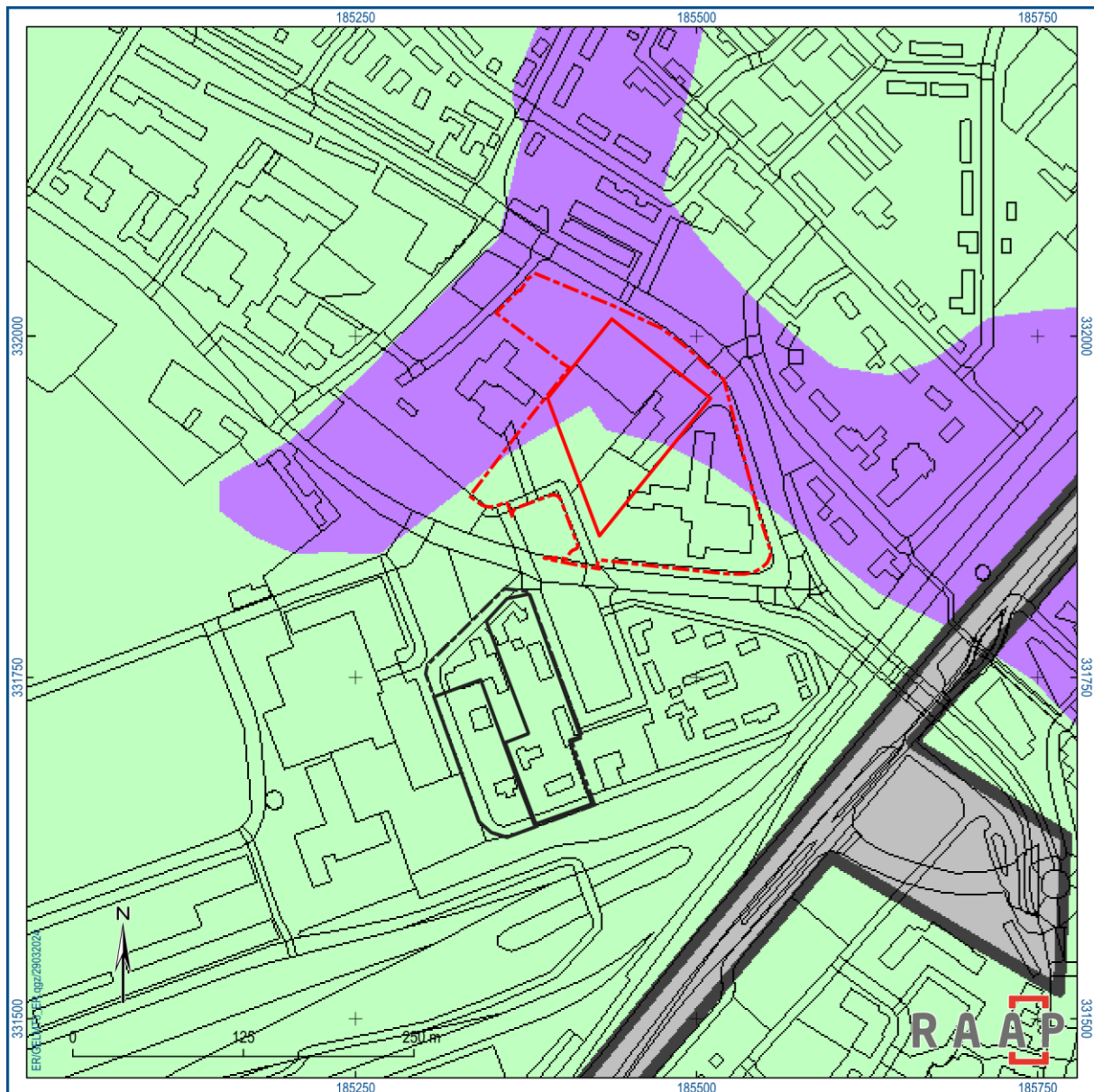
Er werd voor het proefsleuvenonderzoek dus vooral rekening gehouden met de aanwezigheid van nederzettingssporen (neolithicum t/m nieuwe tijd, cf. historische kern Lutterade). Deze kunnen bestaan uit o.a. muurresten, uitbraaksleuven, paalkuilen, afvalkuilen, greppels, waterputten, enzovoort. Daarnaast komen mogelijk sporen van akkers (bijv. perceleringsgreppels) en resten van kleinschalige nijverheid (bijv. ovens) voor. Ter plaatse van gebied VIDAR werden ook resten van een historische veldweg (karrensporen of flankerende weggreppels) verwacht.

1.4 Doelstellingen en onderzoeksvragen

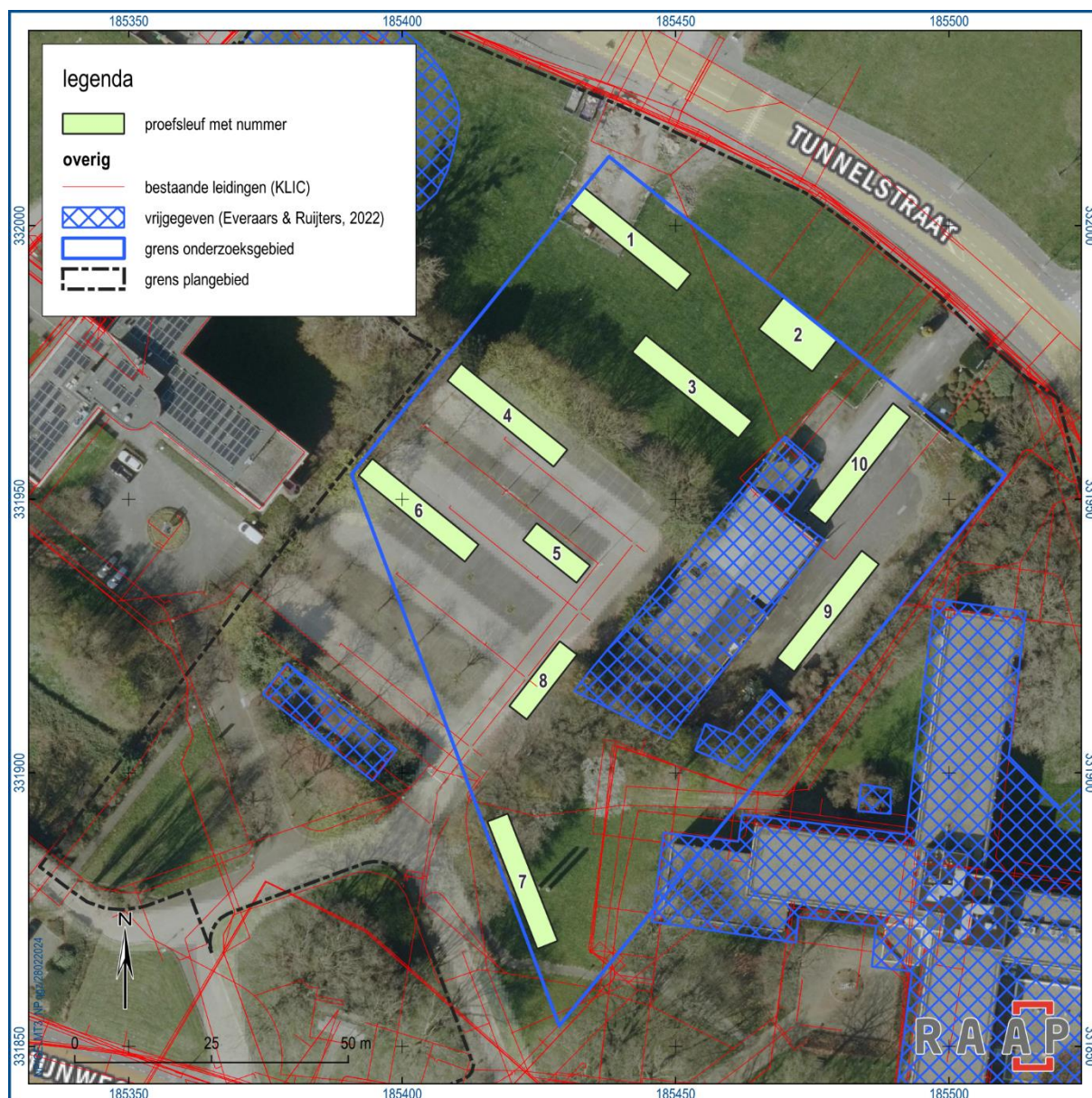
Een proefsleuvenonderzoek wordt uitgevoerd om vast te stellen of zich binnen de begrenzing van de onderzoeksgebieden VIDAR en Mauritspark (figuur 1) nog behoudenswaardige archeologische resten bevinden. Het doel is inzicht te verkrijgen in de precieze aard, omvang, diepteligging en datering van de archeologische resten, en te bepalen of het gaat om een behoudenswaardige vindplaats.

In het Programma van Eisen (PvE, Rondags & Hensen, 2024a) en de *addenda* (Rondags & Hensen, 2024b; Rondags & Hensen, 2024c) zijn hiervoor onderzoeksvragen geformuleerd (zie § 4.1). Bovendien dient duidelijk gemaakt te worden wat de consequenties zijn van de onderzoeksresultaten voor de verdere planvorming in beide gebieden.

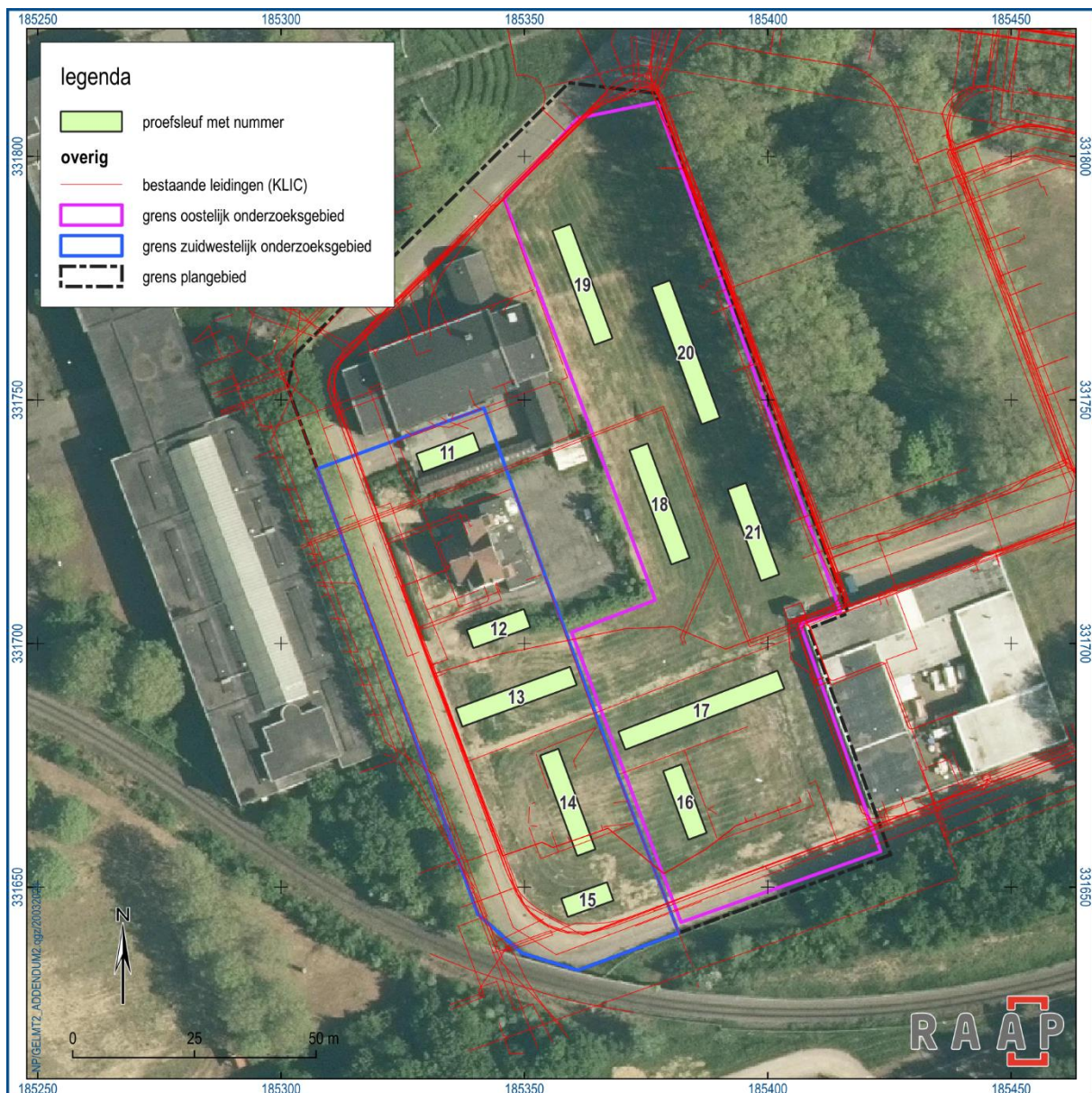
Het PvE voorzag ook een doorstart naar een opgraving, bij aanwezigheid van behoudenswaardige archeologische resten waarvan behoud *in situ* niet mogelijk zou zijn. Een opgraving heeft als doel de wetenschappelijke informatie van aanwezige archeologische resten veilig te stellen (behoud *ex situ*). Een doorstart naar opgraving bleek niet aan de orde te zijn.

Figuur 2. Uitsnede archeologische beleidskaart gemeente Sittard-Geleen, met daarop geprojecteerd de plan- en onderzoeksgebieden (zie ook onderschrift figuur 1). Paars = categorie 3 (terrein van hoge archeologische waarde, historische kern); groen = categorie 4 (hoge verwachting voor droge landschappen).

Figuur 3. Vooropgestelde puttenplan gebied VIDAR (Rondags & Hensen, 2024a: figuur 9).

Figuur 4. Vooropgestelde puttenplan gebied Mauritspark. Hierbij werden de puttenplannen van beide addenda gecombineerd (naar Rondags & Hensen, 2024b: figuur 5 [blauwe lijn] en Rondags & Hensen, 2024c: figuur 5 [roze lijn]).

2 Methoden

2.1 Algemeen

Zoals uit het vooronderzoek is gebleken, is de kans groot dat binnen beide gebieden archeologische resten aanwezig zijn. Het gaat hierbij voornamelijk om vindplaatsen die gekenmerkt worden door dieper ingegraven sporen (o.a. nederzettingsresten landbouwers, zie ook § 1.3). Om inzicht te krijgen in de aard van de vindplaats en om vast te stellen of er daadwerkelijk archeologische sporen aanwezig zijn, is proefsleuvenonderzoek hiervoor de meest geschikte methode.

2.2 Proefsleuven/werkputten

De ligging van de werkputten is afgebeeld op figuur 5. Ten opzichte van de vooropgestelde puttenplannen (zie figuur 3 en figuur 4), waar bij het opstellen van het PvE en de *addenda* al veel aandacht is gegeven aan de locaties rekening houdende met gekende verstoringen en obstakels, zijn er nog wijzigingen tijdens het veldwerk doorgevoerd. Alle werkputten konden aangelegd worden, maar de afmetingen wijken vaak af. Hierbij ook de opmerking dat WP 21 is opgegaan in WP 20 en dus komt te vervallen. De wijzigingen zijn het gevolg van de concrete plaatselijke situatie (aanwezige gemeentelijke werkzone en bouwdepot, aanwezig gronddepot, doorgang vrijhouden voor kraan en parking/garage, nog in gebruik zijnde huisaansluitingen, etc.). In het geval van een substantiële inkorting werd de meest nabijgelegen put verlengd of verbreed (met respect voor de 'verloren' m²'s). Kleinere afwijkingen zijn toe te schrijven aan het onbewust wat breder/langer aanleggen van de putten. Ook omgekeerd komt eens voor (iets korter of smaller).

In tabel 3 zijn de afmetingen van de verschillende werkputten samengevat, alsook in de "opmerkingen" de noemenswaardige wijzigingen inclusief de motivering daarvan per put toegelicht.

Tijdens het onderzoek zijn verspreid over beide onderzoeksgebieden 20 proefsleuven aangelegd met een totaal oppervlak van 1.961,76 m²:

- Ter plaatse van gebied VIDAR (nog onderzoeksplichtig binnen onderzoeksgebied: 8.342 m²) werden 10 proefsleuven aangelegd met een oppervlakte van 1.010,44 m², hetgeen neerkomt op een dekkingsgraad van 12,11 %. Wat de plaatsing van de proefsleuven betreft was bekend (cf. kadastrale minuutplan uit het begin van de 19e eeuw) dat ter plaatse van WP 8 een historische weg aanwezig was, en bij WP 1, 2 en 10 historische bebouwing. Door het inkorten van WP 10 (vanwege nog in gebruik zijnde huisaansluitingen) kon de put niet over deze historische bebouwing aangelegd worden;
- Ter plaatse van gebied Mauritspark (onderzoeksgebied: 10.350 m²; gemakshalve worden het zuidwestelijke en oostelijke gebied nu samen genomen/geteld) werden 10 proefsleuven aangelegd met een oppervlakte van 951,32 m², hetgeen neerkomt op een dekkingsgraad van 9,19 %.

WP	PvE	praktijk	opmerking	m ²
1	25 x 4 m	ca. 25,5 x 4,5 m	kleine uitbreiding nabij S4. Direct ten noorden en oosten zijn resp. een werkzone en een bouwdepot met gronddepot van de gemeente aanwezig.	113,76
2	12,5 x 8 m	ca. 7,5 x 7,6 m	ingekort (vanwege aanwezigheid bouwdepot en gronddepot)	55,64
3	25 x 4 m	ca. 35,3 x 4,7 m	uitgebreid (compensatie WP 2)	170,58
4	25 x 4 m	ca. 23,1 x 4,7 m	verharding	110,33
5	12,5 x 4 m	ca. 17,8 x 4,7 m	verharding	80,01
6	25 x 4 m	ca. 25,3 x 4,7 m	verharding	118,71
7	25 x 4 m	ca. 22 x 2/6 m	aanwezigheid kunstwerk, bomen en leiding (niet op KLIC) waardoor put onregelmatige vorm heeft	100,31
8	15 x 4 m	ca. 14,6 x 4,6 m	verharding	62,48
9	25 x 4 m	ca. 25,9 x 5,7 m	verharding, breder aangelegd (compensatie WP 10)	138,91
10	25 x 4 m	ca. 16,2 x 3,7 m	verharding, ingekort (vanwege aanwezigheid huisaansluitingen direct naast de put en die nog in gebruik zijn, niet op KLIC)	59,71
Totaal	VIDAR			1.010,44
11	12,5 x 4 m	ca. 14 x 4,4 m	2 m naar zuiden verplaatst (vanwege hekwerk rond gebouw)	61,62
12	12,5 x 4 m	ca. 14 x 4,2 m		52,7
13	25 x 4 m	ca. 24 x 4 m	1 m ingekort vanwege leidingen langs weg Mauritspark. Ter info: toch nog net in uiterste westen van put leiding aangetroffen die niet bij KLIC bekend was.	95,28
14	22 x 4 m	ca. 16 x 4 m	ingekort vanwege aanwezigheid leidingen in het zuiden van put	62,78
15	10 x 4 m	ca. 16 x 4 m	4 m verschoven naar noorden (leidingen langs weg Mauritspark) en uitgebreid (compensatie WP 14). Ter info: toch nog twee (loze) leidingen aangetroffen die niet op KLIC stonden (waarschijnlijk oude huisaansluitingen).	61,59
16	15 x 4 m	Ca. 15 x 4 m	2 m verschoven naar het westen, vanwege de verwachte aanwezigheid van leidingen (cf. WP 17)	58,98
17	35 x 4 m	Ca. 35 x 4 m	In deze put werden drie leidingen aangetroffen die niet op KLIC stonden.	151,7
18	25 x 4 m	Ca. 25 x 4 m		104,65
19	25 x 4 m	Ca. 25 x 4 m		110,70
20	30 x 4 m	Ca. 47 x 4 m	Het noordelijke deel kon niet aangelegd worden, omdat dit onder water stond. Vandaar dat de zone tussen WP 20 en 21 ook is aangelegd en beide één put vormen.	191,32
21	20 x 4 m	vervalt	Deze put is opgegaan in WP 20 (één put).	/
Totaal	Mauritspark			951,32

Tabel 3. Overzicht van de werkputten.

2.3 Documentatie en registratie

In alle werkputten is één vlak aangelegd. Het vlak is aangelegd in de top van de ongeroerde löss, die over het algemeen nog intact is vanaf de Bt-horizont, aangetroffen onder aanwezige ophogingslagen en/of verstoorde menglagen die in verband gebracht kunnen worden met de bestaande en voormalige inrichting en bebouwing in beide gebieden. Daar waar deze ontbraken werd het vlak onder de (vaak verrommelde) A- horizont of AE-horizont aangelegd. Ter plaatse van onderzoeksgebied VIDAR bevindt het archeologisch vlak zich op een diepte tussen 37 en 117 cm -Mv (ca. 66,16 à 68,29 m +NAP). Ter plaatse van gebied Mauritspark bevindt het archeologisch niveau zich op een diepte tussen ca. 37 en 85 cm -Mv (tussen 68,22 en 69,42 m +NAP). Voor de concrete diepteligging, zie tabel 4, tabel 5 en tabel 6.

De sporen zijn digitaal ingemeten met een RTK-GPS met een conform KNA-eis OS02 maximale afwijking van 3 cm in zowel het horizontale als verticale vlak. Ook de hoogte van de aangelegde vlakken ten opzichte van NAP is bepaald met een GPS. De ruwe GPS-bestanden zijn dagelijks uitgelezen, gecontroleerd en gecorrigeerd.

Spoorgegevens zijn in het veld ingevoerd in de Odile database. In het algemeen geldt dat sporen en vondsten zijn gedocumenteerd conform specificaties OS04 en OS05 van de BRL4000.

2.4 Behandeling van sporen

Om sporen te traceren en sporenclusters zo goed mogelijk te kunnen begrenzen, is het vlak waar nodig tijdens de aanleg handmatig opgeschaafd. Ten aanzien van de waardering van de sporen, werden alle archeologische sporen gecoupeerd en afgewerkt, tenzij deze recent of natuurlijk van aard waren. Soms werd een natuurlijk spoor gecoupeerd ter controle, om uit te sluiten dat het niet om een prehistorisch spoor ging. Indien mogelijk viel de coupelijn hierbij samen met de profielwand, zodat de stratigrafische positie van het spoor kon worden vastgelegd. Van de coupes werd een coupetekening (schaal 1:20) en een foto gemaakt. De sporen zijn in een doorlopende reeks genummerd en worden aangeduid met de afkorting S (bijv. S1).

2.5 Behandeling van vondsten

Bij de vlakaanleg en bij het couperen van sporen zijn vondsten per spoorvulling verzameld. Gezien het recente karakter van vondsten in de afdekkende lagen, werden deze niet meegenomen. Uit enkele midden 20e eeuwse verstoringen (zie verder) werd soms een selectie van vondsten meegenomen omdat niet meteen duidelijk was of het om verstoringen ging die te relateren zijn aan historische bebouwing in het gebied.

Voor het verzamelen van metaalvondsten werden de sporen nog onderzocht met een metaaldetector. Bij de aanleg werd afgezien van metaaldetectie, vanwege het recente karakter van de afdekkende lagen. Bovendien werd de aanleg van de vlakken ook begeleid voor OOO-onderzoek (zie ook § 2.9) waarbij ook metaaldetectie plaats vond. De vondsten zijn in een doorlopende reeks genummerd; ze worden in dit rapport aangeduid met een V (bijv. V3).

2.6 Behandeling van profielen

In elke proefsleuf werden conform PvE kolomprofielen gedocumenteerd, van elk ca. 1 m breed en tot minimaal 20 cm beneden het aangelegde vlak. Meestal werd met de kraan een nog dieper kijkgat aangelegd, om informatie te verkrijgen over de diepere bodemopbouw. In de korte proefsleuven werd er conform PvE één kolomprofiel (WP 2, 8, 10 t/m 12, 14, 15 en 16) gedocumenteerd, in de langere twee (WP 1, 4 t/m 7, 9, 13, 17, 18 en 19) of drie (WP 3 en 20).

De kolomprofielen zijn gefotografeerd en beschreven vanaf het maaiveld. Alleen ter plaatse van werkputten 16 t/m 20 zijn ze beschreven vanaf het werkvlak, omdat net voor het proefsleuvenonderzoek ca. 25 cm is afgegraven (ten behoeve van het uitvoeren van OOO-onderzoek). De locatie ervan is ingemeten met de RTK-GPS (met X-, Y- en Z-coördinaten). Het eerste nummer hiervan verwijst naar de werkput, het tweede naar de zijde (1 = N, 2 = O, 3 = Z, 4 = W; de windrichting is 'bij benadering'), en het derde nummer naar de volgorde van aanleggen. Ter plaatse van WP 8 werd, vanwege het voorkomen van resten van een weg (S13), een langer profiel gedocumenteerd, maar is als coupe in dit rapport behandeld. Hetzelfde geldt voor enkele sporen (S10 en S11) die tegen de putrand werden gecoupeerd. De beschrijvingen van alle kolomprofielen zijn ingevoerd in het beschrijvingssysteem deborah 3 (appendix 1).

2.7 Bemonstering

Tijdens het onderzoek zijn geen kansrijke sporen (sporen met zichtbaar verkoold materiaal of sporen met een humeuze vulling) aangetroffen die zich leenden voor monsternamen.

2.8 Uitwerking

De documentatie van het onderzoek is na afloop van het onderzoek gecontroleerd. Analoge tekeningen werden ook gedigitaliseerd en de vondsten gewassen en gesplitst per materiaalcategorie.

Aangezien de onderzoeksresultaten vrij beperkt waren, werd – in overleg met dhr. van de Graaf (archeologisch adviseur gemeente Sittard-Geleen; mail d.d. 21 februari 2024) – aansluitend op het veldwerk overgegaan tot rapportage (geen evaluatierapport).

Gedetailleerde spoor- en vondstinformatie is te raadplegen in het e-depot.

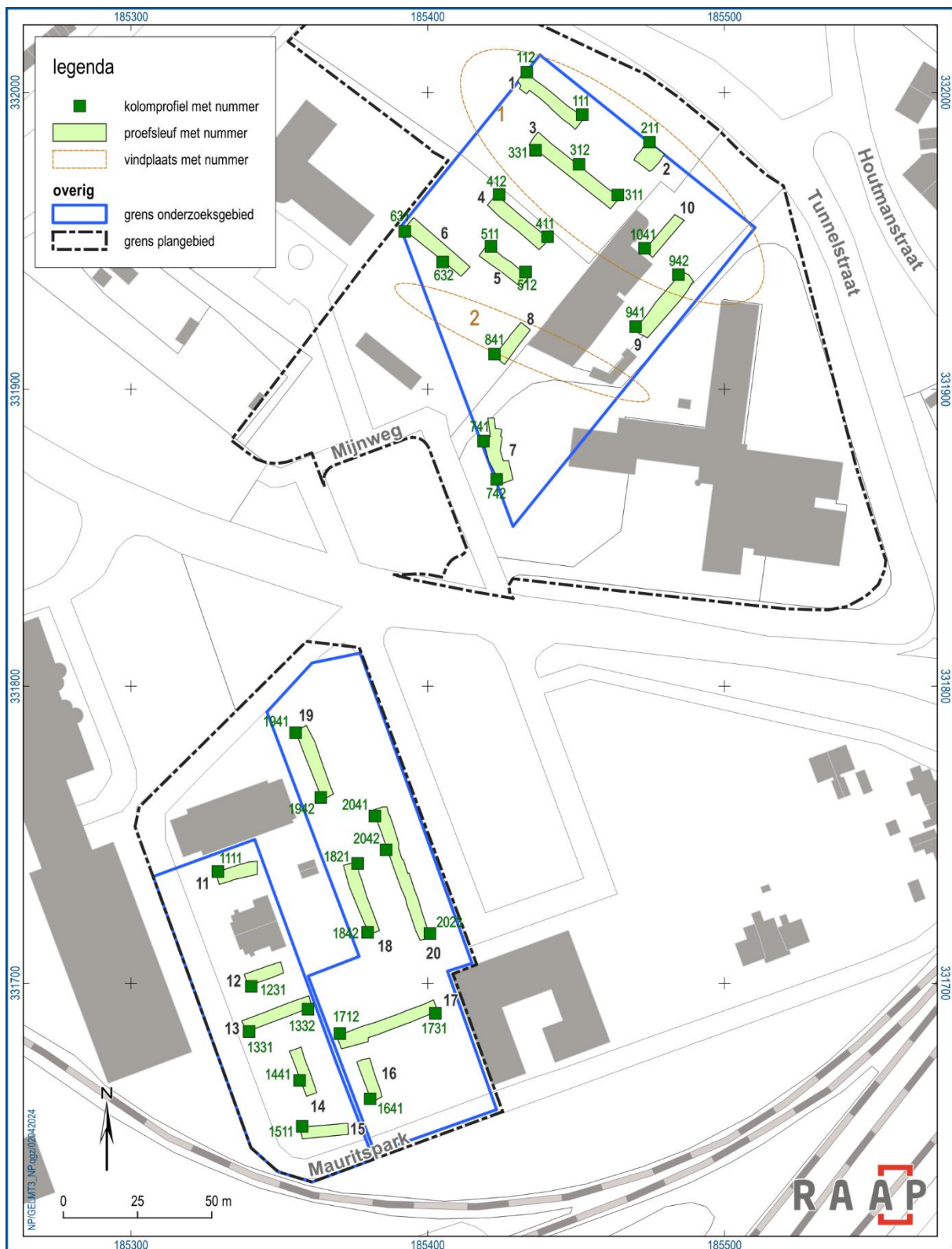
2.9 Afwijking en aanpassing van de onderzoeksstrategie

Tijdens het veldonderzoek is inhoudelijk niet afgeweken van de onderzoeksstrategie zoals die in het PvE is omschreven. Er zijn wel noemenswaardige afwijkingen in de manier van werken:

- Het archeologisch onderzoek werd gecombineerd met een OOO-onderzoek, uitgevoerd door BODAC. Na het opstellen en goedkeuren van het PvE en het eerste *addendum*, bleek dat beide gebieden nog

verdacht waren op niet-gesprongen explosieven. Daar waar kon - en de detectieapparatuur voor het
OOO-onderzoek niet werd verstoord - werd de vlakaanleg in twee keer gedaan, zodat het ontstane
tussenvlak voor OOO werd afgezocht. Dit tussenvlak, voor archeologie nog te hoog en niet relevant,
werd tijdens onderhavig onderzoek niet geregistreerd;

- Ter plaatse van het oostelijk deel van gebied Mauritspark werd net voor het proefsleuvenonderzoek
de toplaag (ca. 25 cm) al afgegraven ten behoeve van OOO-onderzoek. De bedoeling was om het
OOO-onderzoek hier voorafgaand aan de archeologische werkzaamheden te doen, maar uiteindelijk
was dit toch niet mogelijk zodat ook hier het archeologisch onderzoek werd gecombineerd met het
OOO-onderzoek;
- Omwille van diverse redenen werd het puttenplan aangepast. Hierbij werden de vooropgestelde
dekkingsgraden van beide gebieden wel gerespecteerd (zie § 2.2);
- Vanwege het uitblijven van behoudenswaardige archeologische resten in beide gebieden, was een
doorstart naar een opgraving niet aan de orde.

Figuur 5. Overzicht van de proefsleuven en de locatie van de gedocumenteerde profielen.

Figuur 6. Impressie WP 1 ter plaatse van een grasveld, en het inmeten van de sporen met een GPS. Op de voorgrond verstoringen S2 en S3 (gebied VIDAR). Foto genomen vanuit het NW.

Figuur 7. Impressie WP 3 ter plaatse van een grasveld, en het inmeten van de putrand met een GPS. Op de voorgrond een recente verstoring (S9999; gebied VIDAR). Foto genomen vanuit het NW.

Figuur 8. Impressie WP 6 ter plaatse van een parkeerplaats (gebied VIDAR). Foto genomen vanuit het ZO.

Figuur 9. Impressie WP 7 ter plaatse van een grasveld met kunstwerk (gebied VIDAR). Foto genomen vanuit het ZO.

Figuur 10. Impressie WP 9 ter plaatse van een garagebedrijf, en het inmeten van de sporen met een GPS. Op de voorgrond verstoring S9 (gebied VIDAR). Foto genomen vanuit het NO.

Figuur 11. Impressie WP 10 ter plaatse van een garagebedrijf. Op de voorgrond rechts een recente verstoring, op de achtergrond S10 t/m S12 (gebied VIDAR). Foto genomen vanuit het NO.

Figuur 12. Impressie gebied Mauritspark (zuidwestelijk deel), ter hoogte van WP 13 (net niet in beeld) en WP 12 en 11 (achtergrond). Foto genomen vanuit het ZW.

Figuur 13. Impressie Mauritspark (zuidwestelijk deel), met zicht op WP 12. Links is een depressie te zien waar recent een gebouw is gesloopt. Foto genomen vanuit het N.

Figuur 14. Impressie WP 13 (zuidwestelijk deel), waarbij een tussenvlak werd aangelegd voor het OOO-onderzoek (gebied Mauritspark). Foto genomen vanuit het ZW.

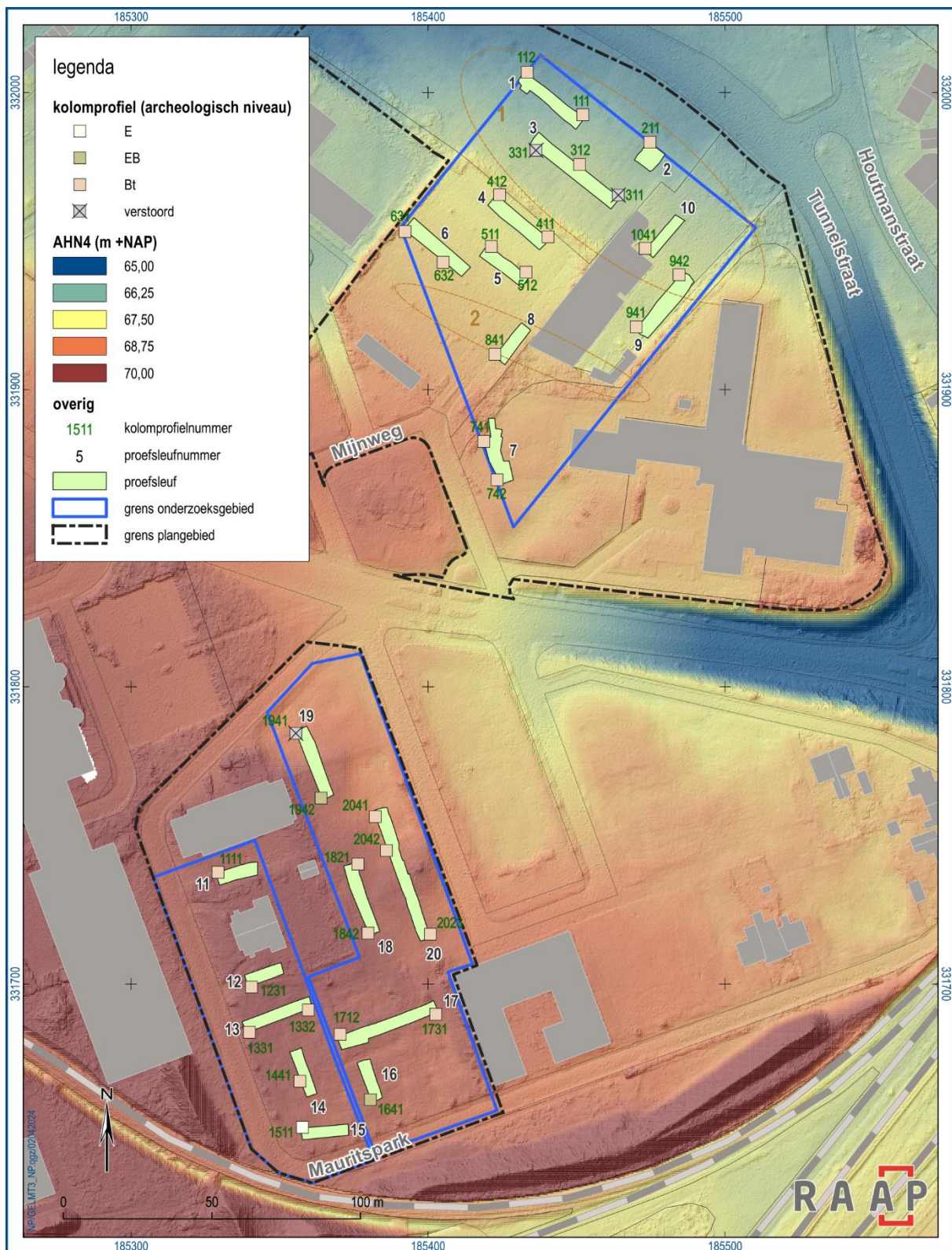
Figuur 15. Impressie gebied Mauritspark (oostelijk deel), alvorens het aanleggen van de proefsleuven, waarbij goed te zien is dat de bovenlaag is afgegraven. Foto genomen vanuit het ZO.

Figuur 16. Impressie gebied Mauritspark (oostelijk deel), tijdens de aanleg van WP 20. Deze sleuf diende verplaatst te worden vanwege de aanwezigheid van water ter plaatse van het oppervlak (te zien op de achtergrond). Foto genomen vanuit het ZO.

Figuur 17. Impressie gebied Mauritspark (oostelijk deel), na de aanleg van WP 16. Foto genomen vanuit het ZO.

Figuur 18. Resultaten fysisch geografisch onderzoek, geprojecteerd op het AHN (<https://www.ahn.nl/ahn-viewer>). Voor meer detail: zoom in.

3 Resultaten: fysisch geografisch onderzoek

3.1 Inleiding

Een vindplaats kan niet los worden gezien van het landschap waarin hij is gelegen. Voor een correcte interpretatie is het dan ook van belang om de landschappelijke context inzichtelijk te maken. In het onderstaande wordt kort ingegaan op de geologische, geomorfologische en bodemkundige aspecten van beide gebieden en directe omgeving. Onderstaande info is ontleend uit de vooronderzoeken (Everaars & Ruijters, 2022; de Boo van Uijen, 2023):

Volgens de geomorfologische kaart (Koomen & Maas, 2004) liggen beide plangebieden op een daluitspoelingsrest-terras bedekt met löss. Dit betreft dus oude terrasresten van de Maas, het zogenaamde Caberg 1 terras. De Maasafzettingen liggen over het algemeen echter niet aan het oppervlak, maar worden afgedekt door löss (Formatie van Boxtel, Laagpakket van Schimmert), een pakket van ca. 10 m dik. Deze löss is tijdens de laatste en voorlaatste ijstijd (respectievelijk Weichselien en Saalien) door de wind als een deken over het landschap afgezet.

In de löss heeft zich een radebrikgrond gevormd. Deze bestaat - indien volledig intact - uit een humeuze A-horizont, een lichtbruinigrijze E-horizont (uitspoeling van klei), een (rood)bruine Bt-horizont (inspoeling van klei), en een bruine BC-horizont (overgangslaag naar de C-horizont). Op basis van de voorgaande verkennende booronderzoeken werd de aanwezigheid van (restanten van) radebrikgronden in het gebied bevestigd. Ter plaatse van gebied VIDAR was de bodem – op plaatselijke verstoringen na – nog intact vanaf de E- en/of de Bt-horizont (Everaars & Ruijters, 2022). Ter plaatse van gebied Mauritspark bleek de bodem nog intact vanaf de Bt-horizont (Mauritspark), terwijl ook daar plaatselijke verstoringen werden aangetoond (de Boo van Uijen, 2023).

3.2 Resultaten gebied VIDAR

De bodem werd hier bestudeerd aan de hand van 18 kolomprofielen. Voor de ligging hiervan, zie figuur 5 en figuur 18. Voor een gedetailleerde beschrijving per profiel, zie appendix 1.

De opbouw van de bodem en de diepte van het archeologisch vlak hangen sterk af van het huidige gebruik. Daarom worden voor dit gebied de werkputten met een gelijkaardig gebruik samen besproken, zie tabel 4 voor een overzicht.

profiel	WP	gebruik	bodemopbouw	maaiveldhoogte (m +NAP)	archeologisch vlak (m +NAP)	diepte archeologisch vlak (cm -Mv)
111	1	gras	A-Bt	66,26	65,73	53
112	1	gras	A-Bt	65,84	65,24	60
211	2	gras	A-Bt	66,16	65,68	48
311	3	gras	verstoord	66,75	nvt	nvt
312	3	gras	A-AE-Bt	66,79	66,12	67
331	3	gras	verstoord	66,71	nvt	nvt
411	4	parkeerterrein (verhard)	OP-AE-Bt	67,49	66,46	103
412	4	parkeerterrein (verhard)	OP-Bt	67,49	66,39	110
511	5	parkeerterrein (verhard)	OP-Bt	67,55	66,71	84
512	5	parkeerterrein (verhard)	OP-AE-Bt	67,59	66,69	90
631	6	parkeerterrein (verhard)	OP-Ab-AE-Bt	67,88	66,71	117
632	6	parkeerterrein (verhard)	OP-Bt	67,81	66,85	95
741	7	gras	A-AE-Bt	68,26	67,65	61
742	7	gras	A-AE-Bt	68,29	67,59	70
841	8	parkeerterrein (verhard)	OP-AE-Bt	67,90	67,12	78
941	9	garageterrein (verhard)	OP-AE-Bt	67,21	66,84	37
942	9	garageterrein (verhard)	OP-Bt	67,22	66,58	64
1041	10	garageterrein (verhard)	OP-AE-Bt	67,19	66,30	89

Tabel 4. Overzicht karakteristieken kolomprofielen gebied VIDAR.

WP 1 t/m 3 (grasland)

WP 1 t/m 3 werden aangelegd in het noorden van gebied VIDAR en bevonden zich ter plaatse van een grasland. Van boven naar onder gaat het om (figuur 19):

- Een donkerbruingrijze humeuze A-horizont (Lz3). Deze is erg gevlekt en verrommeld;
- Op een diepte vanaf ca. 48 cm -Mv bevindt zich meteen de donkerbruine en stevige Bt-horizont (Lz1), gevormd in löss. Deze gaat geleidelijk over via de bruine BC-horizont (Lz3) naar de lichtbruine en lichtgeel gevlekte C-horizont (Lz3).

De top van de Bt-horizont, tevens het archeologisch leesbare niveau, bevindt zich op een diepte tussen 48 en 67 cm (tussen 65,24 en 66,12 m +NAP). Het vlak bevindt zich ter plaatse van WP 1 en 2 dus wat lager, hetgeen te maken heeft met het natuurlijke reliëf, maar zeker ook met aftopping als gevolg van eerdere sloopwerkzaamheden in het gebied, vandaar ook de erg gevlekte A-horizont. Tijdens de aanleg

van WP 3 (cf. profiel 312) werd plaatselijk nog een restant van een (licht)grijsbruine AE-horizont opgemerkt tussen de verrommelde A- en de natuurlijke Bt-horizont, hetgeen aangeeft dat de bodem in WP 3 intact is. De AE-horizont is in andere werkputten frappanter aanwezig dan in dit deel van het gebied. Dit betreft een wat oudere A-horizont waarin de E-horizont is opgenomen, vandaar dat de kleur lichter is dan doorgaans de huidige/recente A-horizont.

Figuur 19. Impressie profiel 111. Foto genomen vanuit het ZW.

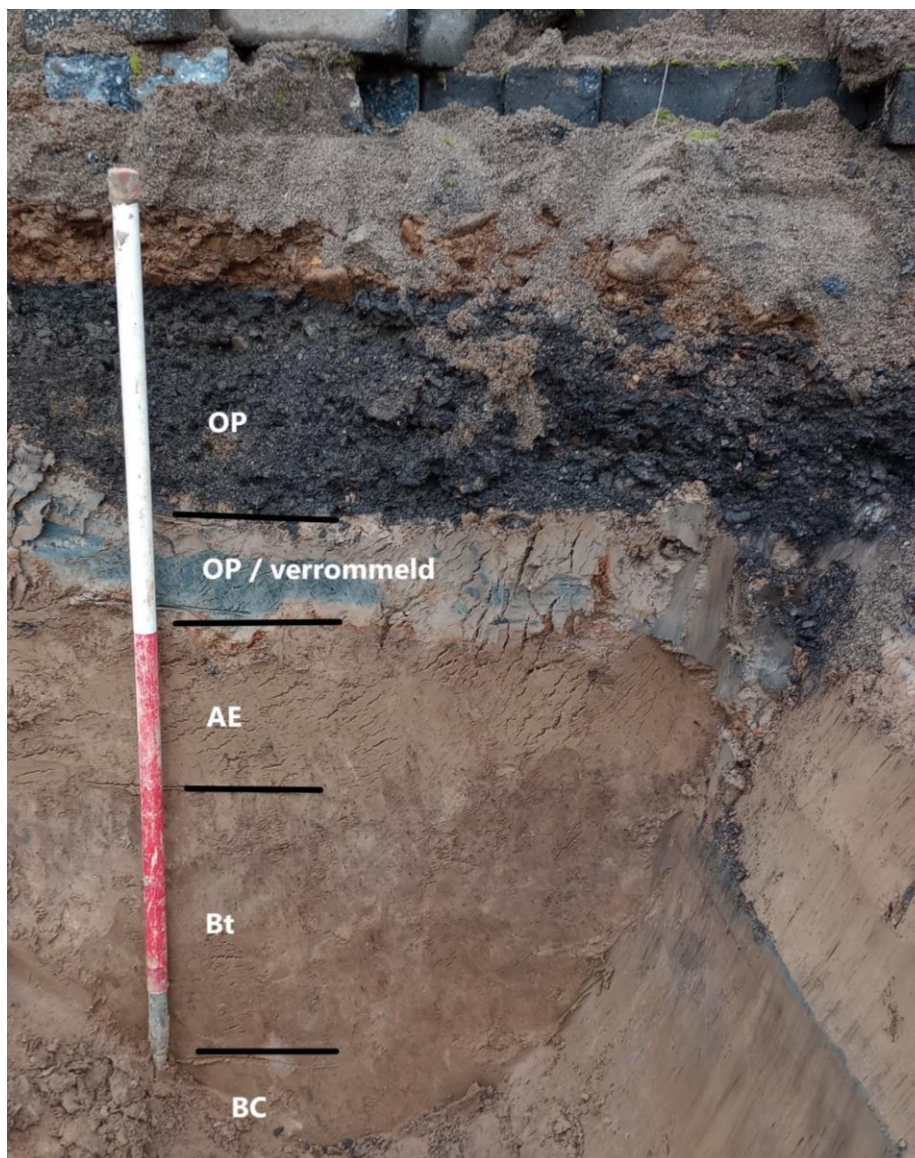
WP 4, 5, 6 en 8 (parkeerterrein, verhard)

WP 4, 5, 6 en 8 werden aangelegd ter plaatse van een parkeerterrein dat verhard is met klinkers. Van boven naar onder gaat het om (figuur 20):

- Diverse ophogingspakketten, opgebracht in functie van het gebruik als parkeerterrein. Deze ophoging is tussen 60 en 95 cm dik (gemiddeld ca. 80 cm);
- Op de overgang van het ophoogpakket en de restanten van de natuurlijke brikgrond (zie hieronder) werd soms nog een menglaag aangetroffen die wellicht is ontstaan als voormalig werkvlak. Als gevolg van werkverkeer en andere werkzaamheden is deze geroerd. Deze laag is ca. 10 – 15 cm dik;

- Hieronder bevindt zich het restant van de bodem van voor de inrichting als parkeerterrein en ophoging. Op kolomprofiel 631 na, waar nog een humeuze donkergrijze Ab-horizont (Lz3) is aangetroffen, is deze intact vanaf de lichtgrijsbruine AE-horizont of de daaronder liggende donkerbruine tot roodbruine stevige Bt-horizont (Lz1).

Aangenomen kan worden dat bij de inrichting als parkeerterrein de toenmalige humeuze A-horizont is weggehaald. Duidelijk is wel dat het archeologische vlak (Bt-horizont) nog intact is, aangezien ook nog geregeld een deel van de bovenliggende AE-horizont aanwezig was. De top van de Bt-horizont bevindt zich op een diepte tussen 78 en 117 cm (66,39 en 67,12 m +NAP). De maaiveldhoogtes bevinden zich tussen 67,50 en 67,90 cm +NAP, een minder uitgesproken verschil dan tussen de vlakhoogtes, hetgeen er op wijst dat hier van oorsprong meer niveauverschil aanwezig was, met het hoogste punt in deze zone ter hoogte van WP 8 (zie ook figuur 18).

Figuur 20. Impressie profiel 411. Foto genomen vanuit het ZW.

WP 9 en 10 (terrein garage, verhard)

Ook ter plaatse van WP 9 en 10 was het terrein verhard, dit keer met een soort van asfaltverharding. De globale bodemopbouw kan van boven naar onder omschreven worden (figuur 21):

- Diverse ophogingspakketten, opgebracht in functie van het gebruik als garageterrein. Deze ophoging is over het algemeen ca. 60 cm dik, alleen ter plaatse van kolomprofiel 941 was deze 'slechts' 30 cm;
- Hieronder bevindt zich het restant van de bodem van voor de inrichting als garageterrein en ophoging. Deze is intact vanaf de AE-horizont of de Bt-horizont (Lz1).

Aangenomen kan worden dat ook hier de A-horizont is weggehaald. Het archeologische vlak, de Bt-horizont, is nog intact, aangezien ook nog geregeld de bovenliggende AE-horizont werd vastgesteld. De top van de Bt-horizont bevindt zich op een diepte tussen 37 en 89 cm (66,30 en 66,84 m +NAP). Bij deze NAP-waarden valt echter wel op, in tegenstelling tot de huidige maaiveldhoogtes (voor alle profielen ca. 67,20 m +NAP), dat het terrein van oorsprong naar het zuiden toe opliep. Ten behoeve van de inrichting van het terrein als garage is het dus genivelleerd, zonder invloed op het archeologische vlak.

Figuur 21. Impressie profiel 941. Foto genomen vanuit het ZO.

WP 7 (grasland)

WP 7 werd aangelegd ter hoogte van een grasveld. De bodemopbouw is van boven naar onder:

- Een donkergrijze humeuze A-horizont (Lz3);
- Op een diepte vanaf ca. 42 cm -Mv bevindt zich de lichtgrijsbruine AE-horizont (Lz3);
- Op ca. 61 à 70 cm -Mv (ca. 67,59 à 67,65 m +NAP) bevindt zich de donkerbruine en stevige Bt-horizont (Lz1), het archeologische niveau. Deze gaat geleidelijk over via de bruine BC-horizont (Lz3) naar de bruingele C-horizont (Lz3).

Dit is de enige werkput waar de bovengrond niet verrommeld is. Het is overigens de hoogst gelegen put van het gebied VIDAR.

Archeologische relevantie gebied VIDAR

Op basis van bovenstaande werd het voorkomen van radebrikgronden bevestigd, gevormd in laat-pleistocene lössafzettingen.

Het bovenste deel van de bodem is nagenoeg altijd verrommeld (uitgezonderd WP 7), als gevolg van eerdere sloopwerkzaamheden of ten behoeve van het ophogen van de bodem voor verharding (voor een evolutie van het 20e eeuwse grondgebruik, zie figuur 37 t/m figuur 43). Deze verstoring beperkt zich over het algemeen tot de lagen waar nog geen archeologische sporen in leesbaar zijn (A-horizont, AE-horizont), het archeologische niveau, de Bt-horizont, is meestal nog intact. Hiervan getuigt ook de aanwezigheid van een aantal archeologische sporen (vindplaatsen 1 en 2, zie verder).

In het uiterste noorden van gebied VIDAR (WP 1 en WP 2) kan aangenomen worden dat ook de top van de Bt-horizont geraakt is. Hier zullen alleen de diepste delen van aanwezige sporen nog bewaard zijn. Daarbuiten zijn – eerder plaatselijk – nog verstoringen vastgesteld die samenhangen met locaties waar (recente) bebouwing heeft bestaan en waar kabels en leidingen aanwezig zijn.

Op basis van een vergelijking van de NAP-hoogtes van de top van de Bt-horizont (66,16 m +NAP [profiel 211] tot 68,29 m +NAP [profiel 742]), kan afgeleid worden dat het natuurlijke reliëf van zuid naar noord opliep (zie ook figuur 18) met een hoogteverschil van ca. 2,13 m.

3.3 Resultaten gebied Mauritspark

De bodem werd hier bestudeerd aan de hand van 16 kolomprofielen. Voor de ligging ervan, zie figuur 5 en figuur 18. Voor een gedetailleerde beschrijving per profiel, zie appendix 1.

De opbouw van de bodem is hier relatief uniform, met als onderscheid dat ter plaatse van het oostelijke deel de toplaag was afgegraven alvorens het archeologisch onderzoek werd uitgevoerd. Zie tabel 5 voor een overzicht van de bodemopbouw ter plaatse van werkputten 11 t/m 15 (vanaf 'maaiveld'), en tabel 6 voor die ter plaatse van werkputten 16 t/m 20 (vanaf 'werkvlak'). Alle werkputten werden aangelegd ter plaatse van een braakliggend terrein en kunnen – van boven naar onder – als volgt beschreven worden:

- Een donkerbruingrijze humeuze en erg gevlekte A-horizont (Lz3). Deze is erg verrommeld en bevat relatief veel puin. Ter plaatse van WP 11 is deze relatief dun (ca. 17 cm), elders is deze tot ca. 60 cm dik. Ter plaatse van WP 12 en 13 is deze laag deels opgebracht. In het oostelijke deel van het gebied is deze laag deels afgegraven, maar zal deze laag gelijkaardig van dikte zijn geweest. De verrommelde A-horizont en eventuele ophogingen hangen samen met de voormalige aanwezigheid en sloop van 20e eeuwse bebouwing in het gebied (figuur 38 t/m figuur 43);
- Hieronder bevindt zich – zoals ook in gebied VIDAR – nog een restant van de grijsbruine AE-horizont (Lz3; profielen 1111, 1231, 1441, 1511, 1641, 1731, 1821, 1842, 1942, 2023 en 2041) of direct de donkerbruine tot roodbruine Bt-horizont (Lz1; profielen 1331, 1332, 1712 en 2042). Het meest intacte profiel werd aangetroffen in WP 15 waar nog tussen de AE-horizont en de Bt-horizont een restje van de lichtgrijswitte E-horizont aanwezig was (profiel 1511, figuur 22). Ter plaatse van WP 16 (profiel 1641) en WP 19 (profiel 1942) werden plaatselijk nog resten van een EB-horizont aangetroffen (overgangslaag tussen de E- en de B-horizont, met kenmerken van beide horizonten).

profiel	WP	gebruik	bodemopbouw	maaiveldhoogte (m +NAP)	archeologisch vlak (m +NAP)	diepte archeologisch vlak (cm -Mv)
1111	11	braak	XX-AE-Bt	69,69	69,25	44
1231	12	braak	XX/OP-AE-Bt	70,05	69,27	78
1331	13	braak	XX/OP-Bt	69,90	69,42	48
1332	13	braak	XX/OP-Bt	69,73	69,36	37
1441	14	braak	XX-AE-Bt	69,59	68,99	60
1511	15	braak	XX-AE-E-Bt	69,53	68,83	70

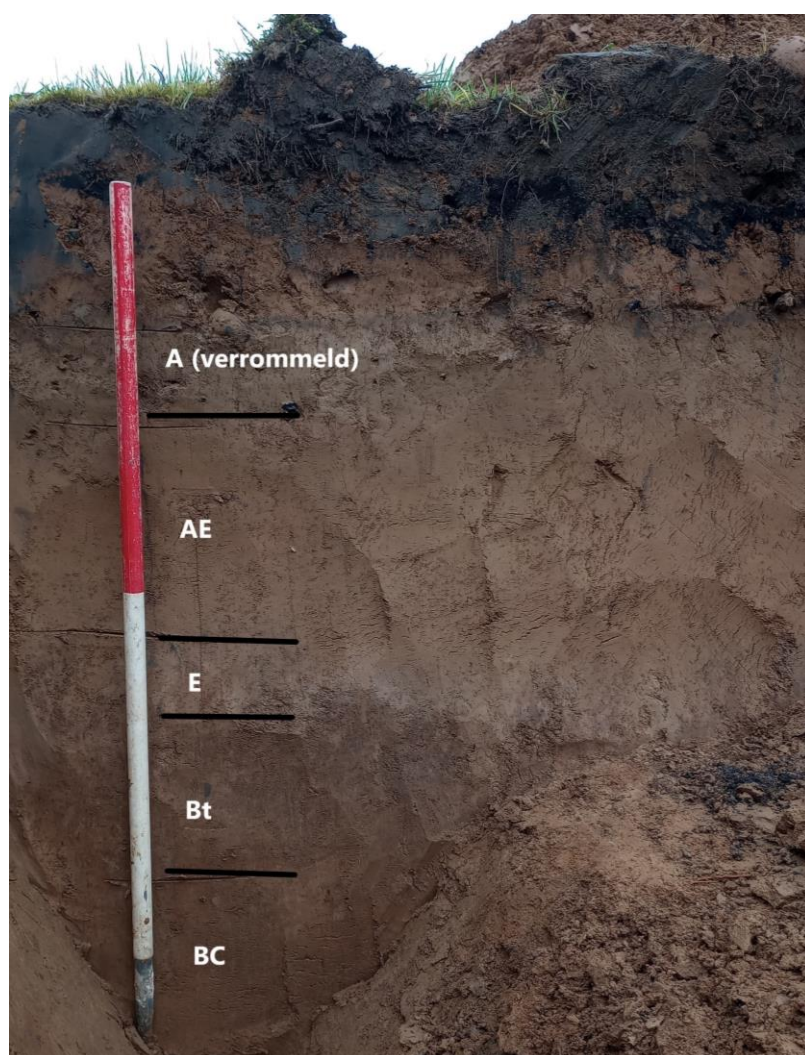
Tabel 5. Overzicht karakteristieken kolomprofielen zuidwestelijk deel gebied Mauritspark.

profiel	WP	gebruik	bodemopbouw	hoogte werkvak (m +NAP)	archeologisch vlak (m +NAP)	diepte arch. vlak (cm -werkvak)
1641	16	braak	XX-AE-EB-Bt	69,22	68,58	64
1712	17	braak	XX-Bt	69,40	69,04	36
1731	17	braak	XX-AE-Bt	69,35	68,71	64
1821	18	braak	XX-AE-Bt	69,22	68,77	45
1842	18	braak	AE-Bt	69,45	69,02	43
1941	19	braak	verstoord	68,45	nvt	nvt
1942	19	braak	XX-AE-EB-Bt	69,18	68,68	50
2041	20	braak	XX/OP-AE-Bt	68,57	68,28	29
2042	20	braak	XX-Bt	69,07	68,22	85 (hier rekening houden met verstoring)
2023	20	braak	AE-Bt	69,05	68,79	26

Tabel 6. Overzicht karakteristieken kolomprofielen oostelijk deel gebied Mauritspark.

Archeologische relevantie gebied Mauritspark

- Op basis van bovenstaande werd het voorkomen van radebrikgronden bevestigd, gevormd in laat-pleistocene lössafzettingen. Ter plaatse van WP 15, 16 en 19 werd nog plaatselijk een E- of een EB-horizont vastgesteld;
- Het archeologisch vlak is steeds in de top van de Bt-horizont aangelegd. Het archeologisch niveau bevindt zich op een diepte tussen ca. 37 en 85 cm -Mv (tussen 68,22 en 69,42 m +NAP). Hierbij valt op dat dit vlak in de meest zuidelijke putten (WP 15 en 16) en de meest oostelijke put (WP 20) landschappelijk lager ligt dan in de overige putten, met als hoogste WP 11, 12, 13, 17 (westelijke deel) en 18. Die hogere ligging is ook goed te zien op figuur 18;
- Tot recent was in dit gebied bebouwing en ook gedeeltelijk verharding aanwezig. Net zoals in gebied VIDAR is ook hier de humeuze bovengrond (A-horizont) flink verrommeld. Hieronder bevindt zich doorgaans nog een restant van de AE-horizont en/of direct de Bt-horizont, waardoor aangenomen wordt dat de verstoringen meestal beperkt bleven tot de bovengrond. Uitzonderingen zijn echter wel delen van WP 11, 14, 19 en 20, die zich bevonden ter plaatse van voormalige bebouwing (zie figuur 38 t/m figuur 43). Hier is het archeologisch vlak aantoonbaar diep geroerd (cf. profiel 1941). Hetzelfde wordt verwacht voor de zone tussen WP 11 en 12, waar een depressie aanwezig was op de plek waar recent een gebouw gesloopt is. Verder worden ook nog (eerder lokale) verstoringen verwacht op de locaties van kabels en leidingen.

Figuur 22. Impressie profiel 1511. Foto genomen vanuit het Z.

4 Resultaten: archeologie

4.1 Inleiding

De resultaten inzake archeologie zullen hieronder per onderzoeksgebied besproken worden. Hierbij ligt de nadruk bij gebied VIDAR aangezien alleen daar archeologische sporen en vondsten werden aangetroffen.

Voor de documentatie van de vlakken, natuurlijke sporen en recente verstoringen werden voor beide gebieden algemene spoornummers uitgedeeld. Het vlak werd steeds in de top van de Bt-horizont aangelegd waarvoor S6000 werd voorzien. Natuurlijke sporen werden gedocumenteerd onder S7777. Duidelijk aantoonbare recente sporen (met piepschuim en/of plastic), werden gedocumenteerd onder S9999. Voor een overzicht van alle uitgedeelde spoornummers, met beschrijvingen, zie appendix 2.

4.2 Resultaten gebied VIDAR

4.2.1 Sporen en structuren

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden 13 unieke spoornummers uitgedeeld voor specifieke sporen (tabel 7). Het gaat hierbij om kuilen, een restant van een fundering/muur, een greppel, een weg, maar ook om verstoringen en een natuurlijk spoor. Zie figuur 23 voor de alle-sporenkaart van gebied VIDAR.

Spoorcategorie	Aantal spoornummers
kuil	4
restant fundering/muur	1
greppel	1
weg	1
verstoring	5
natuurlijk	1
Totaal	13

Tabel 7. Aantal spoornummers per spoorcategorie.

Het natuurlijke spoor (S11 in WP 1) werd door middel van een coupe gecontroleerd, maar bleek ontstaan te zijn als gevolg van plaatselijke bodemvorming.

De donkergrijszwarte verstoringen (zie ook figuur 6 en figuur 10) waarvoor unieke nummers werden geregistreerd (in tegenstelling tot S9999), zijn vastgesteld in WP 1 (S1, 2, 3), WP 3 (S7) en WP 9 (S9). Het gaat steeds om vrij grote sporen (minstens 3 m doorsnede en tot 1 m diep), die gevuld zijn met grond bestaande uit kolengruis waardoor ze in dit rapport met 'mijngrond' worden aangegeven (om een onderscheid te maken met jongere verstoringen, zie verder). Waarschijnlijk is deze grond een restant/afvalproduct na het winnen van steenkool gezien de voormalige nabijheid van de staatsmijn

Maurits waardoor deze vulling sowieso in de 20e eeuw kan gedateerd worden. Deze grond bevat ook relatief veel puin dat bestaat uit o.a. fragmenten industrieel witbakkend aardewerk, Europees porselein, steengoed, (industriële vervaardigde) bakstenen, (industriële vervaardigde) dakpannen en zelfs wat plastic (bleek bij couperen van S9). Tijdens het veldwerk werd een selectie (bouw)keramiek hieruit verzameld (V1, 2 en 8) omdat tijdens het veldwerk niet meteen duidelijk was of het om sporen ging die te relateren zijn aan historische bebouwing in het gebied. De vondsten kunnen gedateerd worden tussen 1750 en de 1e helft van de 20e eeuw (zie verder). Wellicht is ook ouder puin hierin vermengd. Aangenomen wordt, gezien de aard van de grond zelf, dat de vondsten met de grond zijn meegevoerd en van buiten het onderzoeksgebied afkomstig zijn. De verstoringen met 'mijngrond' worden in het midden van de 20e eeuw gedateerd. Op basis van historische kaarten blijkt dat op de locaties van de verstoringen met 'mijngrond' – voor zover te zien – alleen ter plaatse van WP 1 bebouwing in de 2e helft van de 20e eeuw aanwezig was (vanaf ca. 1962 t/m jaren '90 van de 20e eeuw, zie figuur 39 t/m figuur 42). Waarschijnlijk dateren deze verstoringen van net voor deze bebouwing. Ze zijn waarschijnlijk ontstaan na het slopen van oudere bebouwing en/of het terrein bouwrijp te maken voorafgaand aan de bebouwing omstreeks 1962. Andere verstoringen, zoals in het uiterste noordwesten van WP 1 en WP 3 (S9999) zullen dan weer zijn ontstaan als gevolg van het slopen van de bebouwing van omstreeks 1962, in de jaren '90 van de 20e eeuw (cf. piepschuim).

In onderstaande worden alleen nog de resterende sporen per categorie besproken, die ouder zijn dan het midden van de 20e eeuw en dus archeologisch van belang zijn. De hierboven aangehaalde natuurlijke sporen en recente verstoringen komen verder in dit rapport niet meer aan bod.

Figuur 23. Alle-sporenkaart gebied VIDAR. Voor meer details, zoom in.

Restant fundering/muur (S4)

In het uiterste noordwesten van WP 1 werd de onderkant van een fundering/muur aangetroffen: S4 vulling 0 (figuur 24). Het gaat hierbij om een hoek, met een NO en NW oriëntering (in beide richtingen nog ca. 80 cm lang en 25 cm breed). Deze muur was grotendeels opgebouwd uit mergelsteen, maar ook baksteen werd gebruikt. Het geheel werd samengehouden met kalkmortel. In het zuidwesten was een recente verstoring aanwezig, wellicht ontstaan bij de bouw of sloop van het eerder genoemde recente gebouw (1962 - 'jaren 90 20e eeuw). Ter plaatse van de fundering/muur waren geen complete mergelblokken en bakstenen meer aanwezig, zodat geen formaten afgeleid kunnen worden. Onder de muur was wel nog een insteek (of oudere kuil) aanwezig: S4 vulling 1. Tijdens het couperen werden hier enkele aardewerkscherven (V4 en V5) aangetroffen die in elk geval een datering opleveren in de vroege nieuwe tijd. Het gaat om twee fragmenten Andenne aardewerk (ca. 1550-1650) en een fragment steengoed (ca. 1600-1650).

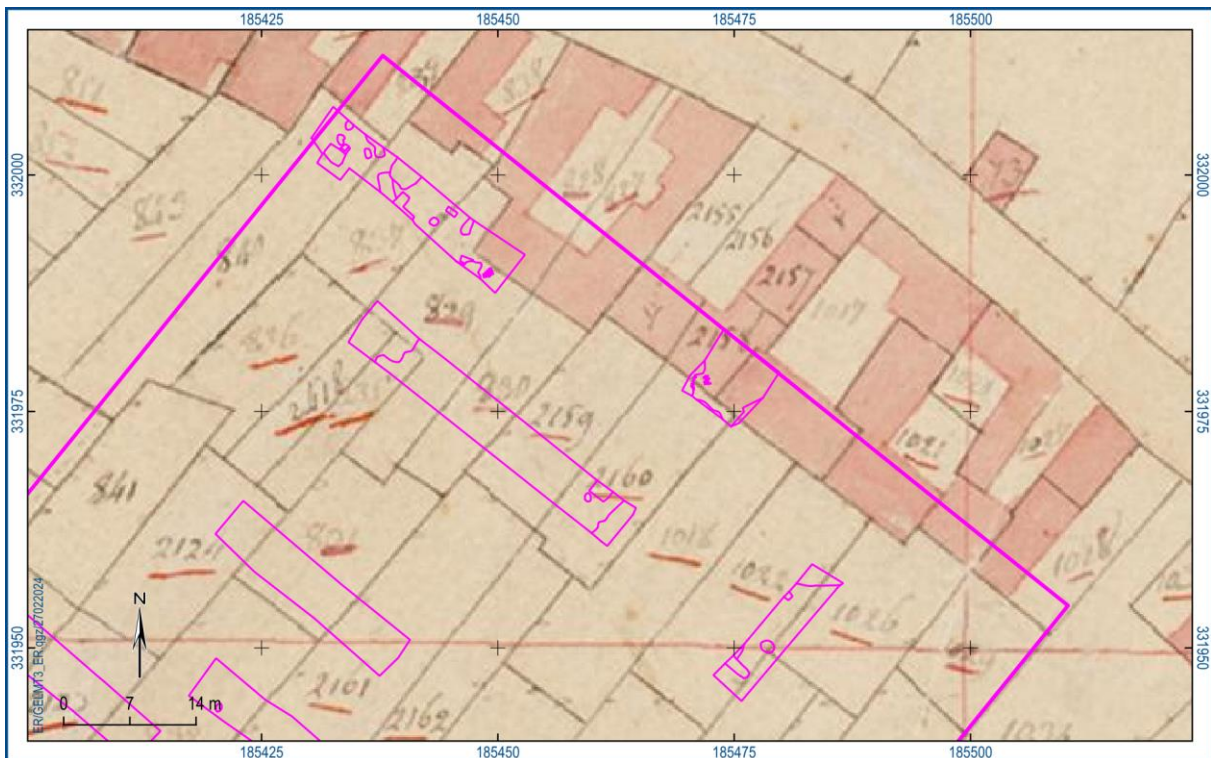

Figuur 24. Coupe restant fundering/muur S4 (WP 1). De insteek is goed te zien. Foto genomen vanuit het NW.

Op basis van het kadastrale minuutplan uit het begin van de 19e eeuw, blijkt dat exact op deze plek geen bebouwing aanwezig is (figuur 25). Op ca. 4 m ten noorden is wel een NO-ZW georiënteerd rechthoekig gebouw aanwezig. Het is – gezien soms de onnauwkeurigheden in deze kaart - niet helemaal uitgesloten dat we hier het resterende hoekfundament van dit gebouw aangetroffen hebben, maar de geringe breedte van het restant (ca. 25 cm) wijst eerder op een lichtere structuur. Vermoedelijk zal het gaan om een bijgebouw of een aanbouw met dezelfde oriëntatie. Op basis van de vondsten kan de insteek (of oudere kuil) vanaf de 2e helft van de 16e eeuw gedateerd worden. Het muurrestant lijkt op basis van de oriëntatie verband te houden met de situatie op het minuutplan uit het

begin van de 19e eeuw. Of het om dezelfde bebouwing gaat (of daaraan gerelateerd) dan wel oudere bebouwing is niet duidelijk.

De fundering/muur is slecht bewaard, het gaat om slechts een onderkant. Aangezien in het verlengde geen uitbraaksporen in het vlak aanwezig zijn, lijkt het er in elk geval op dat ter plaatse van de hoeken het gebouw dieper werd gefundeerd (soort van versteviging ter plaatse van de hoeken) en dat alleen deze diepste delen nog in het bodemarchief aanwezig zijn. Ter plaatse van WP 2, die ook op de locatie van voormalige historische bebouwing is aangelegd, werden geen resten van muren meer aangetroffen.

Figuur 25. Uitsnede kadastrale minuutplan uit het begin van de 19e eeuw ([https://beeldbank.cultureelerfgoed.nl; MIN11026A04](https://beeldbank.cultureelerfgoed.nl;MIN11026A04)), met daar op geprojecteerd de grens en werkputten (roze) van het noordelijk deel van gebied VIDAR (historische bebouwing).

Kuilen (S5, 6, 8 en 12)

Verspreid over WP 1, WP 3 en WP 10 werden kuilen aangetroffen. Deze worden hieronder afzonderlijk besproken, omdat ze divers van aard zijn:

- S5 (WP 1, figuur 26): kuil met grijze vulling (bruin gevlekt), met afmetingen van (minstens) 0,85 bij 0,85 m (loopt nog verder buiten putgrens). In coupe was dit spoor nog 18 cm diep (komvormig). In dit spoor werd een rood geglazuurde scherf aangetroffen (V6), die gedateerd wordt in de vroege nieuwe tijd (ca. 1500-1600);
- S6 (WP 1, figuur 27): gelijkaardige kuil met grijze vulling (bruin gevlekt), met afmetingen van ca. 115 bij 80 cm. In coupe was dit spoor nog 30 cm diep (komvormig). In dit spoor werd een zeer fragmentair stukje baksteen opgemerkt (niet verzameld);

- S7 (WP 3, figuur 28): ovale kuil met een grijze vulling, met afmetingen van ca. 90 bij 65 cm, en een diepte van ca. 30 cm (komvormig). Hierin werden de resten van een rund in aangetroffen (slachtafval);
- S12 (WP 10, figuur 29): ovale kuil met een bruingrijze vulling, met afmetingen van ca. 1,5 bij 1,2 m, en een diepte van ca. 26 cm (komvormig). De vulling bevat enkele spikkels houtskool en baksteen. Bij het afwerken werd in deze kuil een wetsteen aangetroffen (V7). Dergelijke wetstenen komen over een langere tijd voor tot in de 19e eeuw (zie verder).

Op basis van het minuutplan (alook het latere Bonneblad uit ca. 1900 dat minder gedetailleerd is, zie figuur 37), blijkt dat op deze locaties geen fenomenen te zien zijn die de sporen hier verklaren, maar dat hoeft ook niet, aangezien het kuilen zijn. Kuilen S5 en S6 zouden in verband gebracht kunnen worden met eventuele bebouwing waar ook S4 aan gerelateerd kan worden (zie eerder). S7 is een afvalkuil met de resten van een rund. Aan S12 kan niet meteen een concrete functie worden toegewezen. Het meest aannemelijke is dat deze sporen voornamelijk in verband staan met voormalige historische bebouwing en vooral met activiteiten op de achtererven hiervan.

Figuur 26. Coupe kuil S5 (WP 1). Foto genomen vanuit het NW.

Figuur 27. Coupe kuil S6 (WP 1). Op de achtergrond bevindt zich S4 (onderste restant fundering/muur). Foto genomen vanuit het NW.

Figuur 28. Coupe kuil S8 (WP 3). Op de achtergrond is S7 te zien (verstoring, mijngrond). Foto genomen vanuit het W.

Figuur 29. Coupe kuil S12 (WP 10). Foto genomen vanuit het NO.

Greppel (S10)

In het zuidwesten van WP 10 werd een deel van een – vermoedelijke - greppel aangetroffen met een NW-ZO oriëntatie (figuur 30). Deze was in WP 10 over een afstand van ca. 2,7 m aanwezig, was ca. 1,1 m breed en had een lichtgrijsbruine vulling (cf. AE-materiaal). In coupe was dit spoor nog maximaal 34 cm diep bewaard. In het zuidoosten hield deze op, hetgeen kan wijzen op een opening. Rondom dit spoor waren geen mogelijkheden tot uitbreiding (aanwezige garage en nabijgelegen nog tijdens het onderzoek in gebruik zijnde huisaansluitingen).

Figuur 30. Coupe greppel S10 (WP 10). Foto genomen vanuit het NO.

Buiten een enkele spikkel baksteen, hetgeen ook middels bioturbatie in het spoor kan terecht zijn gekomen, werden in dit spoor geen vondsten aangetroffen. Op het kadastrale minuutplan uit het begin van de 19e eeuw is op deze locatie geen greppel te zien, maar de oriëntatie kan wel ingepast worden

Weg (S13)

Ter plaatse van WP 8 werden twee NW-ZO georiënteerde greppelachtige sporen van elk ca. 40 cm breed aangetroffen, en met een onderlinge afstand van ca. 1,3 m. Deze werden samen gedocumenteerd als S13 (figuur 32). Het gaat hierbij in feite om tot 40 cm diep in de lössgrond ingesleten karrensporen (figuur 33). Deze maken deel uit van een historische weg die al te zien is op het kadastrale minuutplan uit het begin van de 19e eeuw (figuur 31) en dateert dus uit (minimaal) de midden nieuwe tijd.

Figuur 32. De historische weg (S13) ter plaatse van het vlak (WP 8). Foto genomen vanuit het NW.

Figuur 33. Coupe historische weg (S13; WP 8). Foto genomen vanuit het NW.

Resten munitie (geen archeologie)

Ter volledigheid dient nog gemeld te worden dat in dit gebied tijdens het OOO-onderzoek ook nog op vier locaties resten van munitie is aangetroffen uit WOII. De locaties hiervan zijn ook aangegeven op de alle-sporenkaart (figuur 23). Het gaat om twee locaties in WP 7 en twee in WP 10. De resten werden aangetroffen in de top van de Bt-horizont.

De fragmenten betreffen resten van uitgebrande fosforbommen. Specifiek betreft het fragmenten van zogenaamde '4 lb. brandbommen' (Schuurmans, 2024). Dergelijke bommen werden vanuit een vliegtuig door de geallieerden (Britten) geworpen, waarna ze in de lucht al ontploften, waardoor er honderden kleinere brandbommen ontstonden. Ze worden daarom ook wel fragmentatiebommen of clusterbommen genoemd. Tijdens onderhavig onderzoek werden alleen nog enkele de zeshoekige verzwaarde uiteinden ervan aangetroffen (figuur 34). Dit zeshoekige uiteinde betreft een gewicht dat zorgde dat de bodem gericht op zijn doel terecht kwam (zogenaamd valgewicht).

Figuur 34. Impressie aangetroffen munitieresten (WP 10). Het gaat steeds om de zeshoekige verzwaarde uiteinden van brandbommen.

4.2.2 Vondsten

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden 8 vondstnummers uitgedeeld voor 38 vondsten met een gezamenlijk gewicht van 3.829 g. Het betreft gebruiks aardewerk, bouwkeraamiek, natuursteen en bot. Een overzicht van de aantallen per vondstcategorie wordt weergegeven in tabel 8. Zie appendix 3 voor een overzicht per vondstnummer.

Vondstcategorie	Aantal
gebruiksaardewerk	13
bouwkeramiek	4
dierlijk bot	20 (excl. gruis)
natuursteen	1
Totaal	38

Tabel 8. Aantal vondsten per vondstcategorie.

In het onderstaande wordt per vondstcategorie ingegaan op de algemene kenmerken, de datering en de mate van conservering. De vondsten zijn allemaal gedetermineerd door materiaalspecialisten (allen RAAP; M. Schabbink voor het gebruiksaardewerk en bouwaardewerk, X. van Dijk voor het natuursteen en J. van Gent voor het dierlijk bot). De vondsten zijn ook al eerder in dit rapport bij de betreffende sporen besproken.

De vondsten werden aangetroffen in sporen in de meest noordelijke putten (WP 1, 3, 9 en 10) en kunnen in verband gebracht worden met nieuwtijdse kuilen (V3, 4, 5, 6, 7) of medio 20e eeuwse verstoringen (V1, 2, 8). Uit de laatstgenoemde werd slechts een selectie meegenomen ten behoeve van het dateren van deze sporen. Aangenomen kan worden dat V1, 2 en 8 met de grond zijn meegevoerd en van buiten het gebied afkomstig zijn.

Gebruiksaardewerk

Er werden tijdens het onderzoek 13 scherven aangetroffen (5 vondstnummers; V1, 4, 5, 6 en 8).

V4 en V5 werden aangetroffen in de insteek van een muurfundament (of een oudere kuil; het betreft S4, vulling 1). Het gaat om twee fragmenten van Andenne aardewerk (borden, ca. 1550-1650) en steengoed (kan, ca. 1600-1650). V6 werd vlakbij aangetroffen in een kuil (S5) en betreft rood geglaazuurd aardewerk (ca. 1500-1600). Al deze vondsten kunnen gedateerd worden in de vroege nieuwe tijd).

V1 en V8 werden aangetroffen in medio 20e eeuwse verstoringen met zogenaamde 'mijngrond' (medio 20e eeuw) en betreffen industrieel witbakkend aardewerk (ca. 1800-1900), Europees porselein (ca. 1800-1850), witbakkend aardewerk (ca. 1750-1850) en steengoed (ca. 1750-1850). De vondsten kunnen dus gedateerd worden op het einde van de midden en de late nieuwe tijd. Deze vondsten zijn van buiten het plangebied afkomstig. In mindere mate viel ook jonger materiaal hierin op (waaronder plastic) dat niet is ingezameld.

Het aardewerk is erg gefragmenteerd (scherven), maar verder wel goed geconserveerd.

Bouwkeramiek

Ter plaatse van S7 in WP 3 (verstoring medio 20e eeuw, 'mijngrond') werden enkele dakpanfragmenten verzameld (V2). Het gaat hierbij om industrieel vervaardigde pannen (met groeven). Deze kunnen gedateerd worden in de late nieuwe tijd (ca. 1875-1925).

Daarnaast werd in S9 (ook verstoring met 'mijngrond') een fragment van een tegel aangetroffen (V8) die gedateerd wordt in de midden t/m late nieuwe tijd (ca. 1700-1900).

Ook het aanwezige bouwkeramiek is goed geconserveerd, maar wel gefragmenteerd.

Natuursteen

Ter plaatse van S12 (WP 10) werd bij het afwerken een wetsteen aangetroffen (V7). De wetsteen is van de steensoort fyliet en is 9 cm lang. Het stuk heeft vier zijden die afgerond zijn en waarbij alle vier de zijden werden gebruikt. Dergelijke wetstenen komen over een lange periode voor tot in de 19e eeuw. Vanaf dan zijn er door de toenemende industrialisatie ook andere middelen aanwezig om messen te scherpen, ook al kunnen ook daarna nog dergelijke wetstenen gebruikt worden. De wetsteen kan goed ingepast worden binnen het tijds kader van de overige vondsten (vroeg of midden nieuwe tijd).

De wetsteen is grotendeels intact, en ook goed geconserveerd.

Dierlijk bot

Bij het couperen en afwerken van kuil S8 (WP 3) werden de resten aangetroffen van een rund (V3). Op basis van het gebit gaat het om een volwassen dier. Gezien de aanwezigheid van de resten in een kleine kuil, en het ontbreken van een anatomisch verband, gaat het wellicht om slachtafval.

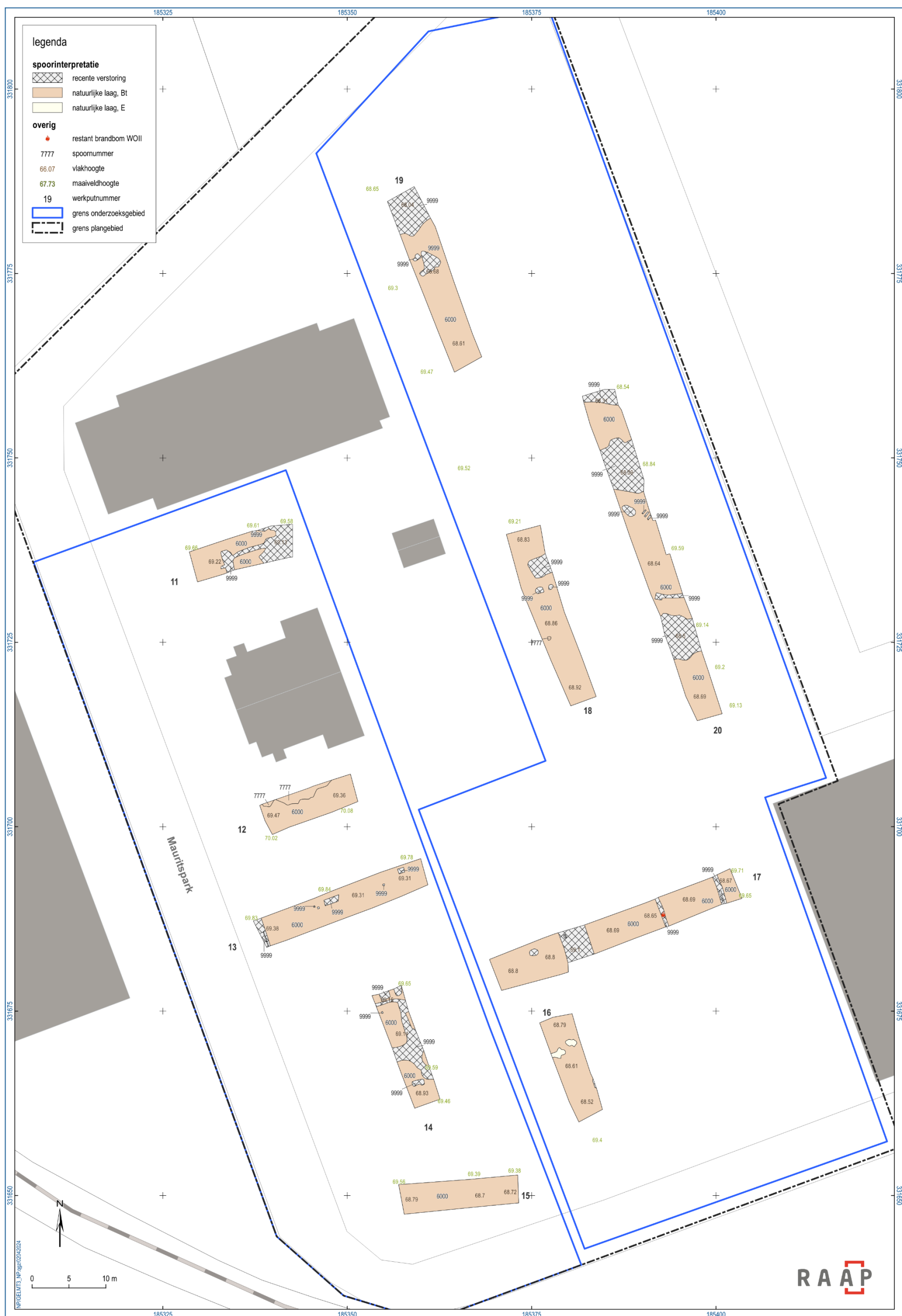
Het bot is onverbrand en dus ook zeer broos en valt doorgaans uit elkaar (slecht geconserveerd). Het is erg gefragmenteerd. Gezien de bewaringstoestand worden de botresten in elk geval in de nieuwe tijd gedateerd.

4.3 Resultaten gebied Mauritspark

Ter plaatse van gebied Mauritspark werden geen archeologische sporen en vondsten aangetroffen. De aanwezige sporen betreffen steeds (aantoonbare) recente verstoringen en kunnen in verband gebracht worden met de recent gesloopte bebouwing uit de 20e eeuw (figuur 38 t/m figuur 43).

Ter volledigheid dient nog gemeld te worden dat ook in dit gebied tijdens het OOO-onderzoek een valgewicht werd aangetroffen in een verstoring ter plaatse van WP 17.

Zie figuur 35 voor de alle-sporenkaart van dit gebied.

Figuur 35. Alle-sporenkaart gebied Mauritspark. Voor meer details, zoom in.

5 De vindplaatsen en waardestelling

5.1 Inleiding

Alleen ter plaatse van gebied VIDAR werden archeologische resten aangetroffen, naast verstoringen en natuurlijke sporen. Deze worden toegeschreven aan twee vindplaatsen die dateren uit de nieuwe tijd. Het gaat enerzijds om resten die gerelateerd kunnen worden aan de historische kern van Lutterade (vindplaats 1; zie § 5.2), en anderzijds de resten van een historische veldweg (vindplaats 2; zie § 5.3). Deze zullen hieronder verder worden besproken. Ter volledigheid worden ook de resten genoemd uit WOII in een breder kader uiteengezet (zie § 5.4). Gezien het uitblijven van sporen uit WOII, alsook de aard van deze resten (munitie) en ook het feit dat ze onderdeel vormen van het OOO-onderzoek, zullen deze verder niet gewaardeerd worden, de resten van vindplaatsen 1 en 2 wel (zie § 5.6). In § 5.5 zullen de resultaten ook teruggekoppeld worden met die van de vooronderzoeken.

5.2 Resten gerelateerd aan de historische kern van Lutterade (vindplaats 1)

In het noorden van gebied VIDAR werden - zoals verwacht - resten aangetroffen die gerelateerd kunnen worden aan de (achtererven van) historische bewoning van het inmiddels verdwenen dorp Lutterade, dat nog te zien is op het kadastrale minuutplan uit het begin van de 19e eeuw (figuur 36) en het Bonneblad van omstreeks 1900 (figuur 37).

De plaatsnaam Lutterade wordt voor het eerst genoemd in 1373 als Luttelrode, welke in de loop van de tijd langzaam veranderde tot zijn huidige vorm. Het is een samenstelling van 'luttel' en 'rode' wat 'kleine' en 'rooing van bos' betekent (Berkel & Samplonius, 2018). Lutterade was een klein boerendorpje en in de 18e en 19e eeuw was het naast de landbouw bekend om zijn kleine industrie, zoals leerlooierijen, smidsen enzovoorts. Wanneer steenkoolmijn Maurits in het begin van de 20e eeuw (ca. 1926) werd gesticht is de oude bebouwing verdwenen om de mijnwerkerswijk Lindenheuvel te realiseren. Omstreeks 1965 werd de staatsmijn gesloten, en op de locatie van de voormalige mijn ligt nu het industrieterrein Chemelot. Omstreeks de jaren '60 van de 20e eeuw verschijnen ook in het noorden van gebied VIDAR enkele gebouwen (Everaars & Ruijters, 2022). Eén bevindt zich ter plaatse van WP 1 en 2 (ca. 1962, figuur 39, en is in de jaren '90 gesloopt. Het andere betreft het garagebedrijf (ca. 1964; figuur 40) dat thans ook nog in het gebied (direct ten Z van WP 10) aanwezig is.

De archeologische resten werden aangetroffen in WP 1, 3 en 10. Naast archeologische resten werden ook nog verstoringen aangetroffen, die uit het midden van de 20e eeuw en later dateren. De archeologische resten die nu worden besproken, zijn in elk geval ouder dan het midden van de 20e eeuw. Het gaat hierbij om de onderkant van een fundering/muur (S4) en diverse kuilen (S5, 6, 8 en 12). Tot slot werd ook een vermoedelijke greppel aangetroffen (S10). Ze waren leesbaar in de top van de ongeroerde löss (Bt-horizont). Daar waar het terrein bestond uit grasland (WP 1 t/m 3) bestond de bodem uit een verrommelde A-horizont direct op de Bt-horizont. Afhankelijk van aanwezige aftopping van de bodem (WP 1 en 2), alsook aanwezige ophogingen (WP 9 en 10), kan het archeologische vlak zich op een diepte tussen 37 en 89 cm bevinden (tussen 65,24 en 66,84 +NAP; tabel 4).

Het restant van de fundering/muur (S4), aangetroffen in WP 1, betreft mogelijk de (verdiepte) hoekfundering van een langwerpig NO-ZW georiënteerd gebouw dat te zien is op het kadastrale minuutplan (figuur 36). Omdat de ligging niet exact overeen komt is het niet uitgesloten dat het gaat om een onderdeel van een aanbouw of een bijgebouw. De scherven uit de insteek (of oudere kuil) van S4 kunnen in elk geval vanaf de 2e helft van de 16e eeuw (V4 en V5; ca. 1550-1650) gedateerd worden. Of het om dezelfde bebouwing gaat (of daaraan gerelateerd) als te zien op het minuutplan, dan wel oudere voorafgaande bebouwing, is niet duidelijk. Andere muurresten zijn niet meer aanwezig, zo ook niet ter plaatse van WP 2 die pal op de historische bebouwing gepland was. Het lijkt erop dat de voormalige bebouwing in het onderzoeksgebied relatief grondig gesloopt is (zie verder). De bodem is hier ook duidelijk afgetopt tot in de top van de Bt-horizont. In tegenstelling tot elders in het onderzoeksgebied zijn de lagen boven de Bt-horizont (A, AE- en/of E- horizont) verdwenen. De thans aanwezige A-horizont is erg gevlekt als gevolg van eerdere bouw- en sloopwerkzaamheden in het gebied.

Mogelijk dat kuilen S5 en 6 (ook WP 1) - gezien de nabijheid van S4 - met bebouwing te maken hebben. Uit S5 komt in elk geval aardewerk dat in dezelfde periode gedateerd kan worden als de vondsten uit de insteek van S4. De overige kuilen betreffen een afvalkuil met slachtafval van een rund (S8), alsook een kuil (S12) waar de exacte functie niet van bekend is en waarin een wetsteen is aangetroffen. Deze vondsten zijn niet heel precies te dateren, maar aangenomen wordt dat deze uit de nieuwe tijd dateren.

Ook werd er nog een deel van een mogelijke NW-ZO georiënteerde greppel (S10) aangetroffen met een vulling die bestaat uit AE-materiaal. Op het kadastrale minuutplan uit het begin van de 19e eeuw is op deze locatie geen greppel te zien, maar de oriëntatie kan wel ingepast worden in de toenmalige perceelsindeling, waardoor een interpretatie als greppel/perceelsscheiding het meest aannemelijk is.

De aangetroffen sporen en vondsten worden dus geassocieerd met de historische bebouwing van Lutterade en de daaraan gekoppelde achtererven. Gezien de datering van de vondsten, alsook de associatie met het kadastrale minuutplan, kunnen de aangetroffen sporen gedateerd worden vanaf de 2e helft van de 16e eeuw t/m de 19e eeuw (vroeg t/m midden nieuwe tijd). Zoals verwacht was de bebouwing deels in het onderzoeksgebied aanwezig (net binnen de noordelijke onderzoeksgrens), maar het zwaartepunt hiervan werd vooral buiten het onderzoeksgebied verwacht. In WP 1 en WP 2, die ter plaatse van de bebouwing werden aangelegd, werden, op het restant dat S4 is, geen funderings- of muurresten meer aangetroffen. Wellicht hebben de verstoringen met 'mijngrond' in WP 1, die in het midden van de 20e eeuw kunnen geplaatst worden (wschl. jaren '60) hier te maken met de sloop van eerdere bebouwing, waarbij na het slopen van de muren en fundamente de ontstane gaten zijn opgevuld met aangevoerde grond. Het is overigens onmogelijk te zeggen of het hier nog om dezelfde bebouwing gaat als in het begin van de 19e eeuw. Bij een vergelijking van het minuutplan (figuur 36) en het Bonneblad uit 1949 (figuur 38) blijkt dat de vorm van de bebouwing niet helemaal overeen komt. Ook moet er rekening mee worden gehouden dat de kaarten niet 100 % nauwkeurig zijn.

Tijdens onderhavig onderzoek zijn in het noordelijk deel van gebied VIDAR (cf. historische kern), alsook in de rest van het onderzoeksgebied (incl. onderzoeksgebied Mauritspark) geen aanwijzingen aangetroffen voor oudere bewoningsfasen dan de vroege nieuwe tijd (vanaf de 2e helft van de 16e eeuw).

5.3 Resten van een historische veldweg (vindplaats 2)

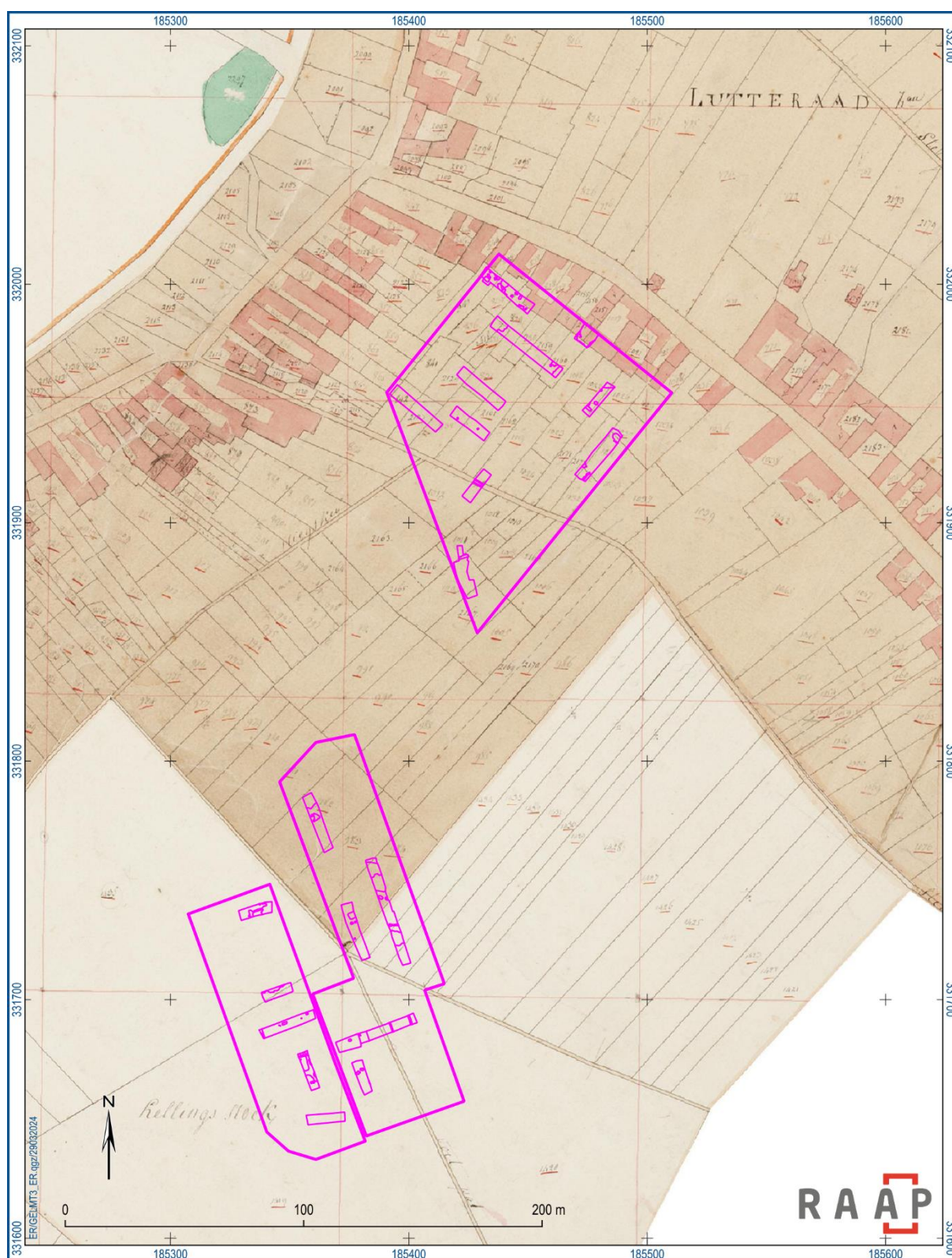
Centraal in gebied VIDAR (WP 8), werden zoals verwacht resten aangetroffen die gerelateerd kunnen worden aan een NW-ZO georiënteerde historische veldweg (S13), die te zien is op het kadastrale minuutplan uit het begin van de 19e eeuw (figuur 36) en die nog heeft bestaan tot minstens in de jaren '70 van de 20^e eeuw (figuur 40).

Het betreft twee greppelachtige sporen van elk ca. 40 cm breed, en met een onderlinge afstand van ca. 1,3 m, die het gevolg zijn van het herhaaldelijk rijden met karren op deze locatie. In feite gaat het om twee grote karrensporen die 40 cm diep (vanaf het archeologische niveau) in de natuurlijke lössgrond zijn ingesleten. Dit geeft aan dat deze weg onverhard was en ook erg modderig zal zijn geweest. Ook deze sporen zijn leesbaar in de Bt-horizont, die zich in WP 8 (parkeerplaats) bevindt op ca. 78 cm -Mv (ca. 67,12 m +NAP).

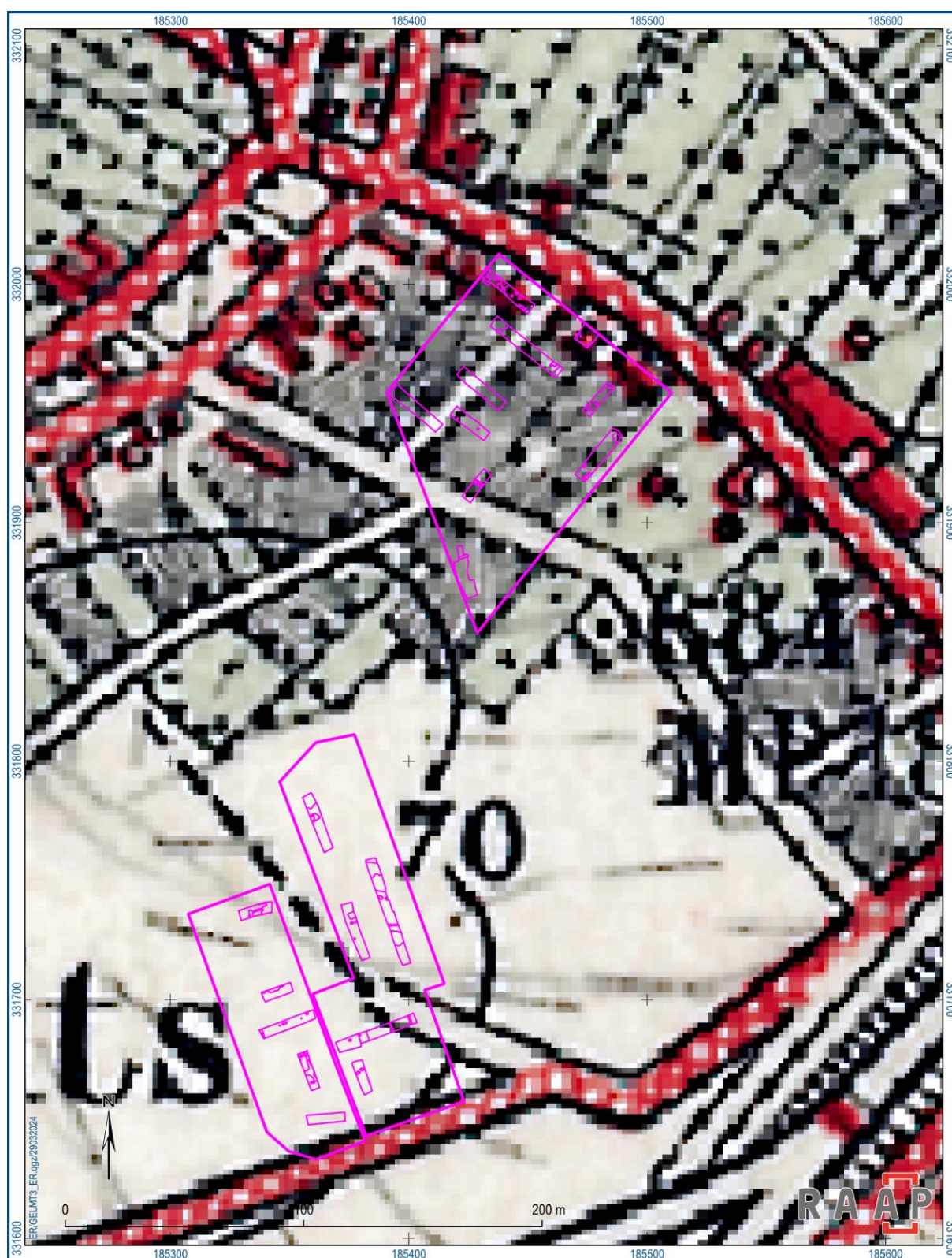
5.4 Resten WOII

Tijdens het OOO-onderzoek werden op vijf locaties resten van munitie aangetroffen uit WOII (WP 7, 10 en 17). Het gaat hierbij steeds om de verzwaarde uiteinden (zogenaamde valgewichten) van brandbommen die in grote aantallen neerkwamen (zogenaamde '4 lb. brandbommen').

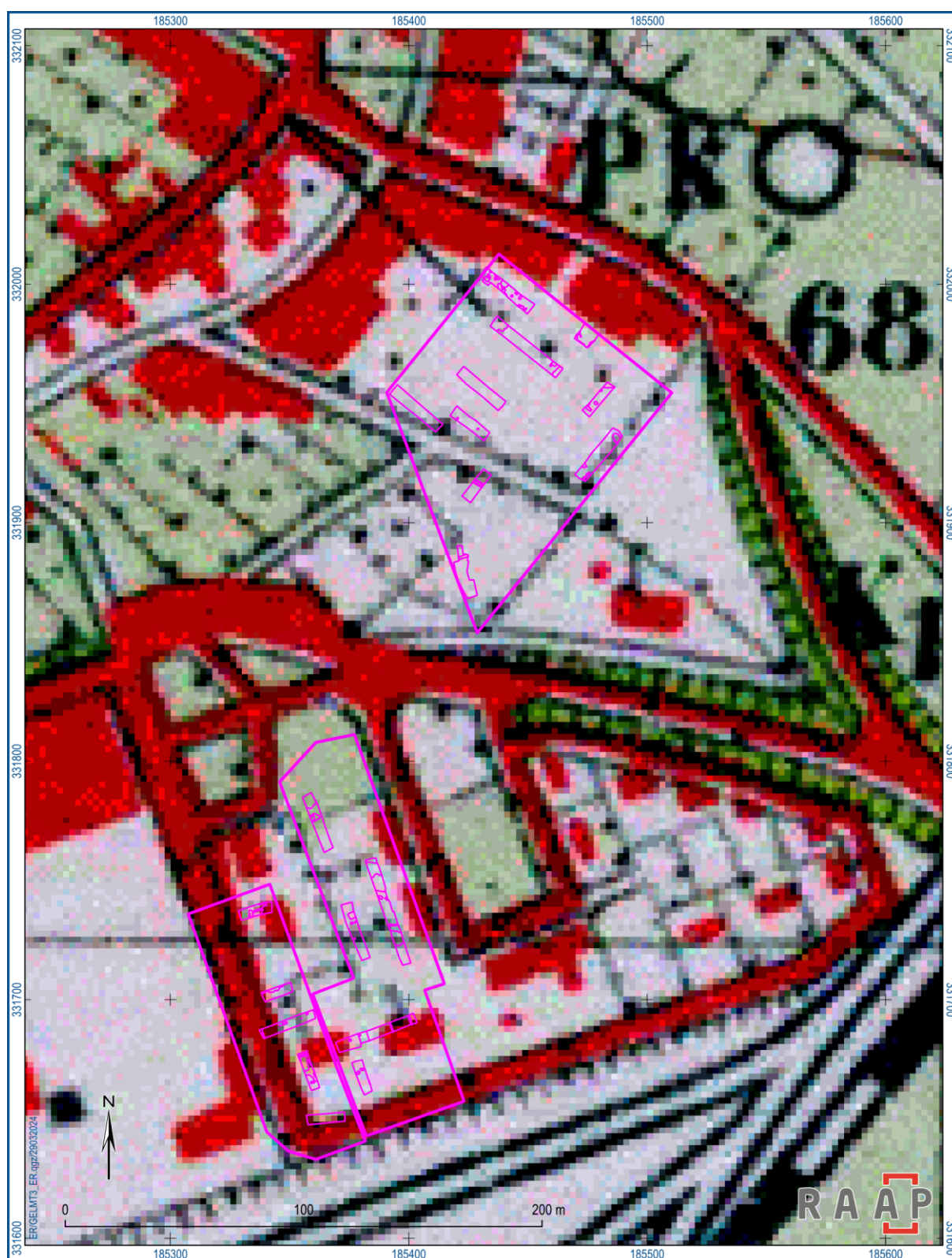
Dit gebied werd in de late avond van 5 oktober 1942 gebombardeerd door de Britse Royal Air Force (RAF). Het was de bedoeling om Aken te bombarderen, maar door een koersverandering en het slechte weer was het vaststellen van het doelgebied moeilijk, waardoor de vliegtuigen hun bommenlast willekeurig in een ruimer gebied lieten vallen. Daarbij hebben ze Staatsmijn Maurits en de bijbehorende Cokesfabriek zo goed als zeker met de even grote Mijn Anna en de cokesfabriek in Alsdorf verwisseld, met fatale gevolgen. Twee aanvalsgolven moest Geleen doorstaan, waarbij ongeveer dertig vliegtuigen - ongeveer een uur lang - een inferno veroorzaakten. Er kwamen 83 mensen om het leven, naast vele zwaargewonden en zware beschadigingen aan huizen en (mijn)infrastructuur (<https://www.demijnen.nl/>).

Figuur 36. De onderzoeksgebieden en werkputten (roze) geprojecteerd op het kadastrale minuutplan uit het begin van de 19e eeuw (<https://beeldbank.cultureelerfgoed.nl>; MIN11026A04 en MIN11026A05).

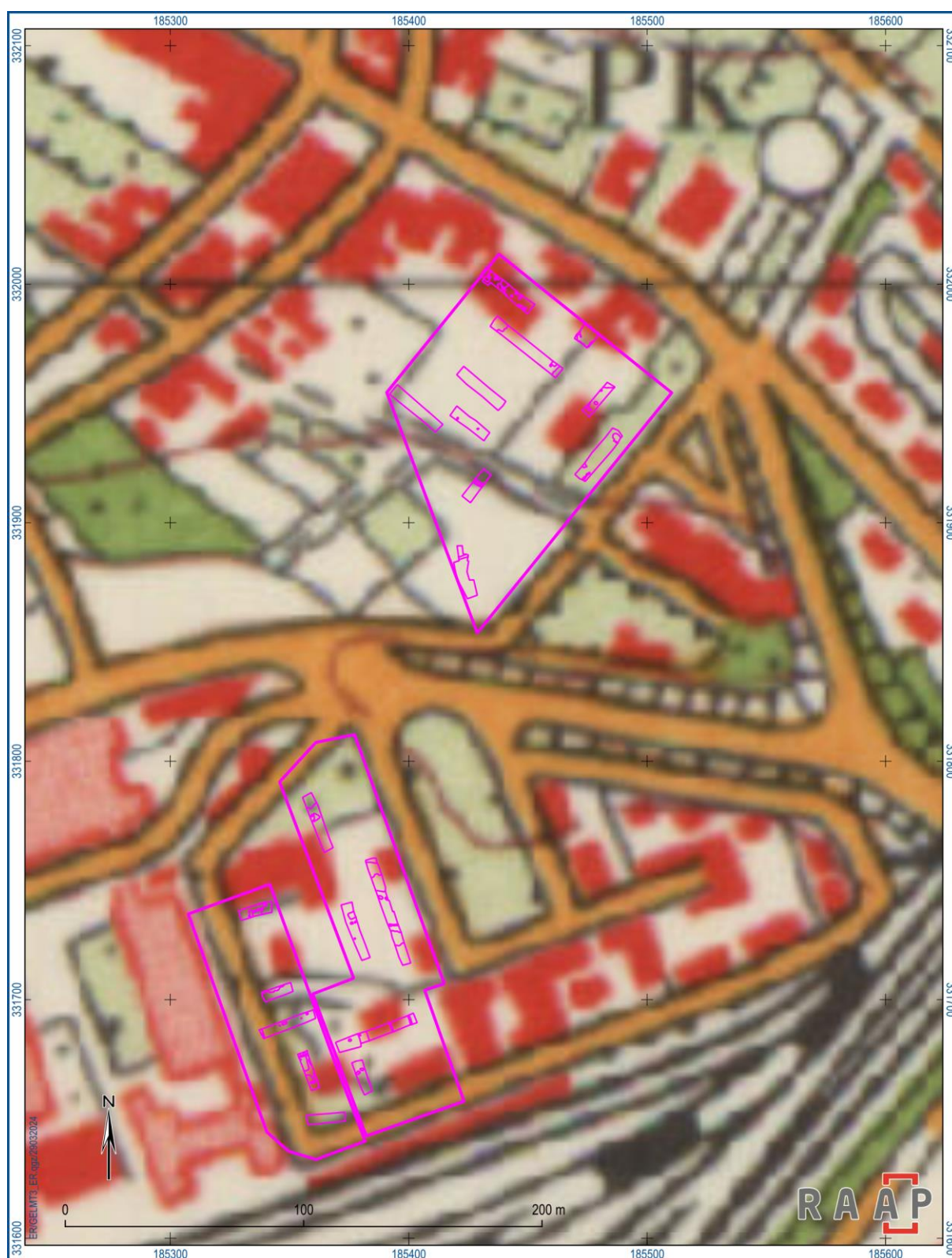
Figuur 37. De onderzoeksgebieden en werkputten (roze) geprojecteerd op het Bonneblad uit ca. 1900 (www.topotijdreis.nl).

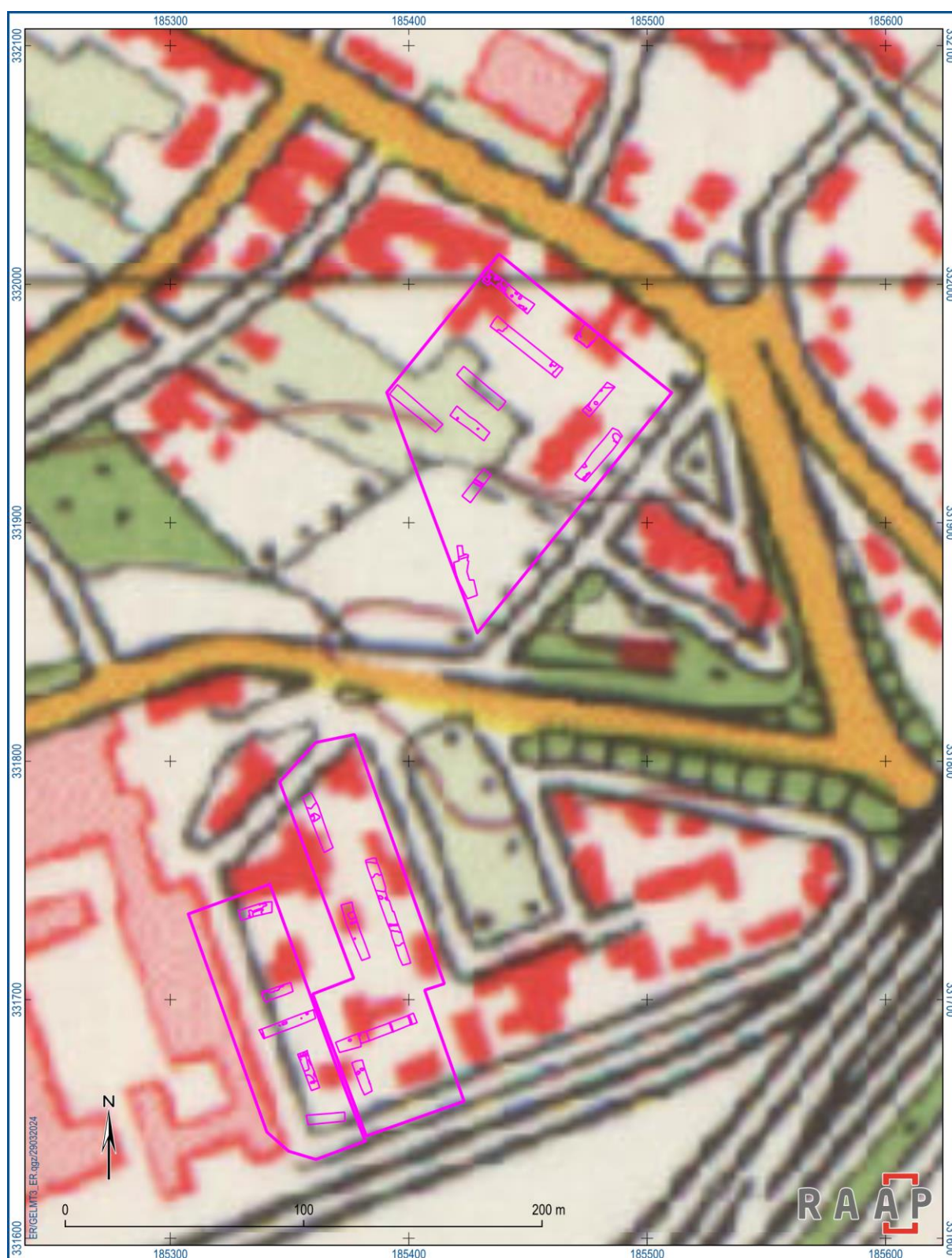
Figuur 38. De onderzoeksgebieden en werkputten (roze) geprojecteerd op het Bonneblad uit ca. 1949 (www.topotijdreis.nl).

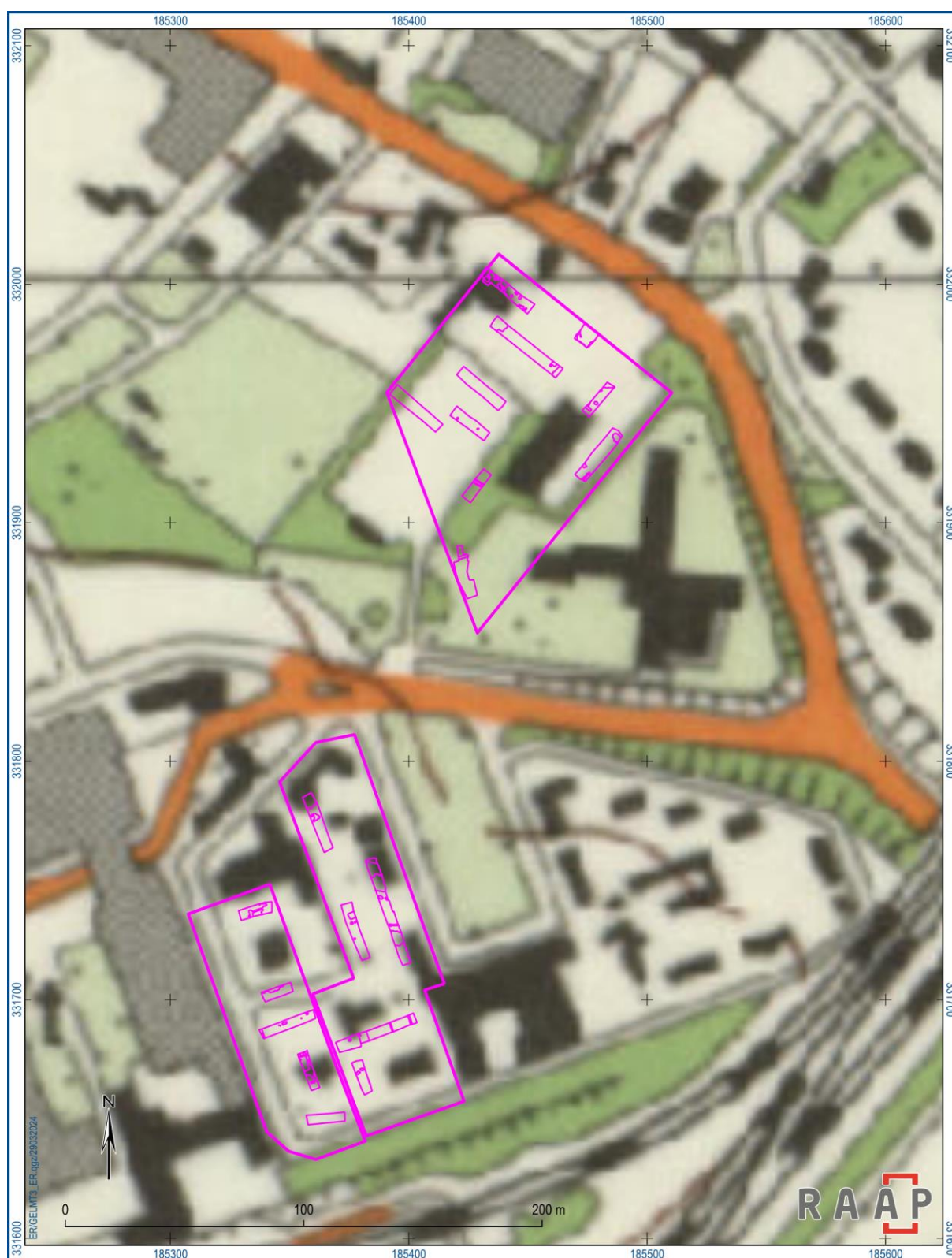
Figuur 39. De onderzoeksgebieden en werkputten (roze) geprojecteerd op een topografische kaart uit ca. 1962 (www.topotijdreis.nl).

Figuur 40. De onderzoeksgebieden en werkputten (roze) geprojecteerd op een topografische kaart uit ca. 1976 (www.topotijdreis.nl).

Figuur 41. De onderzoeksgebieden en werkputten (roze) geprojecteerd op een topografische kaart uit ca. 1979 (www.topotijdreis.nl).

Figuur 42. De onderzoeksgebieden en werkputten (roze) geprojecteerd op een topografische kaart uit ca. 1989 (www.topotijdreis.nl).

Figuur 43. De onderzoeksgebieden en werkputten (roze) geprojecteerd op een topografische kaart uit ca. 1999 (www.topotijdreis.nl).

5.5 Terugkoppeling naar vooronderzoek

Vanwege de gunstige ligging (hoog en droog) was er op basis van de archeologische verwachtings- en beleidskaart van de gemeente Sittard-Geleen (Gemeente Sittard-Geleen, 2012: bijlage 4B) en de vooronderzoeken (Everaars & Ruijters, 2022; de Boo van Uijen, 2023) een algemene hoge archeologische verwachting voor nederzettingsresten van landbouwers vanaf het neolithicum t/m de middeleeuwen. Specifiek voor het noordelijke deel van gebied VIDAR was er een zeer hoge archeologische verwachting op nederzettingsresten uit de late middeleeuwen t/m nieuwe tijd, vanwege de ligging binnen de historische kern van Lutterade, waarvan de historische bebouwing nog goed te zien is op historische kaarten uit de 19e en het begin van de 20e eeuw. Hetzelfde geldt voor een historische (veld)weg die doorheen het centrale deel van gebied VIDAR liep.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden zoals verwacht in het noorden van gebied VIDAR resten aangetroffen van sporen die in relatie staan met de historische kern, alsook van de verwachte historische veldweg, zoals te zien is op historisch kaartmateriaal. Oudere resten dan de 2e helft van de 16e eeuw, of aanwijzingen hiervoor, werden tijdens onderhavig onderzoek niet aangetroffen.

De algemene bodemopbouw komt ook overeen met die van beide verkennende booronderzoeken. Er werden in beide gebieden resten van radebrikgronden aangetroffen, alsook van (plaatselijke) recente verstoringen. Bij de booronderzoeken was meer sprake van een E-horizont. Tijdens onderhavig onderzoek werd deze laag meestal als een AE-horizont (een oudere A waarin de E-horizont is opgenomen) geïnterpreteerd omdat sporen hieronder (vb. WP 10) pas leesbaar waren. Alleen heel plaatselijk werd soms wel nog een lichtgrijze E-horizont opgemerkt.

5.6 Waardestelling

5.6.1 Algemene waarderingssystematiek

Voor de waardering is de KNA-systematiek 'Waarderen van vindplaatsen' gevolgd (KNA versie 4.1, specificatie VS06; www.sikb.nl). Daarbij worden numerieke waarden toegekend aan de verschillende waarderingaspecten. Afhankelijk van de score is een vindplaats wel of niet behoudenswaardig.

De vindplaatsen worden eerst op hun fysieke kwaliteit beoordeeld. Ze worden op basis van hun fysieke kwaliteit als behoudenswaardig (opgraven of beschermen) aangemerkt indien de criteria gaafheid en conservering samen bovengemiddeld (5 of 6 punten) scoren. Bij een middelmatige tot lage score (4 punten of minder) wordt naar de inhoudelijke kwaliteitscriteria gekeken om te bepalen of het terrein toch behoudenswaardig is. Indien te verwachten is dat op een van de inhoudelijke criteria 'hoog' wordt gescoord, wordt de vindplaats in principe ook behoudenswaardig geacht. Dit 'vangnet' heeft tot doel er voor te zorgen dat terreinen die van beperkte fysieke kwaliteit zijn, maar desondanks inhoudelijk van groot belang, buiten de beoordeling vallen. Vindplaatsen die op grond van hun fysieke kwaliteit als in principe behoudenswaardig zijn aangemerkt, worden eveneens gewaardeerd op hun inhoudelijke kwaliteit.

Een afweging vindt plaats op de eerste drie inhoudelijke kwaliteitscriteria: zeldzaamheid, informatiewaarde en ensemblewaarde. Belevingswaarde (schoonheid en herinneringswaarde) is slechts van belang voor zichtbare archeologische monumenten en is derhalve voor onderhavig onderzoek niet

relevant. Bij een bovengemiddelde score van 7 punten of meer voor de eerste drie criteria, wordt de vindplaats als behoudenswaardig aangemerkt.

5.6.2 *Vindplaats 1: resten gerelateerd aan historische bebouwing/nederzetting Lutterade (midden en late nieuwe tijd)*

De fysieke kwaliteit bestaat uit de deelaspecten gaafheid en conservering. De gaafheid van de sporen varieert voor de meest noordelijke putten (WP 1 en 2; cf. historische bebouwing) en de zuidelijker gelegen putten (WP 3 en 10; cf. achtererven). Op basis van het onderzoek lijkt het erop dat het overgrote deel van de vroegere muren tot op de fundering gesloopt zijn. Ook is de bodem hier afgetopt. Alleen de diepst ingegraven sporen zullen mogelijk nog bewaard zijn. Op de achtererven is de gaafheid van sporen wel gemiddeld vanwege de intactere bodem. Wat vondsten betreft is het anorganische vondstmateriaal goed geconserveerd. Het organische is als gevolg van de droge omstandigheden in de löss doorgaans slecht geconserveerd. Gezien de relatief jonge datering van de vindplaats (nieuwe tijd) kan organisch vondstmateriaal ook boven de grondwatertafel nog geconserveerd zijn.

Aangezien de fysieke kwaliteit niet bovengemiddeld is, dient ook de inhoudelijke kwaliteit gewaardeerd te worden. De inhoudelijke kwaliteit bestaat uit de deelaspecten zeldzaamheid, informatiewaarde en ensemblewaarde. De aangetroffen nederzettingsresten kennen een gemiddelde zeldzaamheid. De informatiewaarde is relatief laag, aangezien van de eigenlijke bewoningsresten archeologisch nog maar weinig bewaard is (muurresten lijken geruimd, alleen onderkanten van kuilen zijn bewaard). De aanwezige kuilen zijn ook weinig informatief (o.a. afvalkuil met resten van een rund), vanwege de verspreide ligging op de achtererven. Ook zijn er voor deze periode historische bronnen voorhanden. Bij een doorstart naar een opgraving zal er naar verwachting nauwelijks kenniswinst zijn. De ensemblewaarde wordt bepaald door de archeologische of landschappelijke context van de nabijgelegen omgeving. Hierbij is de archeologische context vanwege de relatie met het historische dorp Lutterade hoog, maar de landschappelijke context is dan weer laag omdat het oorspronkelijke landschap als gevolg van de plaatselijke industrialisatie en verstedelijking niet meer te herkennen is.

Op basis van de totaalscore in tabel 9 voor de inhoudelijke kwaliteit (5 punten) is er geen sprake van een behoudenswaardige vindplaats.

waarde	criteria	scores		
		hoog	midden	laag
beleving	schoonheid	wordt niet gescoord		
	herinneringswaarde	wordt niet gescoord		
fysieke kwaliteit	gaafheid		2 (achtererven)	1 (bebouwing)
	conservering		2	
inhoudelijke kwaliteit	zeldzaamheid		2	
	informatiewaarde			1
	ensemblewaarde		2	
	representativiteit	n.v.t.		

Tabel 9. Scoretabel waardestelling vindplaats 1 (tabel 5 uit de KNA).

5.6.3 Vindplaats 2: historische veldweg (midden en late nieuwe tijd)

De fysieke kwaliteit is gemiddeld wat gaafheid en conservering betreft. De onderbouwing is dezelfde als die voor het zuidelijke deel (cf. achtererven) van vindplaats 1.

Aangezien de fysieke kwaliteit niet bovengemiddeld is, dient ook de inhoudelijke kwaliteit gewaardeerd te worden. De aangetroffen resten van de weg zijn niet zeldzaam. De informatiewaarde is laag, gezien de aard van de weg (veldweg in het buitengebied van Lutterade, geen belangrijke doorgangsweg) en het feit dat het wegverloop bekend is doordat deze op historische kaarten te zien is. De ensemblewaarde is voor zowel de archeologische als landschappelijke context laag, omdat van het oorspronkelijke landschap (buitengebied van Lutterade), als gevolg van de grootschalige wijzigingen in de 20e eeuw, nog maar weinig aanwezig is.

Op basis van de totaalscore in tabel 10 voor de inhoudelijke kwaliteit (3 punten) is er geen sprake van een behoudenswaardige vindplaats.

waarde	criteria	scores		
		hoog	midden	laag
beleving	schoonheid	wordt niet gescoord		
	herinneringswaarde	wordt niet gescoord		
fysieke kwaliteit	gaafheid		2	
	conservering		2	
inhoudelijke kwaliteit	zeldzaamheid			1
	informatiewaarde			1
	ensemblewaarde			1
	representativiteit	n.v.t.		

Tabel 10. Scoretabel waardestelling van vindplaats 2 (tabel 5 uit de KNA).

6 Conclusie en selectieadvies

6.1 Beantwoording onderzoeksvragen

Naar aanleiding van de resultaten van het onderzoek kunnen de onderzoeksvragen uit het PvE (Rondags & Hensen, 2024a) nu beantwoord worden. Aangezien er geen behoudenswaardige archeologische resten in beide gebieden aanwezig waren, heeft er ook geen doorstart naar een opgraving plaatsgevonden en komen vragen 12 t/m 21 te vervallen. Deze vragen worden wel nog ter volledigheid genoemd, maar zullen niet beantwoord worden.

Proefsleuven

1. Hoe ziet de bodemopbouw eruit in het onderzoeksgebied?

In beide gebieden komen resten van radebrikgronden voor, gevormd in de laat-pleistocene löss. Deze is meestal nog intact vanaf de Bt-horizont (plaatselijk kunnen nog resten van de E- of EB-horizont aanwezig zijn). De bodemopbouw boven de Bt-horizont is divers, als gevolg van het huidige gebruik (grasland, parkeerplaats, garagebedrijf, braakliggend) en als gevolg van vroegere bouw- en sloopwerkzaamheden in beide gebieden.

2. Is in (alle delen van) het gebied sprake van een intact bodemprofiel? In welke delen van het onderzoeksgebied is sprake van een recentelijk verstoord bodemprofiel?

Over het algemeen kan gezegd worden dat het grootste deel van de bodem met betrekking tot het archeologische vlak nog intact is, op uitzondering van de locaties van eerdere (20e eeuwse) bebouwing (o.a. delen van WP 3, WP 11, 14 19 en 20) en daar waar kabels en leidingen aanwezig zijn.

3. Is de bodemkundige situatie overeenkomstig de verwachting op basis van het vooronderzoek? Waarom wel/niet?

Deze komt grotendeels overeen met de vooronderzoeken: resten van radebrikgronden met (plaatselijke) recente verstoringen. Bij de booronderzoeken was meer sprake van een E-horizont. Tijdens onderhavig onderzoek werd deze laag meestal als een AE-horizont (een oudere A waarin de E-horizont is opgenomen) geïnterpreteerd omdat sporen hieronder (vb. WP 10) pas leesbaar waren.

4. Welke post-depositionele processen hebben plaatsgevonden? In hoeverre is sprake van erosie en aantasting of verstoring van archeologische resten door dit soort processen?

De enige noemenswaardige post-depositionele processen betreffen de aanwezige verstoringen (zowel die met 'mijngrond' uit het midden van de 20e eeuw als de hele recente) als gevolg van de sloop van eerdere bebouwing, alsook de aanwezige kabels en leidingen. Deze hebben ertoe geleid dat plaatselijk archeologische resten, indien aanwezig, verstoord zijn. Alhoewel er wel een natuurlijk reliëf aanwezig is, zijn er geen tekenen van natuurlijke erosie of colluvatie aangetroffen. Mogelijk dat dit op een eerder beperkte schaal heeft plaats gevonden, maar niet meer kan herkend worden vanwege de verrommelde bovenkant van de profielen.

5. Zijn in het onderzoeksgebied archeologische vondsten, sporen en/of structuren aanwezig (o.a. historische bewoning Lutterade, historische weg)? Zo ja: wat is de exacte aard, omvang, datering,

*gaafheid, conservering, het karakter en de inhoudelijke kwaliteit van de aangetroffen
archeologische resten?*

Er werden twee archeologische vindplaatsen uit de nieuwe tijd aangetroffen.

Vindplaats 1 bestaat uit resten van (achtererven van) historische bebouwing. Deze werden aangetroffen in het uiterste noorden van gebied VIDAR. Het zwaartepunt van deze bewoning zal zich net ten noorden van de noordelijke onderzoeksgrens hebben bevonden. De resten bestaan uit de onderkant van een fundering/muur (S4), kuilen (S5, 6, 8 en 12) en een vermoedelijke greppel (S10). Het restant van de fundering/muur (S4) betreft mogelijk de (verdiepte) hoekfundering van een langwerpige NO-ZW georiënteerd gebouw dat te zien is op het kadastrale minuutplan. Omdat de ligging niet exact overeen komt is het niet uitgesloten dat het gaat om een onderdeel van een aanbouw of een bijgebouw. De scherven uit de insteek (of oudere kuil) van S4 kunnen in elk geval in de vroege nieuwe tijd (V4 en V5; ca. 1550-1650) gedateerd worden. Mogelijk dat kuilen S5 en 6 – gezien de nabije ligging bij S4 - met voormalige bebouwing te maken hebben. Uit S5 komt in elk geval een aardewerkscherf (V6) die in dezelfde periode gedateerd kan worden als de vondsten uit de insteek van S4. De overige kuilen betreffen een afvalkuil met slachtafval van een rund (S8, V3), alsook een kuil (S12) waar de exacte functie niet van bekend is en waarin een wetsteen is aangetroffen (V7). De NW-ZO georiënteerde greppel kan op basis van oriëntatie ingepast worden binnen de perceelsindeling, zoals te zien op het minuutplan. De resten van vindplaats 1 worden op basis van vondsten alsook de (nabijgelegen) bebouwing op het minuutplan gedateerd in de vroege t/m midden nieuwe tijd (2e helft 16e eeuw t/m 19e eeuw). Aangenomen kan wel worden dat de bewoning van Lutterade minstens tot de vroege nieuwe tijd terug zal gaan. Aanwijzingen voor oudere bewoningsresten dan de 2e helft van de 16e eeuw werden niet aangetroffen.

Vindplaats 2 betreft de resten van een historische veldweg, aangetroffen in het centrale deel van VIDAR (WP 8). Deze onverharde weg, bestaande uit twee diep uitgesleten karrensporen (S13), is te zien op historische kaarten en dateert (minstens) vanuit de midden nieuwe tijd, en was tot in de 2e helft van de 20e eeuw nog aanwezig.

Tot slot dient er ook op gewezen te worden dat er tijdens het proefsleuvenonderzoek op vijf locaties (vier in gebied VIDAR en één in gebied Mauritspark) resten van brandbommen zijn aangetroffen. Het gaat om valgewichten van zogenaamde '4 lb. brandbommen' die in verband staan met het bombardement van het gebied door de RAF op 5 oktober 1942.

6. Wat is de functionele interpretatie van de aangetroffen vondsten, sporen en structuren?

Zie vorige vraag.

7. Is er een relatie met uit gravend archeologisch onderzoek bekende vindplaatsen in of op zeer korte afstand van het betreffende onderzoeksgebied? Breng het onderzoek in samenhang met de eerder verrichte onderzoeken in de nabijheid van de plangebieden. Denk daarbij aan aard en inhoud van de fysisch geografische bevindingen en de archeologische indicatoren, vindplaatsen en complexen (en/of het ontbreken daarvan) Kijk ook voor de aangetroffen perioden en complextypen naar de relatie met lokale en regionale parallellen en geef duiding van de aangetroffen fenomenen en de eventuele samenhang/verschillen.

Er is geen relatie met andere archeologische onderzoeken in de (directe) omgeving van beide gebieden.

8. *Is er sprake van een behoudenswaardige vindplaats?*

Er zijn geen behoudenswaardige vindplaatsen in beide onderzoeksgebieden vastgesteld (zie ook § 5.6.2 en 5.6.3).

9. *Geven de bevindingen van het onderzoek aanleiding tot een beleidsadvies (wijzigen van de huidige status [opwaarderen, afwaarderen, behouden zoals het nu is] op de gemeentelijke beleidsadvieskaart)?*

Met betrekking tot de resultaten van onderhavig onderzoek kan de huidige status van beide onderzoeksgebieden afgewaardeerd worden (vrijgave, schrappen dubbelbestemming). Voor het resterende deel van gebied VIDAR (buiten het onderzoeksgebied) wijzigt er in principe niks (behoud dubbelbestemming), maar de verwachting kan op basis van de resultaten van onderhavig onderzoek wel afgeschaald worden, zie § 6.2.

10. *Zijn er nadere aanbevelingen te doen voor beleid omtrent behoud of beheer van het plangebied/onderzoeksgebied en de onmiddellijke omgeving?*

Zie vorige vraag.

11. *Indien geen archeologische resten worden aangetroffen: Is er een verklaring voor het ontbreken van archeologische resten?*

In het noordelijke deel en het centrale deel werden archeologische resten aangetroffen die in lijn lagen met de archeologische verwachting: resten die gerelateerd kunnen worden met de (achtererven van) historische bebouwing van Lutterade en met een historische veldweg (cf. kadastrale minuutplan). Aanwijzingen voor oudere nederzittingsresten (neolithicum t/m vroege nieuwe tijd) ontbraken, ook al zijn beide onderzoeksgebieden gunstige woonlocaties (droge ligging). Wellicht waren andere gebieden interessanter om zich te vestigen.

In het geval van een doorstart naar een opgraving (niet meer van toepassing, vervallen)

12. *Kunnen binnen de vindplaats verschillende complextypen, verschillende functies, of sites (volgens de hier gehanteerde definitie) worden onderscheiden?*

13. *Kunnen (clusters van) sporen worden toegewezen aan één of meerdere struct(u)ur(en)? Zo ja, om wat voor type struct(u)ur(en) gaat het en wat is de oriëntatie, (max.) afmeting, constructie (dak, wanden, vloer), datering, conservering en (functionele) indeling van deze struct(u)ur(en)?*

14. *Zijn er aanwijzingen voor verschillende bewonings- of gebruiksfasen?(continuïteit?) Zo ja, hoe verhouden deze zich tot elkaar in ruimtelijk opzicht, in functioneel opzicht en met betrekking tot hun materiële cultuur?*

15. *Wat kan aan de hand van het zoölogisch en botanisch materiaal van de (voedsel-) economie van de vindplaats worden gereconstrueerd?*

16. *Is er een verwachting dat buiten het nu onderzochte gebied nog resten van deze vindplaats aanwezig zijn en wat is de verwachting omtrent de fysieke en inhoudelijke kwaliteit daarvan?*

17. *Is er een ensemblewaarde met vindplaatsen binnen of uit de omgeving van het plangebied?*

18. *Bestaan overeenkomsten of verschillen met vergelijkbare vindplaatsen uit dezelfde archeoregio?*

19. *Hoe kan samenvattend na dit onderzoek de bewoningsgeschiedenis van het onderzoeksgebied beschreven worden?*

Terugkoppeling synthese-onderzoek Provincie Limburg (<https://www.limburg.nl/>; niet meer van toepassing, vervallen)

20. *Heeft het onderhavige onderzoek een bijdrage geleverd aan de kennisstand archeologie zoals weergegeven in de provinciale synthese uit 2017?*

21. *Welke nieuwe inzichten heeft het onderzoek in dat opzicht opgeleverd en op welk vlak (periode, gebied, thema)?*

6.2 Selectieadvies

Gemeentelijke beleidskaart

Op de gemeentelijke beleidskaart (Gemeente Sittard-Geleen, 2012: bijlage 4B) liggen beide onderzoeksgebieden binnen de volgende beleidscategorieën:

- Categorie 3 (noordelijk deel gebied VIDAR): terrein van hoge archeologische waarde, historische kern. Dat wil zeggen dat er een onderzoeksplicht is indien dieper dan 30 cm wordt verstoord én meer dan 100 m² wordt geroerd;
- categorie 4 (resterend deel gebied VIDAR en gebied Mauritspark): hoge verwachting voor droge landschappen. Dat wil zeggen dat er een onderzoeksplicht is indien dieper dan 30 cm wordt verstoord én meer dan 500 m² wordt geroerd.

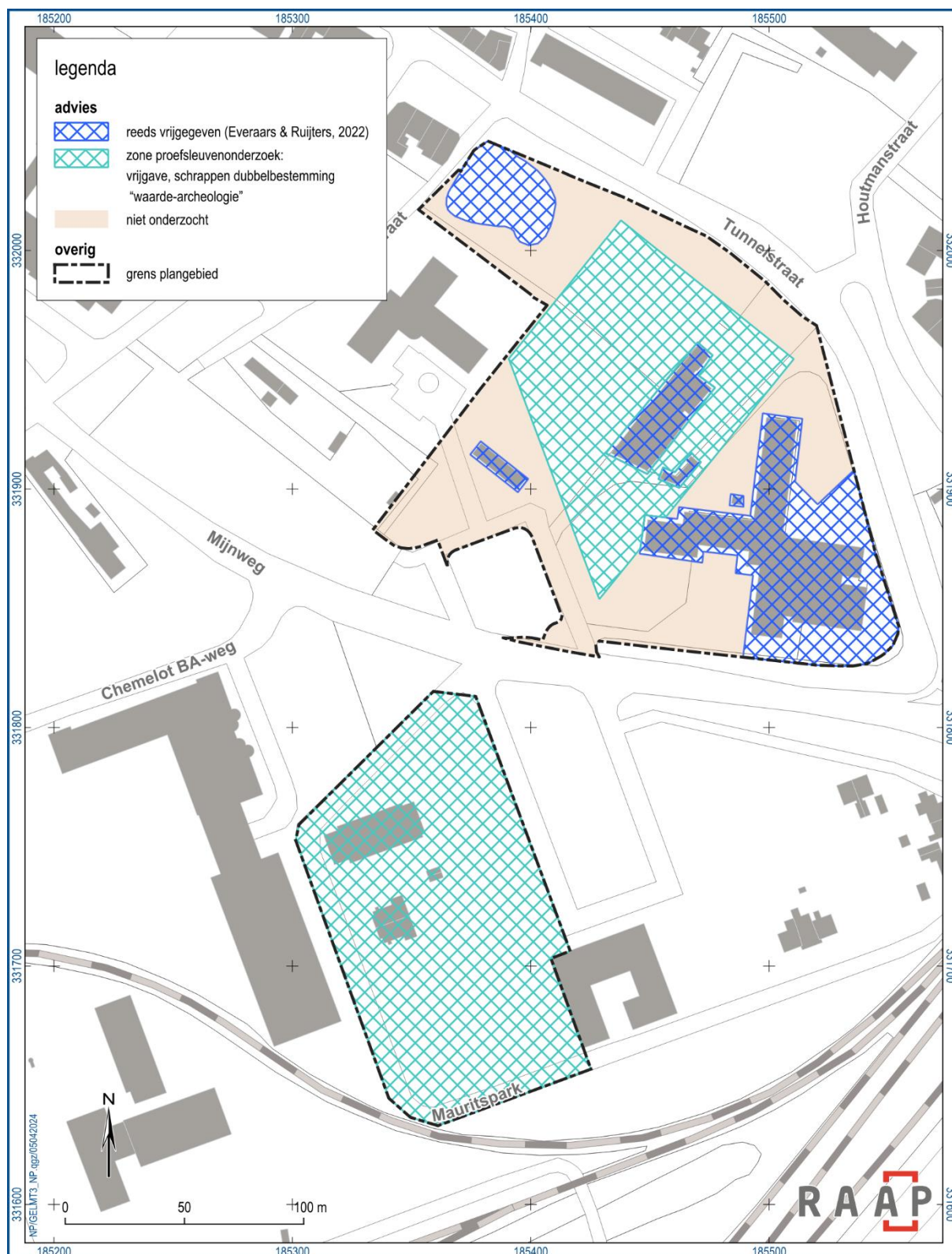
Bijstelling op basis van onderhavig onderzoek / advies

Aangezien er geen behoudenswaardige vindplaatsen werden aangetroffen ter plaatse van de onderzoeksgebieden, wordt aanbevolen om deze vrij te geven (schrappen dubbelbestemming “waarde-archeologie”).

Voor het resterende deel van plangebied VIDAR, dat niet met proefsleuven werd onderzocht, kan de archeologische verwachtings- en beleidskaart van de gemeente Sittard-Geleen aangehouden worden (Gemeente Sittard-Geleen, 2012: bijlage 4B) en blijft de dubbelbestemming “waarde-archeologie” in principe gelden. Hierbij dient ook rekening gehouden te worden met de concrete adviezen van het vooronderzoek (Everaars & Ruijters, 2022: figuur 15). Op basis van de resultaten van onderhavig onderzoek kan de verwachting in het zuidelijke deel worden afgeschaald naar laag omdat in de omliggende onderzochte delen geen aanwijzingen voor archeologische resten zijn aangetroffen. Bovendien zijn al delen op basis van het vooronderzoek vrijgegeven. Voor het noordelijk deel blijft de archeologische verwachting hoog vanwege de ligging binnen de historische kern van Lutterade, maar verwacht wordt dat ook daar de historische bebouwing ondergronds zal zijn gesloopt. Alleen resten van dieper ingegraven sporen kunnen daar nog verwacht worden.

Voor het noordwestelijke deel van plangebied Mauritspark, dat nog bebouwd is, wordt aanbevolen om dit vrij te geven, aangezien elders in het gebied geen archeologische resten werden aangetroffen. Bovendien heeft het proefsleuvenonderzoek uitgewezen dat de locaties waar bebouwing heeft plaats gevonden verstoord is, dat zal hier niet anders zijn geweest.

Dit rapport geeft (selectie)adviezen. Het is aan de bevoegde overheid, de gemeente Sittard-Geleen, deze al dan niet over te nemen in de vorm van een (selectie)besluit.

Figuur 44. Advieskaart.

Literatuur

- Berkel, G. van & Samplonius, K., 2018. Nederlandse plaatsnamen verklaard, s.l.
- De Boo van Uijen, E.M., 2023. Gemeente Sittard-Geleen, plangebied Mauritspark te Geleen. Archeologisch bureauonderzoek en Inventariserend veldonderzoek (verkenkende fase), BAAC-rapport V-23.0904, BAAC, 's-Hertogenbosch.
- Everaars, R.M. & M.H.P.M. Ruijters, 2022. Plangebied Mijnstraat 1, Tunnelstraat 30 te Geleen, gemeente Sittard-Geleen; archeologisch vooronderzoek: een bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek (verkenkend booronderzoek), RAAP-rapport 5987, Weesp.
- Gemeente Sittard-Geleen, 2012. Beleidsnota Archeologie en Monumenten, gemeente Sittard-Geleen. Bijlage 4B (archeologische beleidskaart).
- Koomen, A.J.M. & G.J. Maas, 2004. Geomorfologische kaart Nederland (GKN). Achtergronddocument bij het landsdekkende digitale bestand. Alterra-rapport 1039, Wageningen.
- Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA), versie 4.1 Landbodems, SIKB Gouda.
- Rondags, E.J.N. & G. Hensen, 2024a. Programma van Eisen Plangebied Mijnweg 1 – Tunnelstraat 30 te Geleen, gemeente Sittard-Geleen. Archeologisch proefsleuvenonderzoek (met eventuele doorstart naar opgraving), RAAP-PvE 2968, RAAP, Weesp. Versie 12-01-2024.
- Rondags, E.J.N. & G. Hensen, 2024b. ADDENDUM RAAP PvE 2968, Programma van Eisen Plangebied Mijnweg 1 – Tunnelstraat 30 te Geleen, gemeente Sittard-Geleen. RAAP, Weesp. Versie 29-01-2024 (zuidwestelijk deel Mauritspark)
- Rondags, E.J.N. & G. Hensen, 2024c. ADDENDUM RAAP PvE 2968, Programma van Eisen Plangebied Mijnweg 1 – Tunnelstraat 30 te Geleen, gemeente Sittard-Geleen. RAAP, Weesp. Versie 21-03-2024 (oostelijk deel Mauritspark).
- Schuurmans, T., 2024. Proces-verbaal van oplevering, OOO Geleen Mauritspark & Vidar, Den Ouden Bodac B.V., Schijndel.

Websites/Digitale bronnen

- Actueel Hoogtemodel Nederland (AHN): <https://www.ahn.nl/ahn-viewer>
- ARChEologisch Informatie Systeem (ARCHIS): <https://zoeken.cultureelerfgoed.nl>
- Het bombardement op Geleen, 5 oktober 1942: <https://www.demijnen.nl/actueel/artikel/het-bombardement-op-geleen-5-oktober-1942>
- Historische kaarten: www.topotijdreis.nl
- Kadastrale minuutplan: <https://beeldbank.cultureelerfgoed.nl/>
- SIKB; www.sikb.nl
- Synthese-onderzoek Prov. Limburg: <https://www.limburg.nl/onderwerpen/cultuur/archeologie/arch-onderzoek>

Overzicht van figuren, tabellen, bijlagen en appendices

Figuren:

- Figuur 1. De ligging van de (plan)gebieden VIDAR (rood gestippeld) en Mauritspark (zwart gestippeld). De onderzoeksgebieden zijn aangeduid met de rode en zwarte lijnen. 7
- Figuur 2. Uitsnede archeologische beleidskaart gemeente Sittard-Geleen, met daarop geprojecteerd de plan- en onderzoeksgebieden (zie ook onderschrift figuur 1). Paars = categorie 3 (terrein van hoge archeologische waarde, historische kern); groen = categorie 4 (hoge verwachting voor droge landschappen). 11
- Figuur 3. Vooropgestelde puttenplan gebied VIDAR (Rondags & Hensen, 2024a: figuur 9). 12
- Figuur 4. Vooropgestelde puttenplan gebied Mauritspark. Hierbij werden de puttenplannen van beide addenda gecombineerd (naar Rondags & Hensen, 2024b: figuur 5 [blauwe lijn] en Rondags & Hensen, 2024c: figuur 5 [roze lijn]). 13
- Figuur 5. Overzicht van de proefsleuven en de locatie van de gedocumenteerde profielen. 19
- Figuur 6. Impressie WP 1 ter plaatse van een grasveld, en het inmeten van de sporen met een GPS. Op de voorgrond verstoringen S2 en S3 (gebied VIDAR). Foto genomen vanuit het NW. 20
- Figuur 7. Impressie WP 3 ter plaatse van een grasveld, en het inmeten van de putrand met een GPS. Op de voorgrond een recente verstoring (S9999; gebied VIDAR). Foto genomen vanuit het NW. 20
- Figuur 8. Impressie WP 6 ter plaatse van een parkeerplaats (gebied VIDAR). Foto genomen vanuit het ZO. 21
- Figuur 9. Impressie WP 7 ter plaatse van een grasveld met kunstwerk (gebied VIDAR). Foto genomen vanuit het ZO. 21
- Figuur 10. Impressie WP 9 ter plaatse van een garagebedrijf, en het inmeten van de sporen met een GPS. Op de voorgrond verstoring S9 (gebied VIDAR). Foto genomen vanuit het NO. 22
- Figuur 11. Impressie WP 10 ter plaatse van een garagebedrijf. Op de voorgrond rechts een recente verstoring, op de achtergrond S10 t/m S12 (gebied VIDAR). Foto genomen vanuit het NO. 23
- Figuur 12. Impressie gebied Mauritspark (zuidwestelijk deel), ter hoogte van WP 13 (net niet in beeld) en WP 12 en 11 (achtergrond). Foto genomen vanuit het ZW. 23
- Figuur 13. Impressie Mauritspark (zuidwestelijk deel), met zicht op WP 12. Links is een depressie te zien waar recent een gebouw is gesloopt. Foto genomen vanuit het N. 24
- Figuur 14. Impressie WP 13 (zuidwestelijk deel), waarbij een tussenvlak werd aangelegd voor het OOO-onderzoek (gebied Mauritspark). Foto genomen vanuit het ZW. 24
- Figuur 15. Impressie gebied Mauritspark (oostelijk deel), alvorens het aanleggen van de proefsleuven, waarbij goed te zien is dat de bovenlaag is afgegraven. Foto genomen vanuit het ZO. 25
- Figuur 16. Impressie gebied Mauritspark (oostelijk deel), tijdens de aanleg van WP 20. Deze sleuf diende verplaatst te worden vanwege de aanwezigheid van water ter plaatse van het oppervlak (te zien op de achtergrond). Foto genomen vanuit het ZO. 25
- Figuur 17. Impressie gebied Mauritspark (oostelijk deel), na de aanleg van WP 16. Foto genomen vanuit het ZO. 26

Figuur 18. Resultaten fysisch geografisch onderzoek, geprojecteerd op het AHN (https://www.ahn.nl/ahn-viewer). Voor meer detail: zoom in.	27
Figuur 19. Impressie profiel 111. Foto genomen vanuit het ZW.	30
Figuur 20. Impressie profiel 411. Foto genomen vanuit het ZW.	31
Figuur 21. Impressie profiel 941. Foto genomen vanuit het ZO.	32
Figuur 22. Impressie profiel 1511. Foto genomen vanuit het Z.	36
Figuur 23. Alle-sporenkaart gebied VIDAR. Voor meer details, zoom in.	39
Figuur 24. Coupe restant fundering/muur S4 (WP 1). De insteek is goed te zien. Foto genomen vanuit het NW.	40
Figuur 25. Uitsnede kadastrale minuutplan uit het begin van de 19e eeuw (https://beeldbank.cultureelerfgoed.nl ; MIN11026A04), met daar op geprojecteerd de grens en werkputten (roze) van het noordelijk deel van gebied VIDAR (historische bebouwing).	41
Figuur 26. Coupe kuil S5 (WP 1). Foto genomen vanuit het NW.	42
Figuur 27. Coupe kuil S6 (WP 1). Op de achtergrond bevindt zich S4 (onderste restant fundering/muur). Foto genomen vanuit het NW.	43
Figuur 28. Coupe kuil S8 (WP 3). Op de achtergrond is S7 te zien (verstoring, mijngrond). Foto genomen vanuit het W.	43
Figuur 29. Coupe kuil S12 (WP 10). Foto genomen vanuit het NO.	44
Figuur 30. Coupe greppel S10 (WP 10). Foto genomen vanuit het NO.	44
Figuur 31. Uitsnede kadastrale minuutplan uit het begin van de 19e eeuw (https://beeldbank.cultureelerfgoed.nl ; MIN11026A04), met daar op geprojecteerd de grens en werkputten (roze) van het centrale en zuidelijke deel van gebied VIDAR (historische weg).	45
Figuur 32. De historische weg (S13) ter plaatse van het vlak (WP 8). Foto genomen vanuit het NW.	46
Figuur 33. Coupe historische weg (S13; WP 8). Foto genomen vanuit het NW.	46
Figuur 34. Impressie aangetroffen munitieresten (WP 10). Het gaat steeds om de zeshoekige verzwaarde uiteinden van brandbommen.	47
Figuur 35. Alle-sporenkaart gebied Mauritspark. Voor meer details, zoom in.	50
Figuur 36. De onderzoeksgebieden en werkputten (roze) geprojecteerd op het kadastrale minuutplan uit het begin van de 19e eeuw (https://beeldbank.cultureelerfgoed.nl ; MIN11026A04 en MIN11026A05).	54
Figuur 37. De onderzoeksgebieden en werkputten (roze) geprojecteerd op het Bonneblad uit ca. 1900 (www.topotijdreis.nl).	55
Figuur 38. De onderzoeksgebieden en werkputten (roze) geprojecteerd op het Bonneblad uit ca. 1949 (www.topotijdreis.nl).	56
Figuur 39. De onderzoeksgebieden en werkputten (roze) geprojecteerd op een topografische kaart uit ca. 1962 (www.topotijdreis.nl).	57
Figuur 40. De onderzoeksgebieden en werkputten (roze) geprojecteerd op een topografische kaart uit ca. 1976 (www.topotijdreis.nl).	58
Figuur 41. De onderzoeksgebieden en werkputten (roze) geprojecteerd op een topografische kaart uit ca. 1979 (www.topotijdreis.nl).	59
Figuur 42. De onderzoeksgebieden en werkputten (roze) geprojecteerd op een topografische kaart uit ca. 1989 (www.topotijdreis.nl).	60
Figuur 43. De onderzoeksgebieden en werkputten (roze) geprojecteerd op een topografische kaart uit ca. 1999 (www.topotijdreis.nl).	61

Figuur 44. Advieskaart.

70

Tabellen:

Tabel 1. Administratieve gegevens.	9
Tabel 2. Overzicht voorgaande onderzoeken.	10
Tabel 3. Overzicht van de werkputten.	15
Tabel 4. Overzicht karakteristieke kolomprofielen gebied VIDAR.	29
Tabel 5. Overzicht karakteristieke kolomprofielen zuidwestelijk deel gebied Mauritspark.	34
Tabel 6. Overzicht karakteristieke kolomprofielen oostelijk deel gebied Mauritspark.	34
Tabel 7. Aantal spoornummers per spoorcategorie.	37
Tabel 8. Aantal vondsten per vondstcategorie.	48
Tabel 9. Scoretabel waardestelling vindplaats 1 (tabel 5 uit de KNA).	64
Tabel 10. Scoretabel waardestelling van vindplaats 2 (tabel 5 uit de KNA).	64

Bijlagen:

Bijlage 1. Tijdschaal

Appendices:

Appendix 1. Kolomprofielen

Appendix 2. Sporenlijst

Appendix 3. Vondstenlijst

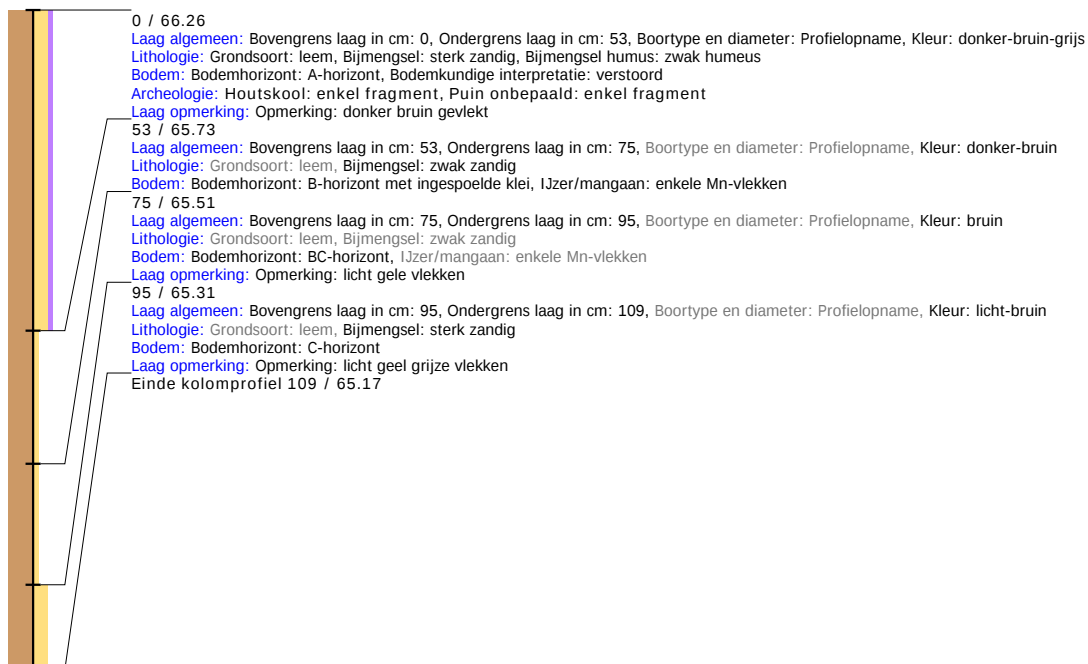
Bijlage 1. Tijdschaal

Geologische perioden				Archeologische perioden					
Tijd vak	Chronozone		Datering	Tijdperk			Datering		
Holoceen	Laat Subatlanticum		1150 na Chr.	Recente tijd			1945		
				Nieuwe tijd	C	1850			
	B	1650							
	A	1500							
	Vroeg Subatlanticum		0	Middeleeuwen	Laat B		1250		
					Laat A		1050		
					Vroeg	D: Ottoonse tijd	900		
						C: Karolingische tijd	725		
						B: Merovingisch tijd	525		
						A: Volksverhuizingstijd	450		
Romeinse tijd	Laat	270							
	Midden	70 na Chr.							
	Vroeg	15 voor Chr.							
Subboreaal		450 voor Chr.	IJzertijd	Laat	250				
				Midden	500				
				Vroeg	800				
			Bronstijd	Laat	1100				
				Midden	1800				
				Vroeg	2000				
Atlantium		3700	Neolithicum (Nieuwe Steentijd)	Laat	2850				
				Midden	4200				
				Vroeg	4900/5300				
Boreaal		7300	Mesolithicum (Midden Steentijd)	Laat	8450				
8700	Midden	8640							
9700	Vroeg	9700							
Pleistoceen	Weichselien	Laat Glaciaal	Late Dryas	11.050	Laat				
			Allerød	11.500					
			Vroege Dryas	12.000					
			Bølling	12.500					
			Vroegste Dryas	13.500					
		Midden Glaciaal	Denekamp	30.500	Jong B				
			Hengelo	60.000					
			Moershoofd	71.000					
			Odderade	114.000					
			Brørup	126.000					
	Vroeg Glaciaal	Eemien	126.000	Jong A					
		Saalien II	238.000						
		Oostermeer	241.000						
		Saalien I	322.000						
		Belvédère/Holsteinien	338.000						
		Glaciaal x	384.000						
		Holsteinien	416.000						
		Elsterien	482.000						
						Paleolithicum (Oude Steentijd)	Midden		
			Oud						

Appendix 1. Kolomprofielen

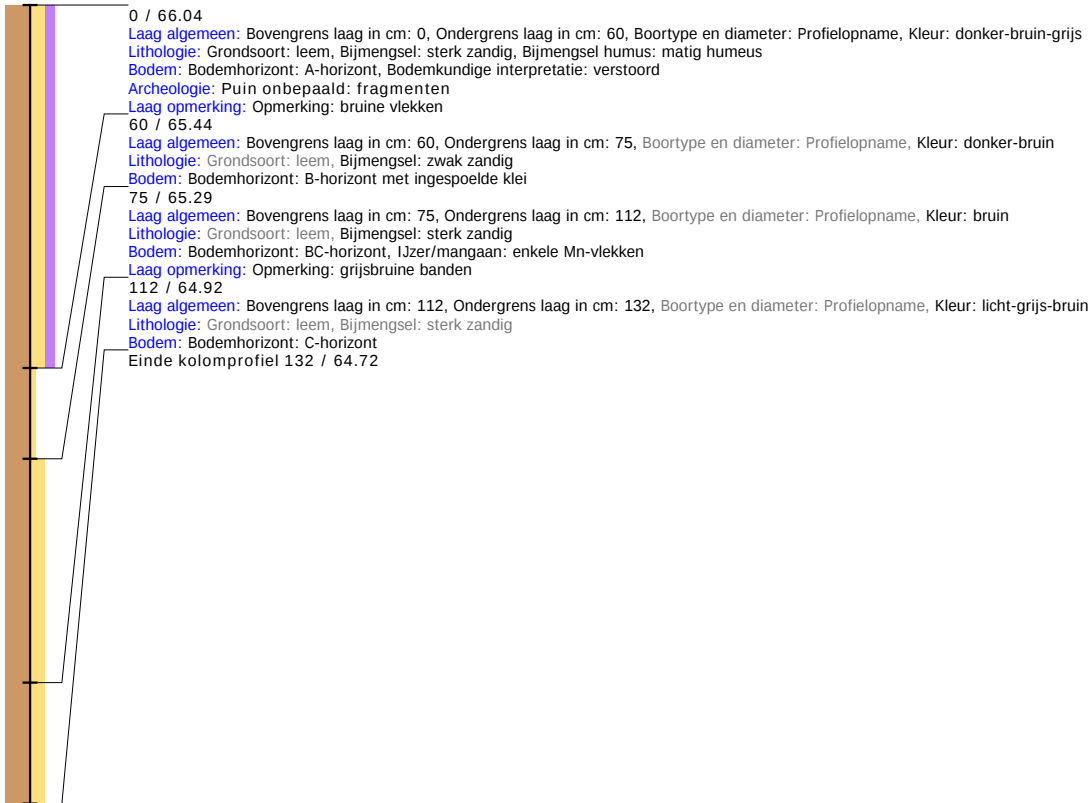
Kolomprofiel: GELMT3_111

Kop algemeen: Projectcode: GELMT3, Boornummer: 111, Beschrijver(s): ER, Datum: 14-02-2024, Doel boring: archeologie - waardering, Einddiepte boring in cm: 109
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 185452.086, Y-coördinaat in meters: 331992.501, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
Hoogte maaiveld in meters: 66.259, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Sittard-Geleen
Uitvoering: Opdrachtgever: Gemeente Sittard-Geleen, Uitvoerder: RAAP Zuid

Kolomprofiel: GELMT3_112

Kop algemeen: Projectcode: GELMT3, Boornummer: 112, Beschrijver(s): ER, Datum: 14-02-2024, Doel boring: archeologie - waardering, Einddiepte boring in cm: 132
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 185433.396, Y-coördinaat in meters: 332006.802, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
Hoogte maaiveld in meters: 66.04, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Sittard-Geleen
Uitvoering: Opdrachtgever: Gemeente Sittard-Geleen, Uitvoerder: RAAP Zuid

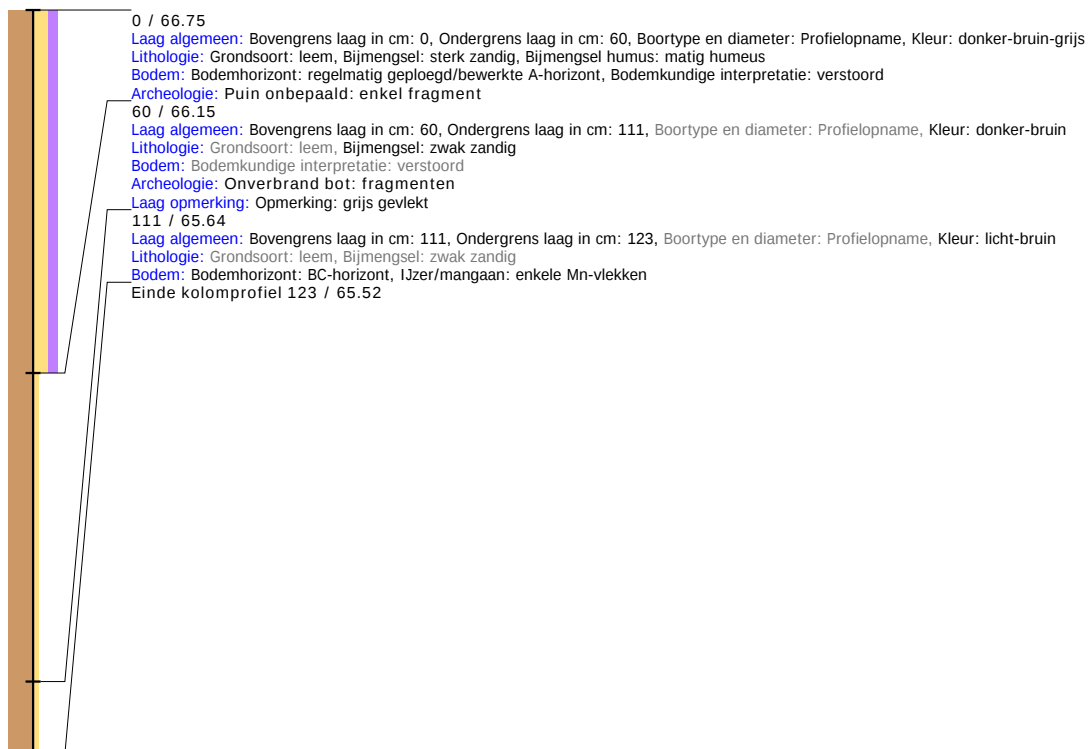
Kolomprofiel: GELMT3_211

Kop algemeen: Projectcode: GELMT3, Boornummer: 211, Beschrijver(s): ER, Datum: 14-02-2024, Doel boring: archeologie - waardering, Einddiepte boring in cm: 118
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 185474.726, Y-coördinaat in meters: 331983.221, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
Hoogte maaiveld in meters: 66.159, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Sittard-Geleen
Uitvoering: Opdrachtgever: Gemeente Sittard-Geleen, Uitvoerder: RAAP Zuid

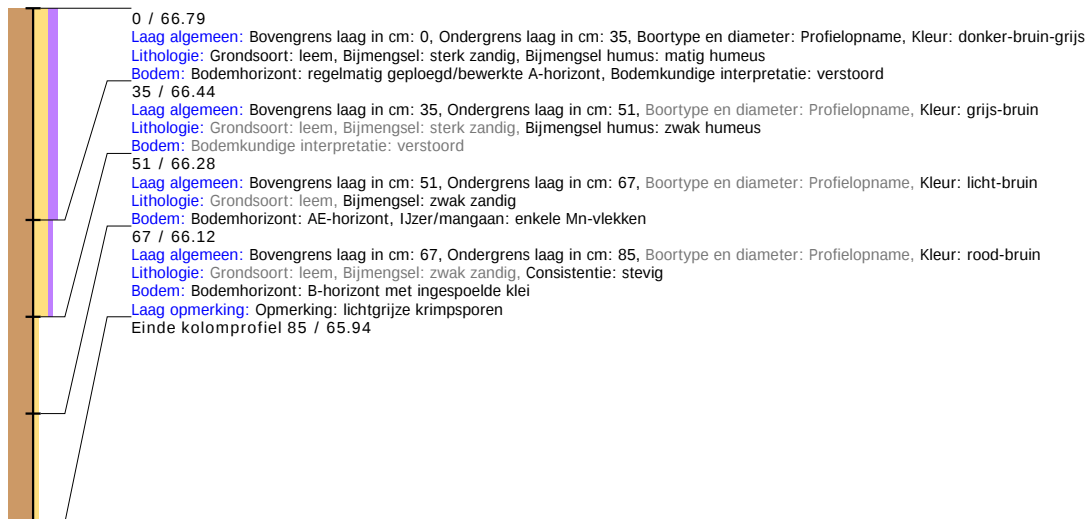
Kolomprofiel: GELMT3_311

Kop algemeen: Projectcode: GELMT3, Boornummer: 311, Beschrijver(s): ER, Datum: 14-02-2024, Doel boring: archeologie - waardering, Einddiepte boring in cm: 123
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 185463.985, Y-coördinaat in meters: 331965.375, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: 66.754, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Sittard-Geleen
Uitvoering: Opdrachtgever: Gemeente Sittard-Geleen, Uitvoerder: RAAP Zuid

Kolomprofiel: GELMT3_312

Kop algemeen: Projectcode: GELMT3, Boornummer: 312, Beschrijver(s): ER, Datum: 14-02-2024, Doel boring: archeologie - waardering, Einddiepte boring in cm: 85
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 185451.002, Y-coördinaat in meters: 331975.769, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: 66.788, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Sittard-Geleen
Uitvoering: Opdrachtgever: Gemeente Sittard-Geleen, Uitvoerder: RAAP Zuid

Kolomprofiel: GELMT3_331

Kop algemeen: Projectcode: GELMT3, Boornummer: 331, Beschrijver(s): ER, Datum: 14-02-2024, Doel boring: archeologie - waardering, Einddiepte boring in cm: 140
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 185436.318, Y-coördinaat in meters: 331980.505, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
Hoogte maaiveld in meters: 66.706, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Sittard-Geleen
Uitvoering: Opdrachtgever: Gemeente Sittard-Geleen, Uitvoerder: RAAP Zuid

Kolomprofiel: GELMT3_411

Kop algemeen: Projectcode: GELMT3, Boornummer: 411, Beschrijver(s): ER, Datum: 15-02-2024, Doel boring: archeologie - waardering, Einddiepte boring in cm: 160
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 185440.375, Y-coördinaat in meters: 331951.379, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
Hoogte maaiveld in meters: 67.49, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Sittard-Geleen
Uitvoering: Opdrachtgever: Gemeente Sittard-Geleen, Uitvoerder: RAAP Zuid

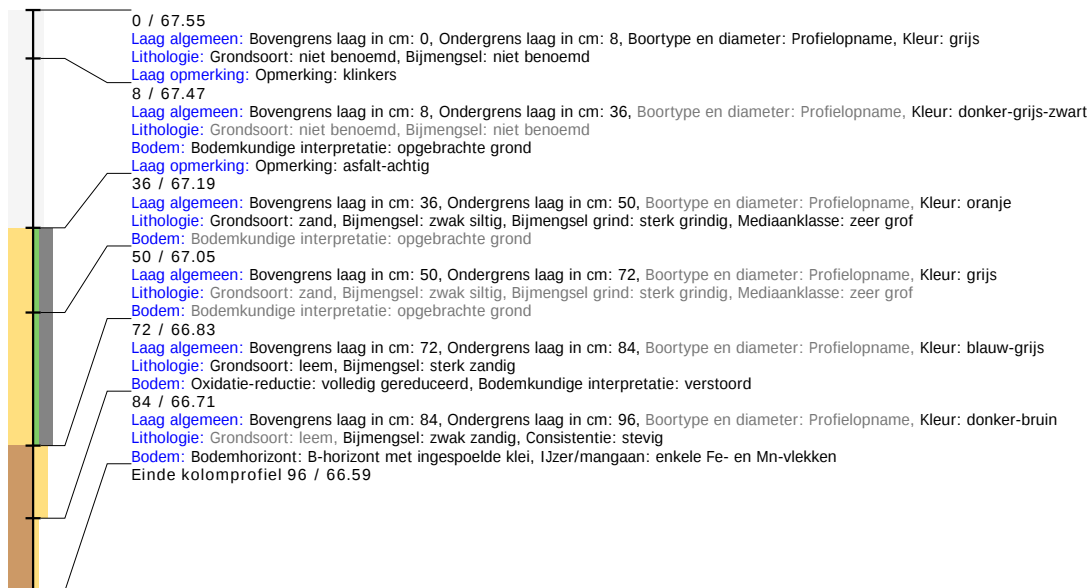
Kolomprofiel: GELMT3_412

Kop algemeen: Projectcode: GELMT3, Boornummer: 412, Beschrijver(s): ER, Datum: 15-02-2024, Doel boring: archeologie - waardering, Einddiepte boring in cm: 152
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 185424.072, Y-coördinaat in meters: 331965.587, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
Hoogte maaiveld in meters: 67.488, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Sittard-Geleen
Uitvoering: Opdrachtgever: Gemeente Sittard-Geleen, Uitvoerder: RAAP Zuid

Kolomprofiel: GELMT3_511

Kop algemeen: Projectcode: GELMT3, Boornummer: 511, Beschrijver(s): ER, Datum: 15-02-2024, Doel boring: archeologie - waardering, Einddiepte boring in cm: 96
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 185421.304, Y-coördinaat in meters: 331948.145, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: 67.55, Precisie hoogte: 1 cm, Referentieveld hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Sittard-Geleen
Uitvoering: Opdrachtgever: Gemeente Sittard-Geleen, Uitvoerder: RAAP Zuid

Kolomprofiel: GELMT3_512

Kop algemeen: Projectcode: GELMT3, Boornummer: 512, Beschrijver(s): ER, Datum: 15-02-2024, Doel boring: archeologie - waardering, Einddiepte boring in cm: 115
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 185432.955, Y-coördinaat in meters: 331939.49, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: 67.594, Precisie hoogte: 1 cm, Referentieveld hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Sittard-Geleen
Uitvoering: Opdrachtgever: Gemeente Sittard-Geleen, Uitvoerder: RAAP Zuid

Kolomprofiel: GELMT3_631

Kop algemeen: Projectcode: GELMT3, Boornummer: 631, Beschrijver(s): ER, Datum: 15-02-2024, Doel boring: archeologie - waardering, Einddiepte boring in cm: 153
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 185392.245, Y-coördinaat in meters: 331953.17, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
Hoogte maaiveld in meters: 67.8, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Sittard-Geleen
Uitvoering: Opdrachtgever: Gemeente Sittard-Geleen, Uitvoerder: RAAP Zuid

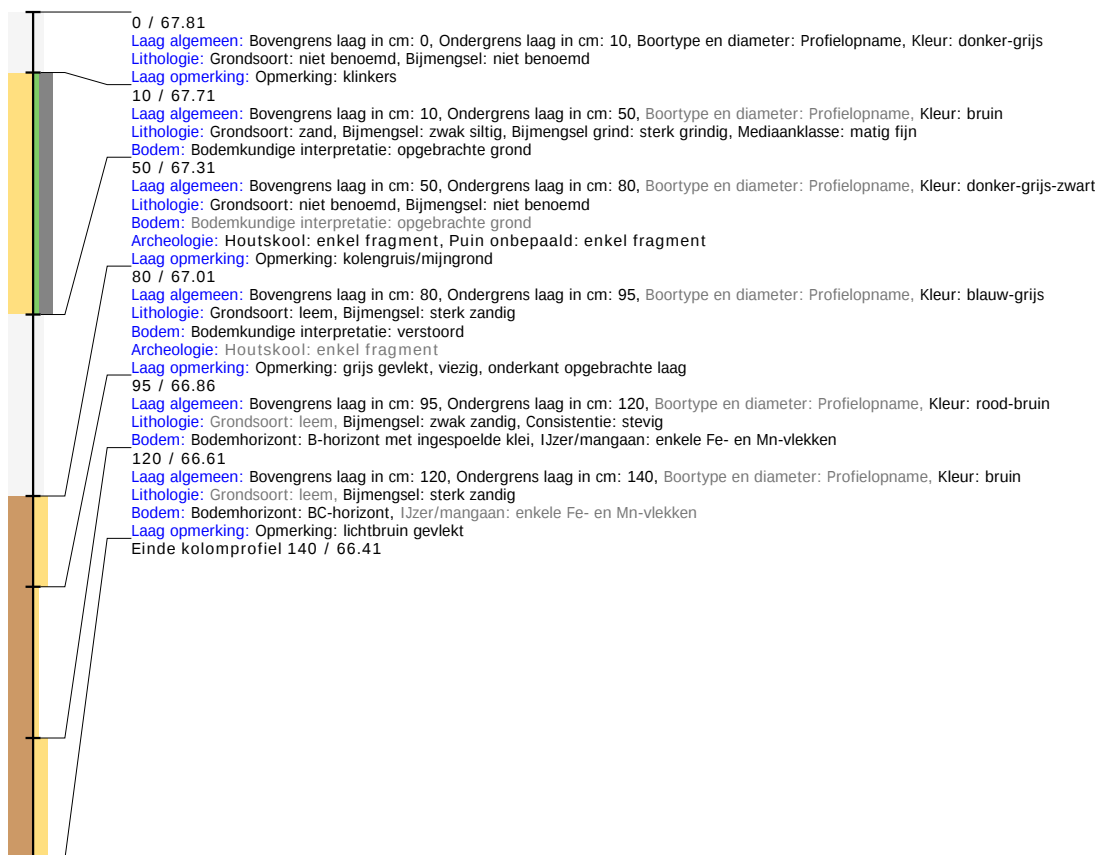
Kolomprofiel: GELMT3_632

Kop algemeen: Projectcode: GELMT3, Boornummer: 632, Beschrijver(s): ER, Datum: 15-02-2024, Doel boring: archeologie - waardering, Einddiepte boring in cm: 140

Coördinaten: X-coördinaat in meters: 185405.05, Y-coördinaat in meters: 331942.86, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 67.81, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS

Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Sittard-Geleen

Uitvoering: Opdrachtgever: Gemeente Sittard-Geleen, Uitvoerder: RAAP Zuid

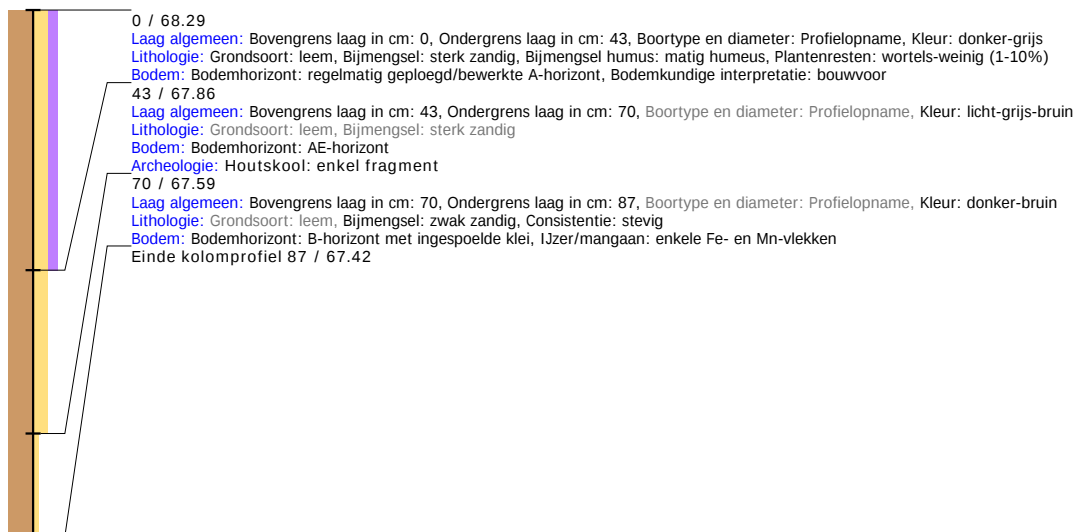
Kolomprofiel: GELMT3_741

Kop algemeen: Projectcode: GELMT3, Boornummer: 741, Beschrijver(s): ER, Datum: 15-02-2024, Doel boring: archeologie - waardering, Einddiepte boring in cm: 158
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 185418.772, Y-coördinaat in meters: 331882.545, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
Hoogte maaiveld in meters: 68.259, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Sittard-Geleen
Uitvoering: Opdrachtgever: Gemeente Sittard-Geleen, Uitvoerder: RAAP Zuid

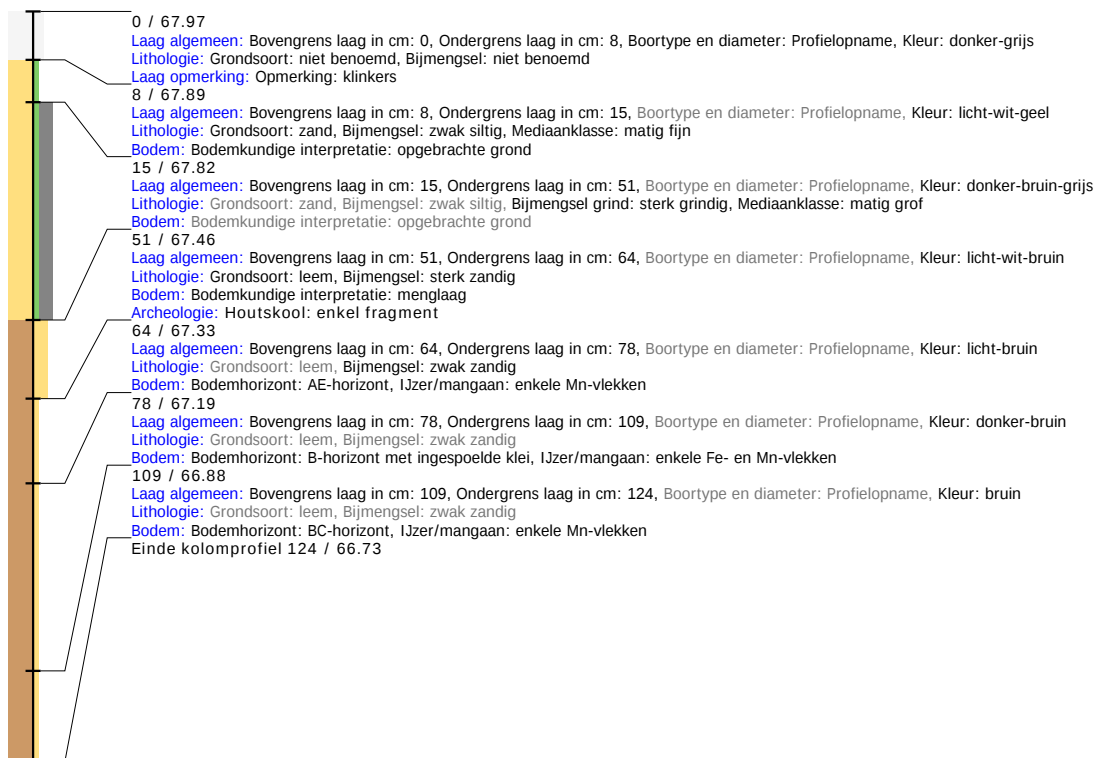
Kolomprofiel: GELMT3_742

Kop algemeen: Projectcode: GELMT3, Boornummer: 742, Beschrijver(s): ER, Datum: 15-02-2024, Doel boring: archeologie - waardering, Einddiepte boring in cm: 87
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 185423.231, Y-coördinaat in meters: 331869.643, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: 68.29, Precisie hoogte: 1 cm, Referentieveld hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Sittard-Geleen
Uitvoering: Opdrachtgever: Gemeente Sittard-Geleen, Uitvoerder: RAAP Zuid

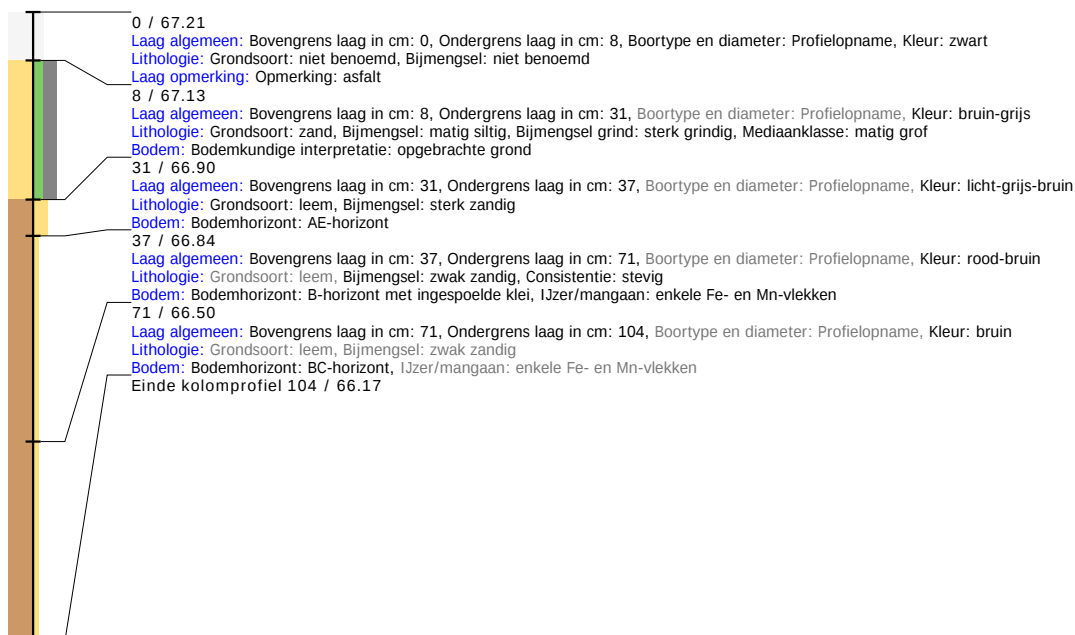
Kolomprofiel: GELMT3_841

Kop algemeen: Projectcode: GELMT3, Boornummer: 841, Beschrijver(s): ER, Datum: 15-02-2024, Doel boring: archeologie - waardering, Einddiepte boring in cm: 124
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 185422.497, Y-coördinaat in meters: 331911.847, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: 67.966, Precisie hoogte: 1 cm, Referentieveld hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Sittard-Geleen
Uitvoering: Opdrachtgever: Gemeente Sittard-Geleen, Uitvoerder: RAAP Zuid

Kolomprofiel: GELMT3_941

Kop algemeen: Projectcode: GELMT3, Boornummer: 941, Beschrijver(s): ER, Datum: 14-02-2024, Doel boring: archeologie - waardering, Einddiepte boring in cm: 104
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 185470.047, Y-coördinaat in meters: 331921.096, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: 67.212, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Sittard-Geleen
Uitvoering: Opdrachtgever: Gemeente Sittard-Geleen, Uitvoerder: RAAP Zuid

Kolomprofiel: GELMT3_942

Kop algemeen: Projectcode: GELMT3, Boornummer: 942, Beschrijver(s): ER, Datum: 14-02-2024, Doel boring: archeologie - waardering, Einddiepte boring in cm: 123
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 185484.495, Y-coördinaat in meters: 331938.616, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: 67.218, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Sittard-Geleen
Uitvoering: Opdrachtgever: Gemeente Sittard-Geleen, Uitvoerder: RAAP Zuid

Kolomprofiel: GELMT3_1041

Kop algemeen: Projectcode: GELMT3, Boornummer: 1041, Beschrijver(s): ER, Datum: 14-02-2024, Doel boring: archeologie - waardering, Einddiepte boring in cm: 119
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 185473.087, Y-coördinaat in meters: 331947.511, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: 67.187, Precisie hoogte: 1 cm, Referentieveld hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Sittard-Geleen
Uitvoering: Opdrachtgever: Gemeente Sittard-Geleen, Uitvoerder: RAAP Zuid

Kolomprofiel: GELMT3_1111

Kop algemeen: Projectcode: GELMT3, Boornummer: 1111, Beschrijver(s): ER, Datum: 19-02-2024, Doel boring: archeologie - waardering, Einddiepte boring in cm: 106
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 185329.259, Y-coördinaat in meters: 331737.55, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: 69.689, Precisie hoogte: 1 cm, Referentieveld hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Sittard-Geleen
Uitvoering: Opdrachtgever: Gemeente Sittard-Geleen, Uitvoerder: RAAP Zuid

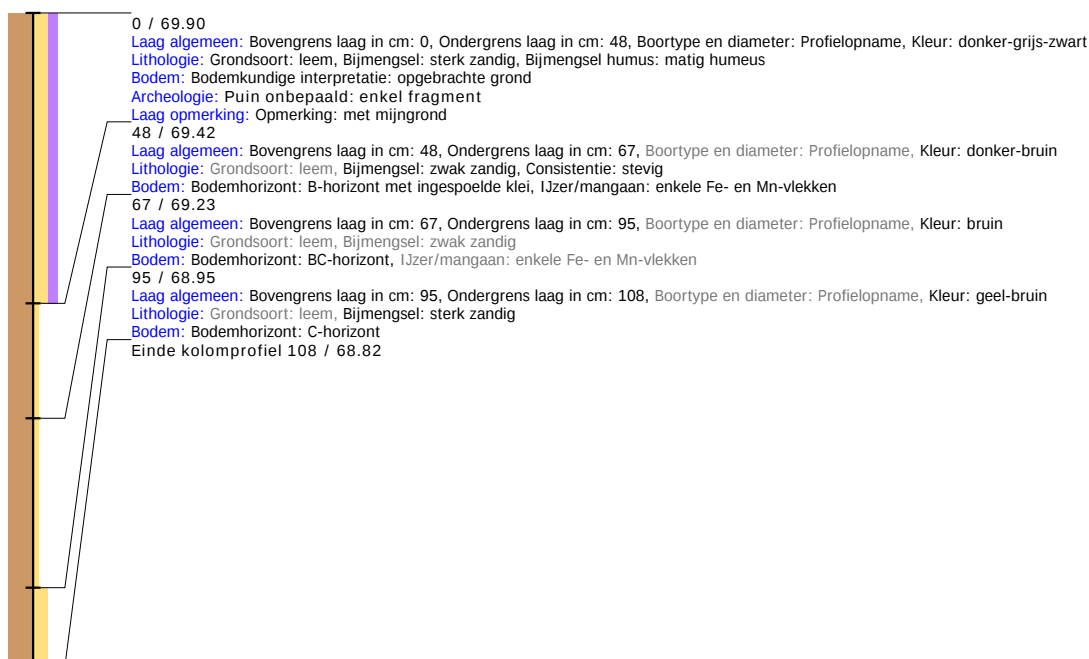
Kolomprofiel: GELMT3_1231

Kop algemeen: Projectcode: GELMT3, Boornummer: 1231, Beschrijver(s): ER, Datum: 19-02-2024, Doel boring: archeologie - waardering, Einddiepte boring in cm: 117
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 185340.52, Y-coördinaat in meters: 331698.872, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: 70.05, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Sittard-Geleen
Uitvoering: Opdrachtgever: Gemeente Sittard-Geleen, Uitvoerder: RAAP Zuid

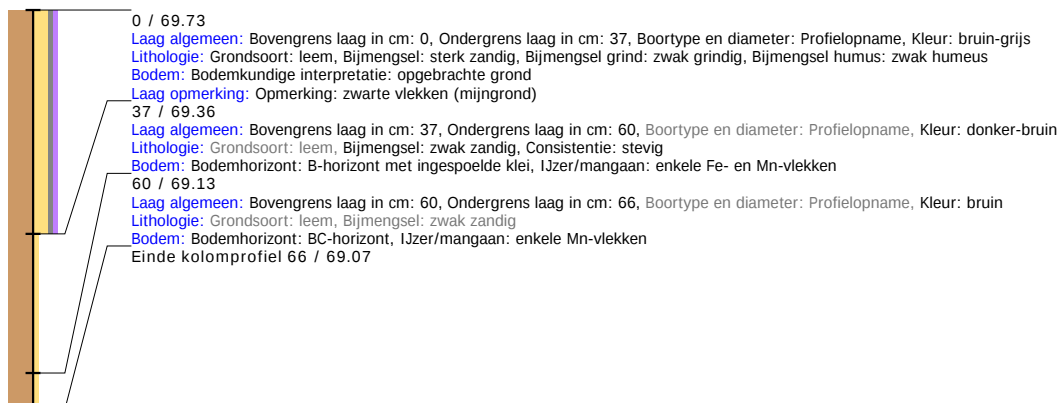
Kolomprofiel: GELMT3_1331

Kop algemeen: Projectcode: GELMT3, Boornummer: 1331, Beschrijver(s): ER, Datum: 19-02-2024, Doel boring: archeologie - waardering, Einddiepte boring in cm: 108
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 185339.793, Y-coördinaat in meters: 331683.66, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: 69.903, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Sittard-Geleen
Uitvoering: Opdrachtgever: Gemeente Sittard-Geleen, Uitvoerder: RAAP Zuid

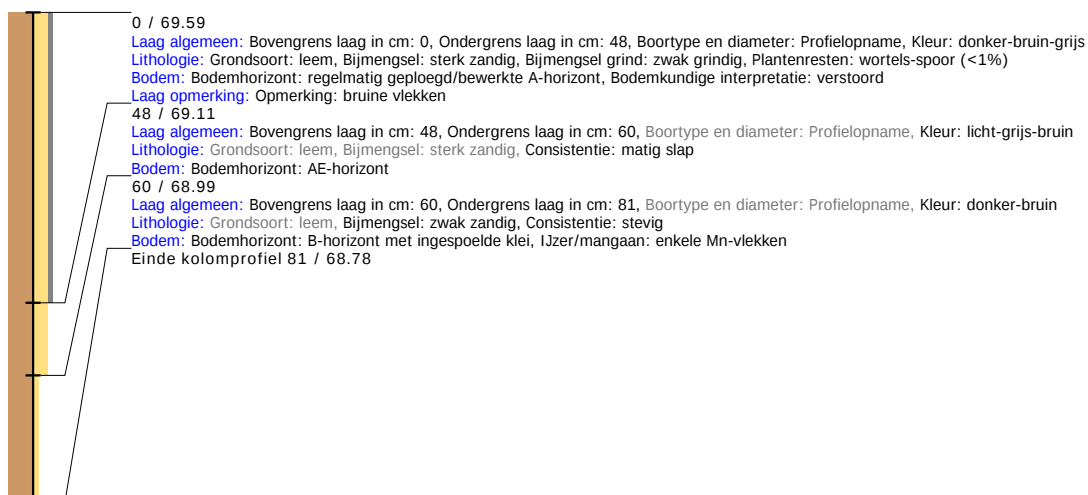
Kolomprofiel: GELMT3_1332

Kop algemeen: Projectcode: GELMT3, Boornummer: 1332, Beschrijver(s): ER, Datum: 19-02-2024, Doel boring: archeologie - waardering, Einddiepte boring in cm: 66
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 185359.639, Y-coördinaat in meters: 331691.175, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
Hoogte maaiveld in meters: 69.732, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Sittard-Geleen
Uitvoering: Opdrachtgever: Gemeente Sittard-Geleen, Uitvoerder: RAAP Zuid

Kolomprofiel: GELMT3_1441

Kop algemeen: Projectcode: GELMT3, Boornummer: 1441, Beschrijver(s): ER, Datum: 19-02-2024, Doel boring: archeologie - waardering, Einddiepte boring in cm: 81
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 185356.812, Y-coördinaat in meters: 331667.184, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
Hoogte maaiveld in meters: 69.593, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Sittard-Geleen
Uitvoering: Opdrachtgever: Gemeente Sittard-Geleen, Uitvoerder: RAAP Zuid

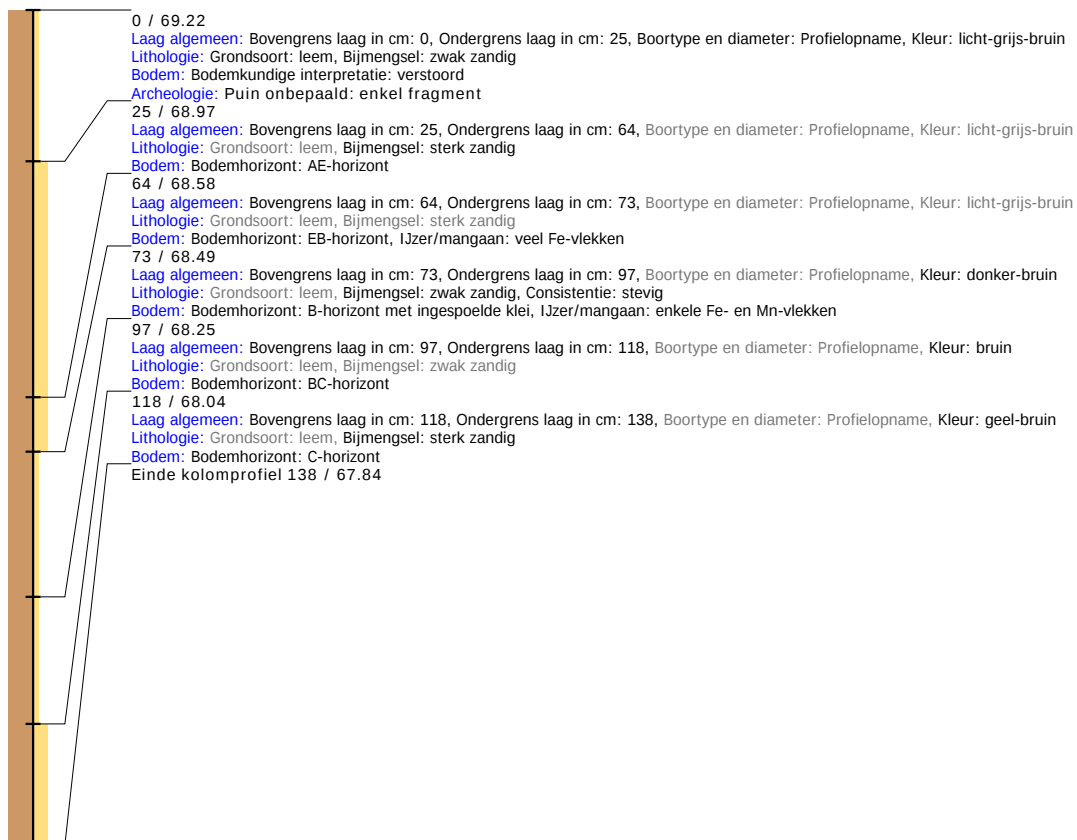
Kolomprofiel: GELMT3_1511

Kop algemeen: Projectcode: GELMT3, Boornummer: 1511, Beschrijver(s): ER, Datum: 19-02-2024, Doel boring: archeologie - waardering, Einddiepte boring in cm: 125
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 185357.68, Y-coördinaat in meters: 331651.7, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 69.53, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Sittard-Geleen
Uitvoering: Opdrachtgever: Gemeente Sittard-Geleen, Uitvoerder: RAAP Zuid

Kolomprofiel: GELMT3_1641

Kop algemeen: Projectcode: GELMT3, Boornummer: 1641, Beschrijver(s): ER, Datum: 28-03-2024, Doel boring: archeologie - waardering, Einddiepte boring in cm: 138
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 185380.569, Y-coördinaat in meters: 331660.993, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
Hoogte maaiveld in meters: 69.217, Precisie hoogte: 1 cm, Referentieveld hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Sittard-Geleen
Uitvoering: Opdrachtgever: Gemeente Sittard-Geleen, Uitvoerder: RAAP Zuid

Kolomprofiel: GELMT3_1712

Kop algemeen: Projectcode: GELMT3, Boornummer: 1712, Beschrijver(s): ER, Datum: 28-03-2024, Doel boring: archeologie - waardering, Einddiepte boring in cm: 158
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 185370.379, Y-coördinaat in meters: 331682.983, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
Hoogte maaiveld in meters: 69.402, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Sittard-Geleen
Uitvoering: Opdrachtgever: Gemeente Sittard-Geleen, Uitvoerder: RAAP Zuid

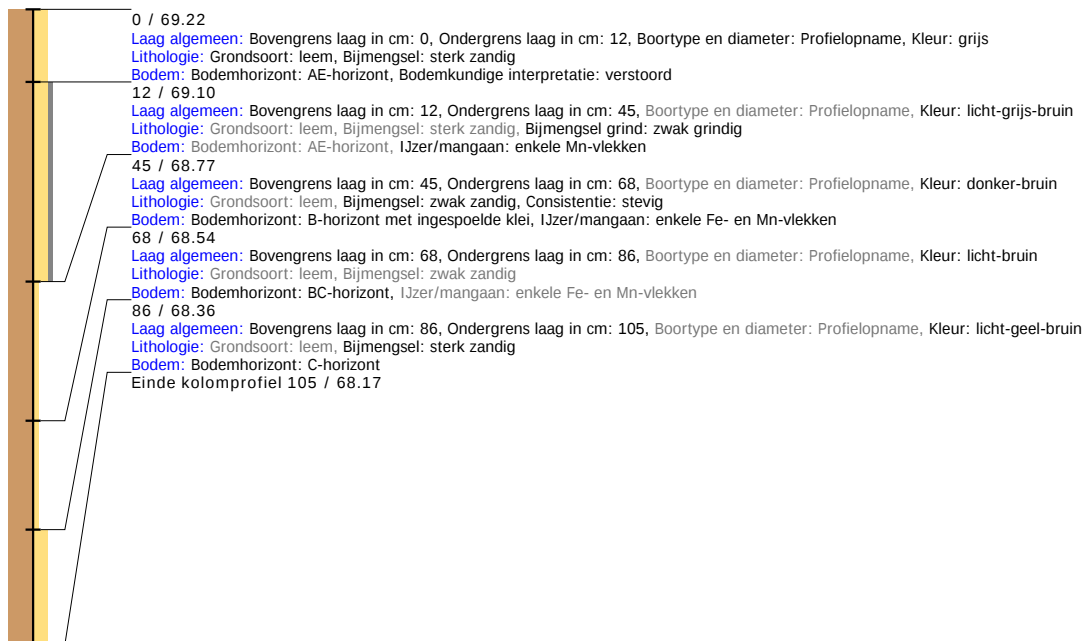
Kolomprofiel: GELMT3_1731

Kop algemeen: Projectcode: GELMT3, Boornummer: 1731, Beschrijver(s): ER, Datum: 28-03-2024, Doel boring: archeologie - waardering, Einddiepte boring in cm: 125
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 185402.563, Y-coördinaat in meters: 331689.758, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: 69.351, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Sittard-Geleen
Uitvoering: Opdrachtgever: Gemeente Sittard-Geleen, Uitvoerder: RAAP Zuid

Kolomprofiel: GELMT3_1821

Kop algemeen: Projectcode: GELMT3, Boornummer: 1821, Beschrijver(s): ER, Datum: 28-03-2024, Doel boring: archeologie - waardering, Einddiepte boring in cm: 105
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 185376.378, Y-coördinaat in meters: 331740.281, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: 69.216, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievlak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Sittard-Geleen
Uitvoering: Opdrachtgever: Gemeente Sittard-Geleen, Uitvoerder: RAAP Zuid

Kolomprofiel: GELMT3_1842

Kop algemeen: Projectcode: GELMT3, Boornummer: 1842, Beschrijver(s): ER, Datum: 28-03-2024, Doel boring: archeologie - waardering, Einddiepte boring in cm: 129
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 185379.74, Y-coördinaat in meters: 331717.056, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
Hoogte maaiveld in meters: 69.448, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Sittard-Geleen
Uitvoering: Opdrachtgever: Gemeente Sittard-Geleen, Uitvoerder: RAAP Zuid

Kolomprofiel: GELMT3_1941

Kop algemeen: Projectcode: GELMT3, Boornummer: 1941, Beschrijver(s): ER, Datum: 28-03-2024, Doel boring: archeologie - waardering, Einddiepte boring in cm: 94
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 185355.456, Y-coördinaat in meters: 331784.3, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL), Hoogte maaiveld in meters: 68.451, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Sittard-Geleen
Uitvoering: Opdrachtgever: Gemeente Sittard-Geleen, Uitvoerder: RAAP Zuid

Kolomprofiel: GELMT3_1942

Kop algemeen: Projectcode: GELMT3, Boornummer: 1942, Beschrijver(s): ER, Datum: 28-03-2024, Doel boring: archeologie - waardering, Einddiepte boring in cm: 113
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 185363.946, Y-coördinaat in meters: 331762.491, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
Hoogte maaiveld in meters: 69.176, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Sittard-Geleen
Uitvoering: Opdrachtgever: Gemeente Sittard-Geleen, Uitvoerder: RAAP Zuid

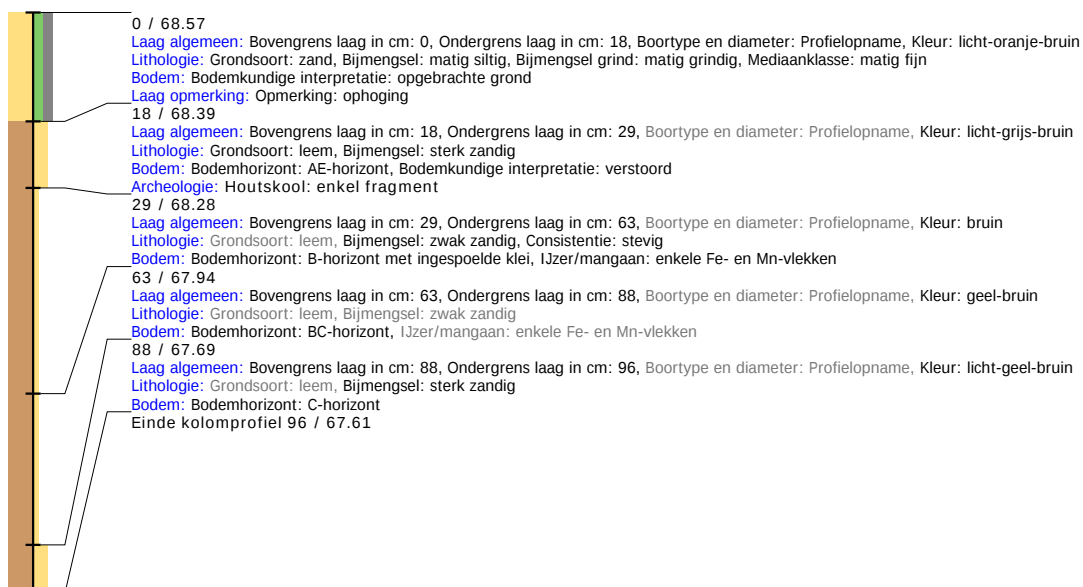
Kolomprofiel: GELMT3_2023

Kop algemeen: Projectcode: GELMT3, Boornummer: 2023, Beschrijver(s): ER, Datum: 28-03-2024, Doel boring: archeologie - waardering, Einddiepte boring in cm: 128
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 185400.743, Y-coördinaat in meters: 331716.668, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: 69.05, Precisie hoogte: 1 cm, Referentieveld hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Sittard-Geleen
Uitvoering: Opdrachtgever: Gemeente Sittard-Geleen, Uitvoerder: RAAP Zuid

Kolomprofiel: GELMT3_2041

Kop algemeen: Projectcode: GELMT3, Boornummer: 2041, Beschrijver(s): ER, Datum: 28-03-2024, Doel boring: archeologie - waardering, Einddiepte boring in cm: 96
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 185382.194, Y-coördinaat in meters: 331756.248, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
 Hoogte maaiveld in meters: 68.568, Precisie hoogte: 1 cm, Referentieveld hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Sittard-Geleen
Uitvoering: Opdrachtgever: Gemeente Sittard-Geleen, Uitvoerder: RAAP Zuid

Kolomprofiel: GELMT3_2042

Kop algemeen: Projectcode: GELMT3, Boornummer: 2042, Beschrijver(s): ER, Datum: 28-03-2024, Doel boring: archeologie - waardering, Einddiepte boring in cm: 164
Coördinaten: X-coördinaat in meters: 185385.95, Y-coördinaat in meters: 331744.861, Precisie coördinaat: 1 cm, Coördinaatsysteem / epsg: Rijksdriehoeksmeting (NL),
Hoogte maaiveld in meters: 69.072, Precisie hoogte: 1 cm, Referentievak hoogte: Normaal Amsterdams Peil, Bepalingsmethode maaiveldhoogte: GPS
Plaats: Provincie: Limburg, Gemeente: Sittard-Geleen
Uitvoering: Opdrachtgever: Gemeente Sittard-Geleen, Uitvoerder: RAAP Zuid

Appendix 2. Sporenlijst

spoor	vulling	put	vlak	vorm coupe	diepte (cm - vlak 1)	intpralg	intprspec	beginper	eindper	horizont	textuur	bijmeng	kleur	gevekt	Fe/Mn*	houtschool**	puin***	opmerking
1	0		1		0	VS	VSR	NTL	RECENT		X	x	X			0	2	wschl waterput: betonnen deksel, industriële bakstenen (met groeven), in vulling plastic en recent glas (niet verzameld)
2	0		1		0	VS	VSR	NTL	RECENT		X	x	donkergrijszwart			0	2	"mijngrond" (kolengruis), met industrieel witbakkend aardewerk, baksteenpuin, stukken gresbuis, glas (selectie verzameld)
3	0		1		0	VS	VSR	NTL	RECENT		X	x	donkergrijszwart			0	2	"mijngrond" (kolengruis), met industrieel witbakkend aardewerk, baksteenpuin, stukken gresbuis, glas (niet verzameld)
4	0		1	kom	50	MR	MR	NTM	NTL		X	x	X			0		laatste restant muur in mergel (verrommeld), baksteen en kalkmortel; slordig (cf. fundament), aan noordzijde verstoord, geen volledige mergelblokken aanwezig
4	1		1	kom	50	MR	MR	NTM	NTL		L	z3	bruingrijs	bruin		0	1	insteek, V4 en V5
5	0		1	kom	18	KL	KL	NTM	NTL		L	z3	grijs			1		ker
6	0		1	kom	30	KL	KL	NTM	NTL		L	z3	grijs	bruin		1	RB1	
7	0		1		0	VS	VSR	NTL	RECENT		X	x	donkergrijszwart			0	3	"mijngrond" (kolengruis), met voornamelijk dakpanfragmenten (industrieel vervaardigd, groeven; selectie verzameld)
8	0		1	kom	30	KL	KL	NTM	RECENT		L	z3	grijs			0		met dierlijke resten van een rund (wschl. slachtafval)
9	0		1		0	VS	VSR	NTL	RECENT		X	x	donkergrijszwart			0	2	"mijngrond" (kolengruis), met industrieel witbakkend aardewerk, plastic, baksteenpuin (selectie verzameld)
10	0		1	onr	34	GW	GW	NTM	NTL		L	z3	lichtgrijsbruin			1	1	of natuurlijk, schone vulling (cf. AE-horizont)
11	0		1		0	VS	VSN				L	z3	lichtbruingrijs			1	RB1	schone vulling (spikkels baksteen en houtskool komen van bovenaf; hier meer puin in de AE-horizont), roestband rondom spoor
12	0		1	kom	26	KL	KL	MELB	NTL		L	z3	bruingrijs			1	1	baksteenspikkels, wetsteen
13	0		1	kom	40	WG		NTM	NTL		L	z3	bruingrijs		FE1	0		twee uitgesleten banen/greppels met karrensporen, cf. historische veldweg te zien op het kadastrale minuutplan
13	1		1	kom	40	WG		NTM	NTL		L	z1	witgeel		FE1	0		bodemvorming onder weg (alleen te zien tpv profiel)
6000	0		1		0	LG	LGN			Bt	L	z1	donkerbruin		FM1	0		
7000	0		1		0	LG	LGN			E	L	z1	lichtgrijs		MN1	0		
7777	0		1		0	VS	VSN				L	z1	lichtbruingrijs		FM1	0		
9999	0		1		0	VS	VSR				L	z3	donkerbruingrijs	lichtbruin		0		zwak humeus

Legenda

Fe/Mn: FE1 = zwak roestig, FM1 = zwak roestig en enkele mangaanvlekken, Mn1 = enkele mangaanvlekken

Hk (houtskool): 0 = afwezig, 1 = enkele spikkel

Puin: 1 = enkel fragment, 2 = fragmenten, 3 = veel fragmenten, RB1 = enkele baksteenfragmenten

Appendix 3. Vondstenlijst

Alle vondsten

V	WP	vlak	S	vulling	verzmwijze	materiaal	aantal	gewicht (g)	datering (vondstzak)	opmerking
1	1	1	2	0	MASVER	KER	6	273	1800-1900	5x industrieel witbakkend aardewerk, 1x europees porselein
2	3	1	7	0	MASVER	BKR, dakpan	3	1221	1875-1925	1x mach grijze perspan, 1x rode golfpan
3	3	1	8	0	AFWERK	ODB	20	1446	nieuwe tijd	rund, alleen grotere stukken geteld (gruis niet)
4	1	1	4	1	COUPE	KER	2	20	1550-1650	1x Andenne, 1x steengoed
5	1	1	4	1	COUPE	KER	1	6	1550-1650	Andenne
6	1	1	5	0	COUPE	KER	1	14	1500-1600	rood geglazuurd
7	10	1	12	0	AFWERK	SXX	1	33	nieuwe tijd	wetsteen
8,0	9	1	9	0	COUPE	KER	3	666	1750-1850	1x steengoed, 1x witbakkend en 1x europees porselein
8,1	9	1	9	0	COUPE	BKR, tegel	1	150	1700-1900	witje (blauwe glans)

Totaal

38

3829

Alleen gebruiksaardewerk

V	Vzak	nr	S	materiaal	soort	aantal	exemplaren	vorm	datering	abr_artefact	opmerking
1	0	0	2	KER	iw	5	1	kan	1800-1900	WITKAN.INDUSTR	lampetkan met florale versiering
1	0	1	2	KER	ep	1	1	bor	1800-1850	PORBORD	
4	0	0	4	KER	wm	1	1	bor	1550-1650	ANDENNE	verweerd
4	0	1	4	KER	s2	1	1	kan	1600-1650	STGLKAN	
5	0	0	4	KER	wm	1	1	bor	1550-1650	ANDENNE	of kom? oranje lg
6	0	0	5	KER	rm	1	1	gra	1500-1600	ROODGRAP	dbr engobe en lg
8	0	0	9	KER	s2	1	1	pot	1750-1850	STGLVAT	getande standr; engobe, geen gl
8	0	1	9	KER	w	1	1	kap	1750-1850	WITPAN	
8	0	2	9	KER	ep	1	1	kop	1800-1850	PORKOP	strobloemen